

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

**Návrh optimalizace příjmů a výdajů u příspěvkové
organizace**

Bc. Martina Novotná

© 2016 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Martina Novotná

Podnikání a administrativa

Název práce

Návrh optimalizace příjmů a výdajů u příspěvkové organizace

Název anglicky

The Project of Income and Expense Amendment at a Contributory Organization

Cíle práce

Cílem diplomové práce je vytvoření návrhu na optimalizaci nákladů a výnosů u vybrané příspěvkové organizace. Zvýšení výnosů je dosaženo prostřednictvím rozšíření doplňkové činnosti účetní jednotky. Návrh obsahuje i opatření, která napomohou snížit náklady organizace.

Metodika

Na základě prostudované odborné literatury a dalších zdrojů je vytvořen teoretický základ pro sestavení vlastní práce. Ve vlastní práci je stručně popsán současný stav dané problematiky a na podkladě provedené analýzy struktury nákladů a výnosů jsou navržena opatření, která optimalizují výši nákladů a výnosů organizace. Následně jsou sestaveny závěry a doporučení, která jsou předložena vedení organizace k dalšímu využití v praxi.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

Příjmy, výdaje, náklady, výnosy, optimalizace, příspěvková organizace, hlavní a vedlejší činnost, hospodaření, fondy.

Doporučené zdroje informací

- MÁČE, M. Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-3637-2
- SVOBODOVÁ, J. *Abeceda účetnictví 2008 : pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, státní fondy a organizační složky státu*. Olomouc: ANAG, 2008. ISBN 978-80-7263-457-6.
- SYNEK, M. – KISLINGEROVÁ, E. *Podniková ekonomika*. Praha: C.H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-336-3.
- SYNEK, M. *Manažerská ekonomika*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0515-.
- VOLTNEROVÁ, K., TÉGL, P. Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací územního samosprávného celku. Praha: ANAG, 2011. ISBN 978-80-7263-644-8

Předběžný termín obhajoby

2016/17 ZS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Pavel Štáfek

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 8. 10. 2015

Ing. Helena Čermáková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 03. 11. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Návrh optimalizace příjmů a výdajů u příspěvkové organizace“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 28. listopadu 2016

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Pavlu Štáfkovi za odborné vedení, trpělivost a ochotu, kterou mi v průběhu zpracování diplomové práce věnoval. Mé poděkování patří též PaedDr. Karlu Výravskému za spolupráci při získávání údajů pro praktickou část práce.

Návrh optimalizace příjmů a výdajů u příspěvkové organizace

The Project of Income and Expense Amendment at a Contributory Organization

Souhrn

Tato diplomová práce je zaměřena na optimalizaci příjmů a výdajů v příspěvkové organizaci Královéhradeckého kraje.

V teoretické části práce jsou nejprve uvedeny základní informace o příspěvkových organizacích, zřizovateli a zřizovací listině, členění na hlavní a doplňkovou činnost nebo o jejich rozpočtu. Následuje charakteristika příjmů a vybraných výdajů, které se často objevují v účetnictví příspěvkových organizací. Poslední část přináší bližší pohled na vedení účetnictví vybraných účetních jednotek včetně účetních výkazů a také na finanční analýzu. Poslední kapitola je věnována teoretickým možnostem optimalizace příjmů a výdajů u příspěvkové organizace.

V úvodu praktické části je představena konkrétní příspěvková organizace, Gymnázium Broumov a následně provedena podrobná analýza jejích výnosů a vybraných nákladů. Praktická část také popisuje hospodaření jednotlivých fondů školy a dále způsob vedení účetnictví v této příspěvkové organizaci. Další kapitoly práce jsou věnovány finanční analýze hospodaření a konkrétním návrhům na optimalizaci příjmů a výdajů gymnázia.

Možnosti zvýšení příjmů jsou uvedeny v kapitole 4.7. Jedná se o využití dotačních programů poskytovaných zřizovatelem, MŠMT nebo EU; uzavření nových smluv na pronájem nebytových prostor školy nebo zavedení doplňkové činnosti na vzdělávací aktivity. Optimalizovat své výdaje může organizace snížením spotřeby energií prostřednictvím projektu EPC nebo využitím centrálních nákupů energií a některých služeb v rámci Královéhradeckého kraje. Úspory lze dosáhnout také správným využitím náhradního plnění při nákupu výrobků a služeb nebo optimálním čerpáním mzdových prostředků.

V závěru diplomové práce je uvedeno zhodnocení výsledků optimalizace. Optimalizací se příjmy organizace zvýší cca o 750 tis. Kč., z toho činí příjmy z dotačních programů více než 80%. Jejich přínosem pro školu je především zlepšení studijních podmínek studentů, možnosti dalšího vzdělávání pedagogů nebo pořízení nových učebních pomůcek. Příjmy získané z pronájmu nebytových prostor musí být, dle zřizovací listiny, použity ve stejném kalendářním roce na opravy a údržbu budovy školy. Zavedení doplňkové činnosti je administrativně i organizačně náročnější, než výše uvedené možnosti optimalizace příjmů, a proto lze předpokládat její zavedení až od září 2017. Optimalizací výdajů může Gymnázium Broumov získat až 260 tis. Kč ročně. Úsporu vzniklou snížením celkových výdajů na energie, služby a materiál je možné využít bez omezení, např. na nákup výpočetní techniky, interaktivních tabulí nebo na zlepšení prostředí ve škole. Uspořené prostředky na platy použije vedení gymnázia pro motivaci svých pracovníků prostřednictvím odměn nebo osobních příplatků.

Summary

This dissertation is aimed at the income and expense amendment at a contributory organization in Hradec Králové region.

In the theoretical part there are basic facts about contributory organizations, the founder, the foundation document, the dividing into main and by-work or their budget. Following by the characterization of the incomes and selected expenses which can be often found in a contributory organization accountancy. The last part brings a closer view of conducting of accountancy in the selected accounting units including accounting documentary evidence and financial analysis. The last chapter shows theoretical possibilities of income and expense amendment at a contributory organization.

At the beginning of the working part there is shown the certain contributory organization-Gymnázium Broumov (grammar school Broumov) following by the detailed analysis of its profits and selected costs. This part also describes the economization of the school individual funds and then the way of conducting of accountancy in this contributory organization. Other chapters of this dissertation pay attention to the financial analysis of economization and factual project of income and expense amendment at the grammar school.

In the chapter 4.7 you can find the possibilities of the incomes increase. It is connected with the taking advantage of appropriation projects given by the organizer, the Ministry of Education or the EU, the closure of new agreements for lease of school not-flat space or establishing of complementary educational activities. The expenses can be amended by lowering the power consumption thanks to the project EPC or using central purchase of power and some services within the framework of the HK region. The saving can be reached by correct utilization of substitute quota with the purchase of products and services or by optimum drawing of wage means.

The conclusion contains the evaluation of the amendment results. Thanks to the amendment the incomes are risen up to 750,000 Czech crowns – more than 80% of it are the incomes from appropriation projects. It brings to school better study conditions for students, possibilities of further education for teachers or getting new teaching aids. The incomes from the lease of school not-flat space have to be, according to the foundation document, used for repairs and maintenance of the school building at the same calendar year. The establishing of complementary educational activities is more both administratively and organizationally demanding than possibilities of income amendment so it might be set up in Sept.2017. The Grammar School Broumov can get up to 300,000 Czech crowns a year thanks to the expense amendment. The saving made by lowering total power, service and material expenses can be used without any restrictions – for example for purchase of new modern technology, interactive boards or for school-environment innovation. The grammar school management can use the saving made by optimum drawing of wage means as a motivation for the teachers via bonuses or personal extra pays.

Klíčová slova

Příjmy, výdaje, náklady, výnosy, optimalizace, příspěvková organizace, hlavní a vedlejší činnost, hospodaření, fondy.

Keywords

Incomes, expenses, costs, profits, amendment, contributory organization, main and by-work, economization, funds.

Obsah

1	Úvod.....	12
2	Cíl práce a metodika práce.....	13
	2.1 Cíl práce.....	13
	2.2 Metodika práce	13
3	Teoretická část	15
	3.1 Příspěvková organizace	15
	3.1.1 Zřizovatel a zřizovací listina.....	15
	3.1.2 Hlavní a doplňková činnost	17
	3.1.3 Rozpočet příspěvkové organizace	18
	3.2 Hospodaření organizace – příjmy	20
	3.2.1 Příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele	21
	3.2.2 Příspěvek na investiční akce	21
	3.2.3 Dotace přímých výdajů pro školy	22
	3.2.4 Dotační programy MŠMT a zřizovatele	23
	3.2.5 Dotace z Evropské unie	23
	3.2.6 Čerpání fondů	23
	3.3 Hospodaření organizace – vybrané výdaje	25
	3.3.1 Učebnice a učební pomůcky	26
	3.3.2 Mzdové náklady.....	26
	3.3.3 Odpisy dlouhodobého majetku	27
	3.4 Účetnictví příspěvkové organizace	27
	3.4.1 Účetnictví vybraných účetních jednotek.....	28
	3.4.2 Vedení účetnictví v plném a zjednodušeném rozsahu	29
	3.4.3 Účetní výkazy	30
	3.4.4 Finanční analýza	32
	3.4.5 Možnosti optimalizace příjmů a výdajů.....	34
4	Praktická část	37
	4.1 Gymnázium Broumov, příspěvková organizace.....	37
	4.1.1 Zřizovací listina gymnázia.....	38
	4.1.2 Rozpočet školy na rok 2015.....	39

4.2 Výnosy Gymnázia Broumov	40
4.2.1 Příspěvek na provoz od zřizovatele	42
4.2.2 Přímé výdaje na vzdělávání	43
4.2.3 Rozvojový program – Zvýšení platů pedagogických pracovníků	45
4.2.4 Rozvojový program Excellence SŠ	46
4.2.5 Čerpání dotace z Evropských fondů	46
4.2.6 Investiční a neinvestiční příspěvky z rozpočtu zřizovatele FRR.....	47
4.2.7 Příjmy z pronájmu	48
4.2.8 Dary	48
4.2.9 Ostatní příjmy	49
4.3 Vybrané náklady školy	49
4.3.1 Náklady hrazené z příspěvku na provoz	52
4.3.2 Náklady hrazené z ONIV	59
4.3.3 Mzdové náklady.....	61
4.4 Hospodaření fondů školy	61
4.4.1 Fond odměn	62
4.4.2 FKSP.....	62
4.4.3 Rezervní fond.....	63
4.4.4 Fond investic.....	64
4.5 Účetnictví gymnázia	64
4.5.1 Plnění povinného podílu osob se zdravotním postižením	65
4.5.2 Daňová úspora	66
4.6 Analýzy hospodaření	66
4.6.1 Rekapitulace celkových výnosů a nákladů organizace.....	67
4.6.2 Cash flow	68
4.6.3 Analýza čerpání mzdových prostředků.....	69
4.7 Optimalizace příjmů	71
4.7.1 Nové dotační programy	72
4.7.2 Pronájem nebytových prostor	76
4.7.3 Doplnková činnost	76
4.8 Optimalizace výdajů	78
4.8.1 Snížení spotřeby energií.....	78

4.8.2	Využití centrálních nákupů služeb v rámci kraje.....	80
4.8.3	Náhradní plnění při nákupu materiálu	81
4.8.4	Optimální čerpání mzdových prostředků.....	82
5	Zhodnocení výsledků	86
5.1	Zhodnocení optimalizace příjmů	86
5.2	Zhodnocení optimalizace výdajů	88
6	Závěr	91
7	Seznamy.....	93
7.1	Seznam použitých zdrojů.....	93
7.2	Seznam použitých zkratk	98
7.3	Seznam tabulek	99
7.4	Seznam grafů	100
7.5	Seznam obrázků.....	100
8	Seznam příloh	101

1 Úvod

V národním hospodářství existují subjekty, které patří do neziskového sektoru a jejich hlavním úkolem je poskytovat občanům veřejnou službu (v oblasti školství, zdravotních a sociálních služeb). Tyto neziskové, jinak také nevýdělečné organizace zřizuje stát, kraje nebo obce a nejsou založeny za účelem podnikání a získávání výdělku. Do skupiny neziskových organizací, jejichž účelem není dosahování zisku, patří i příspěvkové organizace (Dobrozemský, 2015, s. 19).

Diplomová práce s názvem „Návrh optimalizace příjmů a výdajů u příspěvkové organizace“ je zaměřena na hospodaření organizace zřízené územním samosprávným celkem. Hlavním důvodem pro volbu tohoto tématu byla snaha o navržení možností, jak zlepšit fungování příspěvkové organizace zřízené a financované Krajským úřadem Královéhradeckého kraje.

Základem pro zjištění informací o způsobu financování je zhodnocení všech zdrojů plynoucích do školství ze státního rozpočtu a územních samosprávných celků. Důležité je také se zaměřit na alternativní zdroje příjmů, které mohou významně ovlivnit celkovou výši příjmů dané organizace.

Pro využití některých prostředků ve školství jsou stanovena přísná pravidla. Jedná se především o financování platů, odvodů nebo učebních pomůcek, tzv. přímých výdajů. Pravidla čerpání musí být dodržována také u dotačních programů, a to v závislosti na typu vyhlášeného programu. Naproti tomu provozní prostředky mohou být použity, samozřejmě při dodržení platných zákonů, dle konkrétních potřeb organizace.

Základem hospodaření škol je využít získané finanční prostředky tak, aby byl splněn hlavní účel, pro který byla škola zřízena, a to poskytování vzdělávání v patřičném rozsahu a kvalitě. Efektivní hospodaření je velmi důležité pro všechny typy organizací, ale u neziskových organizací (na rozdíl od podnikatelských subjektů) není důležité pouze optimalizací příjmy zvýšit a výdaje snížit, ale najít mezi nimi tu správnou rovnováhu.

2 Cíl práce a metodika práce

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem práce je vytvořit návrh na optimalizaci příjmů a výdajů Gymnázia Broumov, které hospodaří především s prostředky získanými z MŠMT a od svého zřizovatele. V návaznosti na výsledky provedené analýzy příjmů a výdajů navrhnout konkrétní kroky jejich optimalizace.

Dílčím cílem v teoretické rovině je vysvětlit právní podmínky pro existenci příspěvkové organizace (dále jen PO), charakterizovat významné příjmy a také výdaje PO.

V rámci praktické části je na prvním místě zhodnocení dosavadních výnosů a vybraných nákladů konkrétní příspěvkové organizace. Následně jsou provedeny některé analýzy hospodaření, jejichž zdrojem jsou účetní výkazy školy v období 2013-2015. Získané informace jsou využity pro zpracování několika návrhů, jak příjmy a výdaje organizace efektivně optimalizovat. U příjmů jde například o využití nových dotačních programů (MŠMT, KÚ KHK, EU) nebo zavedení doplňkové činnosti. V případě výdajů školy je to například snížení nákladů na energie prostřednictvím centrálních nákupů kraje nebo změna čerpání mzdových prostředků.

2.2 Metodika práce

Při zpracování diplomové práce autorka vychází ze studia odborné literatury, právních předpisů souvisejících s danou problematikou, článků v odborných časopisech a také důvěryhodných internetových zdrojů. Teoretické informace o financování a hospodaření v oblasti školství jsou v uvedené práci porovnávány se skutečností zjištěnou u konkrétní vybrané příspěvkové organizace, Gymnázium Broumov.

V diplomové práci byly použity metody analýzy a syntézy s využitím pozorování jako základního způsobu zjištění údajů. Analýza použitá v práci umožňuje oddělit podstatné skutečnosti od nepodstatného a odlišit trvalé vztahy v organizaci od nahodilých. Je důležitá pro poznání podstaty jevů a pro stanovení taktiky, jak dále postupovat. Syntéza je

myšlenkové spojení poznatků získaných analytickými metodami v jeden celek a je základem pro pochopení vzájemné souvislosti zkoumaných jevů.

V úvodu teoretické části jsou uvedeny základní charakteristiky PO jako organizace neziskové. Další část je potom věnována všeobecně příjmům a výdajům, které jsou běžné v PO. V teoretické rovině je také pohlíženo na účetnictví vybraných účetních jednotek a analýzu jednotlivých účetních výkazů. Závěr teoretické části je zaměřen na optimalizaci příjmů a výdajů obecně se zacílením na problematiku příspěvkových organizací.

Praktická část je již věnována zpracování konkrétních údajů zjištěných ve vybrané účetní jednotce. Analýza příjmů organizace z různých zdrojů a rozbor vybraných a pro organizaci významných výdajů jsou zpracovány prioritně za účetní období 2015 a pro lepší porovnání či sledování vývoje také za předchozí dva roky. Navržené možnosti optimalizace jsou uvedeny v této části diplomové práce. Závěrečné hodnocení výsledků obsahuje i doporučení, jak nejlépe postupovat v následujících letech.

3 Teoretická část

3.1 Příspěvková organizace

Příspěvkové organizace (dále jen PO) patří mezi široký okruh organizací, které jsou nazývány nevýdělečné nebo neziskové. Jedná se o organizace, které se vyskytují ve společnosti a jejichž snahou je poskytovat občanům nebo klientům veřejnou službu (Dobrozemský, 2015, s. 19).

Příspěvková organizace je právnickou osobou veřejného práva, která je zřizována za účelem plnění úkolů ve veřejném zájmu a zpravidla ve své činnosti nevytváří zisk. V České republice základy právního postavení těchto organizací upravuje zákon o rozpočtových pravidlech a zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech vymezuje hospodaření státních příspěvkových organizací v § 53 až § 63. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Státní příspěvková organizace je organizací zřízenou organizační složkou státu. Organizační složky státu, jako jsou například ministerstva, soudy či úřad vlády, nejsou na rozdíl od příspěvkových organizací právnickými osobami (zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů), (Svobodová, 2008, s. 214).

V § 27 až § 37 výše uvedeného zákona je pak upraveno hospodaření PO zřízených územním samosprávným celkem (dále jen ÚSC)¹. Tato diplomová práce je zaměřena na hospodaření příspěvkových organizací zřízených ÚSC, čímž je v případě Gymnázia Broumov Královéhradecký kraj.

3.1.1 Zřizovatel a zřizovací listina

Příspěvková organizace je osobou veřejného práva, resp. vzniká a zaniká rozhodnutím zřizovatele. Zřizovatel PO (organizační složka státu nebo územní samosprávný celek) vydává při vzniku příspěvkové organizace tzv. zřizovací listinu. Mezi základní pravomoce

¹ ÚSC – obce a kraje

zřizovatele patří jmenování či odvolání ředitele organizace a stanovení výše jeho odměny. V kompetenci zřizovatele je také provádět kontrolu hospodaření celé příspěvkové organizace.

Zřizovatel je při rozhodování o zřízení PO vázán tím, že účelem zřízení příspěvkové organizace mohou být jen takové činnosti, které spadají do samostatné působnosti zřizovatele. Příspěvkové organizaci zřizovatel svěřuje k hospodaření svůj majetek a také vymezuje rozsah vlastnických práv, jež přenáší na organizaci z důvodu zajištění řádného hospodaření s tímto majetkem. Hospodaření s majetkem zřizovatele je povoleno pouze v souladu s účely, které jsou vymezeny zřizovací listinou přímo jako předmět činnosti, případně zřizovatelem povoleny jako činnosti doplňkové (Motyčková, 2009, s. 7).

Zřizovací listina je základním a nejdůležitějším dokumentem PO, je jakýmsi jejím rodným listem, který má pro její existenci a další fungování zásadní význam (JUDr. Pospíšil, 2015).

Struktura listiny pro příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem a dále její obsahové náležitosti jsou stanoveny v ustanovení § 27 zákona č. 250/2000 Sb. Dle tohoto ustanovení musí každá zřizovací listina povinně obsahovat:

- a) úplný název zřizovatele,
- b) název, sídlo PO a její identifikační číslo,
- c) vymezení hlavního účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti,
- d) označení statutárních orgánů a způsob, jakým vystupují jménem organizace,
- e) vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který se PO předává k hospodaření,
- f) vymezení práv, která organizaci umožní, aby se svěřeným majetkem mohla plnit hlavní účel, k němuž byla zřízena,
- g) okruhy doplňkové činnosti navazující na hlavní účel PO, kterou ji zřizovatel povolí k tomu, aby mohla lépe využívat všechny své hospodářské možnosti a odbornost svých zaměstnanců,
- h) vymezení doby, na kterou je organizace zřízena (Zákon 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů).²

² ÚZ číslo 1076 Rozpočet a financování, s. 266

3.1.2 Hlavní a doplňková činnost

Príspevková organizace zřízená územním samosprávným celkem hospodaří s peněžními prostředky, které získává vlastní činností a dále s prostředky přijatými z rozpočtu zřizovatele (obce, kraje). PO také hospodaří s prostředky vloženými do svých fondů, s peněžitými dary od právnických nebo fyzických osob a peněžními prostředky získanými prostřednictvím projektů z Evropské unie³ (Motyčková, 2009, str. 10).

Ve zřizovací listině organizace je stanoveno, za jakým účelem zřizovatel PO zřizuje, tzn. jakou hlavní (neziskovou) činnost má organizace vykonávat ve prospěch občanů územního samosprávného celku. Je vhodné definovat hlavní účel celkem obecně, aby pokryl co největší rozsah činností, které tak bude možné zařadit mezi neziskové. Všechny činnosti uvedené ve zřizovací listině v rámci činnosti hlavní nejsou chápány jako živnosti a nepodléhají tak režimu živnostenských předpisů. Vymezení hlavního předmětu činnosti ve zřizovací listině má svůj vliv i na ekonomiku organizace, a to např. z hlediska zdaňování příjmů z těchto činností.

V rámci zřizovací listiny jsou také stanoveny okruhy činností doplňkových, které navazují na hlavní účel, pro který byla příspěvková organizace zřízena. Tyto doplňkové činnosti umožňují PO maximálně využívat své hospodářské možnosti a odbornost svých zaměstnanců. Zákon č. 250/2000 Sb. jednoznačně stanovuje, že doplňková činnost nesmí v žádném případě narušovat plnění hlavního účelu a také je nutné ji sledovat odděleně. Doplňková činnost není součástí hlavního předmětu činnosti, ale určitě by měla na tento hlavní předmět navazovat a být tak, především v ekonomickém smyslu, pro organizaci přínosem. V zásadě může být doplňkovou činností PO i některá z činností, která běžně podléhá režimu živnostenských předpisů. V takovém případě je nutné použít ve zřizovací listině organizace přesnou definici činnosti a správné pojmosloví⁴. PO se v tomto případě stává jakýmsi „běžným živnostníkem“ je tedy povinna plnit všechny zákonné podmínky. Organizaci může být povolena i doplňková činnost, která sice nepodléhá živnostenským předpisům, ale je předmětem daně z příjmů, dle příslušného zákona (JUDr. Pospíšil, 2015).

³ ÚZ 1076 Rozpočet a financování s. 267

⁴ Pojmosloví – odborné výrazy

Doplňková činnost by měla být zisková a vytvořený zisk by měl být využit k financování činnosti hlavní. Použití zisku z doplňkové činnosti upravuje ustanovení § odst. 5 zákona č. 250/2000 Sb, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Zisk z této činnosti je v podstatě dalším zdrojem financování veřejně prospěšné činnosti, pro kterou byla PO zřízena (Votnerová, 2011, s. 80).

3.1.3 Rozpočet příspěvkové organizace

Rozpočet je plán, jehož pomocí jsou zjišťovány náklady a výnosy organizace nebo jejích útvarů na plánovanou činnost v určitém období. Rozpočet je hlavním nástrojem finančního řízení organizace a jeho tvorba vychází z dlouhodobých i krátkodobých cílů (Synek, 2011, s. 124).

Forma sestavování rozpočtu závisí na konkrétních podmínkách a na organizačním členění organizace, pro kterou se rozpočet sestavuje, a zároveň na požadavcích celého rozpočtového systému. Rozpočet, dle této závislosti, může být sestavován jako pevný, nebo přepočítatelně pevný, popř. jako variantní.

Pevný rozpočet – stanovení nepřekročitelného limitu příslušných nákladů a zhodnocení efektivnosti procesů v závislosti na míře úspory oproti tomuto limitu.

Přepočítatelně pevný rozpočet – při kontrole nákladů se zohledňují různé míry využití kapacit, přičemž se také lineárně přepočítává i fixní složka nákladů.

Variantní rozpočet – plně respektuje fixní i variabilní složku režijních nákladů a dovoluje podle potřeby vyčíslovat různorodé odchylky skutečného průběhu nákladů od předpokladu (Synek, 2010, s. 294).

Metodami sestavování rozpočtů se zpravidla rozumí:

- stanovení rozpočtu na základě skutečnosti v minulém období,
- stanovení rozpočtu při uplatnění matematických a statistických metod,
- stanovení rozpočtu pomocí normativu nákladů,
- stanovení rozpočtu na základě empiricky zjišťovaných koeficientů změny výše nákladů při určité změně objemu výkonů,
- stanovení výše nákladů v rozpočtu jako limitu,

- stanovení výše nákladů v rozpočtu při tzv. nulovém základu,
- nebo kombinací výše uvedených postupů (Synek, 2010, s. 294).

Rozpočet příspěvkové organizace je úzce spojen s pojmem rozpočtová skladba. Rozpočtová skladba je základním třídícím standardem pro peněžní operace veřejných rozpočtů. Jednotným postupem podle tohoto klasifikačního předpisu je umožněno srovnatelné sledování příjmů, výdajů, salda hospodaření a jeho financování v soustavě veřejných rozpočtů ČR (Máče, 2012, s. 192).

Rozpočtová skladba klasifikuje pohyby peněžních prostředků v členění na příjmy a výdaje, a proto se hovoří o:

- příjmech, tzn. přírůstek peněžních prostředků , nebo
- výdajích, tzn. úbytek peněžních prostředků (Svobodová, 2008, s. 284).

Třídění podle rozpočtové skladby stanovuje Ministerstvo financí vyhláškou č.323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. (ÚZ Rozpočet a financování, 2015, s. 55)

Protože jsou PO zřizovány zejména jako neziskové, mají vyšší výdaje než příjmy. Zřizovatel proto organizaci poskytne příspěvek na provoz ve výši, kterým tento rozdíl vyrovná. Základní informace o předpokládaném hospodaření PO poskytuje zřizovateli finanční plán.

Ve finančním plánu organizace uvede své předpokládané výkony (např. příjmy z pronájmů, přijaté příspěvky) a předpokládané potřeby (např. náklady na materiál, energie, opravy, mzdové náklady). Finanční plán by měl také obsahovat stav, tvorbu a případné použití peněžních fondů PO (Šedivý, 2009, s. 86).

Informace uvedené ve finančním plánu jsou pro zřizovatele podkladem pro schválení tzv. závazných ukazatelů uvedených v dokumentu „Soustava ukazatelů k rozpočtu organizace“. Soustava ukazatelů má následující členění:

- a) Závazné ukazatele – z vlastních prostředků z rozpočtu kraje
- b) Investice z kapitoly 14 – FRR
- c) Specifické ukazatele – dotace ze státního rozpočtu

- d) Další účelové prostředky ze státního rozpočtu – ÚZ 33 353
- e) Informativně – dotace OP VK, víceleté projekty ESF⁵

Rozpočetnictví je v současnosti přikládána většinou velmi vysoká důležitost, zejména pro jeho schopnosti plánovat a kontrolovat vývoj ekonomických ukazatelů organizace a provádět odpovědnostní kontrolu řídicích pracovníků na všech úrovních (Popesko, 2009, s. 202).

3.2 Hospodaření organizace – příjmy

Hlavními příjmy příspěvkových organizací jsou tzv. transfery. Transferem se rozumí poskytnutí peněžních prostředků veřejnými rozpočty, včetně prostředků ze zahraničí, zejména v případě státního rozpočtu, rozpočtu územních samospráv či státních fondů. Jedná se zejména o dotace, granty, příspěvky, subvence, dávky, nenávratné finanční výpomoci, podpory či peněžní dary (Máče, 2012, s. 179).

K jednotlivým transferům je nutné přistupovat individuálně, dle uzavřené smlouvy, rozhodnutí, zasláního dotačního dopisu či avíza, kde jsou uvedeny podmínky užití (čerpání) daného transferu (Máče, 2012, s. 179).

Mezi příjmy školské příspěvkové organizace patří:

- příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele,
- příspěvek na investice,
- dotace přímých výdajů pro školy
- krajské dotační programy,
- dotační programy MŠMT,
- dotace z EU,
- čerpání fondů a
- ostatní příjmy (např. z prodeje dlouhodobého majetku)
(Metodický pokyn MŠMT, 2013, s. 2)⁶.

⁵ Zdroj: Soustava ukazatelů k rozpočtu organizace na rok 2015 (dokument odboru školství Královéhradeckého kraje)

⁶ http://www.kvkskoly.cz/manazer/financovani/Documents/Vyklad_MSMT-vymezeni_pojmu.pdf

3.2.1 Příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele

Příspěvková organizace dostává příspěvek na provoz podle výkonů nebo v návaznosti na jiná kritéria potřeb. Vztah mezi rozpočtem PO a rozpočtem zřizovatele se může v průběhu roku měnit v neprospěch příspěvkové organizace pouze z vážných příčin. Není-li zvláštním zákonem stanoveno jinak, rozpočet zřizovatele zajišťuje vztah mezi PO a státním rozpočtem, jde-li pak o příspěvkovou organizaci zřízenou obcí, vztah k rozpočtu kraje (Svobodová, 2008, s. 245).

Zákony o rozpočtových pravidlech používají pro financování činnosti PO z rozpočtu zřizovatele pojem „příspěvek“ (nebo transfer). Ten je účelově určen na pokrytí provozních nákladů organizace. Pro určitý okruh provozních nákladů mohou být stanoveny závazné ukazatele jejich čerpání, tak jak to známe ve školství pro čerpání prostředků na platy. Zřizovatel odpovídá za to, že hospodaření příspěvkové organizace je vyrovnané a při stanovení výše příspěvku přihlíží k prostředkům, které získá PO z hlavní činnosti a jak použije peněžní fondy. V případech, kdy vlastní příjmy z hlavní činnosti organizace jsou vyšší než náklady, stanoví zřizovatel odvod z provozu, aby i v tomto případě bylo hospodaření vyrovnané (Ing. Hanzlová, 2004).

3.2.2 Příspěvek na investiční akce

Příspěvková organizace pořizuje a obnovuje dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek výhradně z příspěvku na investiční akce.

Základním zdrojem tvorby investičních prostředků jsou účetní odpisy dlouhodobého majetku, který příspěvková organizace eviduje ve svém účetnictví. Finančním zdrojem odpisů je příspěvek na provoz od zřizovatele na základě schváleného odpisového plánu nebo vlastní výnosy ve výši podílu, který odpovídá využití odpisovaného majetku v doplňkové činnosti.

Dalšími vlastními zdroji financování reprodukce majetku PO jsou výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku a převody z rezervního fondu, a to obojí pouze s předchozím souhlasem zřizovatele.

V případě, že příspěvková organizace nemá dostatečně vysoký vlastní zdroj financování, předkládá zřizovateli žádost o dotaci na investice, eventuálně investiční záměr.

Možné je také využití darů a příspěvků od jiných subjektů nebo čerpání v rámci projektů z EU⁷ (Ing. Fürstová, 2013, str. 15).

3.2.3 Dotace přímých výdajů pro školy

Ze státního rozpočtu jsou hrazeny tzv. přímé náklady na vzdělávání, které jsou určeny v souladu s § 160, odst. 1 písm. c) a d) školského zákona především na úhradu osobních nákladů, zákonných odvodů, náhrady mezd, ostatních výdajů spojených s pracovní silou a ostatních neinvestičních výdajů.

Dotace přímé jsou členěny následovně:

- neinvestiční výdaje (dále jen NIV),
- ostatní neinvestiční výdaje (dále jen ONIV), (Ing. Fürstová, 2013, str. 12).

Mezi ostatní neinvestiční výdaje patří především povinné pojištění zaměstnanců, výdaje na školení pracovníků, výdaje na pracovní oděvy, cestovné aj. (Hyánek, 2007, s. 160).

Finanční prostředky ze státního rozpočtu se poskytují podle skutečného počtu dětí, žáků nebo studentů ve škole nebo školském zařízení, v jednotlivých oborech a formách vzdělávání, lůžek nebo strážníků, uvedeného ve školních matrikách pro příslušný školní rok (Ing. Fürstová, 2013, str. 12).

Financování škol a školských zařízení je upraveno § 161-163 školského zákona. MŠMT stanoví objem prostředků pro školy zřizované územními samosprávnými celky na základě tzv. republikových normativů, které představují výdaje státního rozpočtu pro jednotlivé věkové kategorie a odpovídají demografickému rozložení příslušného kraje (Fürstová, 2014, s. 13).

⁷ EU – Evropská unie

3.2.4 Dotační programy MŠMT a zřizovatele

Dotační programy vyhlašované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy jsou určeny pro všechny stupně vzdělávání. Aktuální jsou programy na zabezpečení škol, na podporu dalšího vzdělávání učitelů nebo programy na podporu odborného vzdělávání.

Kraje na základě Strategií rozvoje krajů a Programů rozvoje krajů podporují veřejně prospěšné projekty formou dotací poskytnutých z rozpočtů těchto krajů. Dotace jsou poskytovány zejména subjektům, jejichž projekty respektují mezinárodně uznávané principy trvale udržitelného rozvoje a také na projekty přispívající k rozvoji občanské společnosti v oblastech ekonomické, sociální a životního prostředí (Dotační portál Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, 2015).⁸

3.2.5 Dotace z Evropské unie

Peněžní prostředky získané formou dotačních programů Evropské unie zlepšují kvalitu vzdělávání na školách po celé ČR. Částka necelých 79 miliard korun⁹ určená na vzdělávání představuje cca 12 procent všech schválených prostředků. Důležitým projektem je především projekt EU peníze školám, který je přímo zaměřený na zlepšení vzdělávání, a to jak na základních tak i středních školách. Žádost o dotace v rámci tohoto projektu je snadnější především díky jednoduchým šablonám, které vytvářejí pedagogové příslušné školy. Peníze dále směřují na další vzdělávání pedagogických pracovníků, zlepšování práce se žáky či studenty a také na tvorbu a používání nových učebních materiálů či metodických pomůcek (Hospodářské noviny - příloha, 2014).¹⁰

3.2.6 Čerpání fondů

Prostředky čerpané z fondů organizace jsou zdrojem krytí a případnou rezervou pro PO.

Fondy lze pojmut jako formu interního financování, kdy se zdroje financování provozní a investiční činnosti tvoří uvnitř účetní jednotky. Jedná se o vlastní zdroje, které účetní

⁸ <http://dotace.kr-kralovehradecky.cz/Modules/DOTIS/Pages/Public/GrantPrograms.aspx>

⁹ Čerpání prostředků z EU v programovém období 2007-2013

¹⁰ <http://www.strukturalnifondy.cz/getmedia/77ad8987>

jednotka získala zejména jako výsledek své činnosti, ale i formou transferu. Tvorba fondů je zejména vázána na tvorbu zlepšeného výsledku hospodaření.

Tvorba a použití fondů je stanovena zákonem č. 218/2000 Sb. rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších předpisů pro státní příspěvkové organizace a pro příspěvkové organizace, jejichž zřizovatelem je územní samosprávný celek, zákonem č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Jedná se o následující fondy:

- Fond odměn (411),
- Fond kulturních a sociálních potřeb (412),
- Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření (413),
- Rezervní fond z ostatních titulů (414),
- Fond reprodukce majetku, investiční fond (416),
- Ostatní fondy (419).

Tyto fondy jsou peněžními fondy, tudíž se předpokládá jejich krytí finančními prostředky (Máče, 2012, s. 183).

Fond odměn je tvořen přidělem ze zlepšeného výsledku hospodaření. Z fondu se hradí přednostně případné překročení prostředků na platy.

Fond kulturních a sociálních potřeb (dále jen FKSP) je tvořen % přidělem z ročního objemu nákladů na platy a na mzdy (bez ostatních osobních nákladů), příjmem peněžních darů a náhrad od pojišťovny. FKSP je používán na nákup rekreačních poukazů, půjček zaměstnancům, na příspěvek na stravování a např. na zlepšení pracovního prostředí zaměstnanců.

Rezervní fond je plněn peněžními dary, příjmy z prodeje majetku a odvody neoprávněně použitých nebo zadržovaných peněžních prostředků. Fond je použit k úhradě zhoršeného výsledku hospodaření, na výdaje rozpočtem nezajištěné a na reprodukci majetku prostřednictvím fondu reprodukce.

Fond reprodukce (fond investic) je tvořen zúčtováním odpisů, ze zlepšeného výsledku hospodaření, výnosy z prodeje dlouhodobého majetku, přijetím finančního daru, posílením

z rezervního fondu a zúčtováním nároku na účelovou dotaci na dlouhodobý majetek. Fond je použit na pořízení dlouhodobého majetku, na technické zhodnocení dlouhodobého majetku a na financování oprav (Máče, 2012, s. 184).

3.3 Hospodaření organizace – vybrané výdaje

Ekonomická teorie popisuje náklady jako finančně oceněnou spotřebu výrobních faktorů včetně veřejných výdajů, která je způsobena tvorbou výnosů dané organizace. Účetní pojetí nákladů celkem potvrzuje tuto obecnou definici: účetní náklady – představují spotřebu hodnot (snížení hodnot) v daném období, která je zachycena ve finančním účetnictví. Náklady musíme odlišit od peněžních výdajů, které jsou úbytkem peněžních prostředků organizace (stav hotovosti, peníze na bankovních účtech) bez ohledu na jaký účel byly použity. Náklady musí vždy souviset s výnosy daného období. Zajištěna také musí být věcná a časová shoda nákladů a výnosů s příslušným obdobím.

Analytická evidence nákladů je vedena tak, aby podávala věrný obraz o nákladech účetní jednotky, a to v členění potřebném pro řízení, rozpočet a dále musí být přizpůsobena ustanovením zákona o daních z příjmů. Účetní jednotka také musí v rámci evidence nákladů zabezpečit samostatné sledování nákladů hlavní a doplňkové činnosti, pokud ji vykonává. Pokud je část nákladů společná pro hlavní i doplňkovou činnost, pak je dovoleno tyto náklady členit v poměru tržeb dosažených v doplňkové činnosti k tržbám (včetně příspěvku) v hlavní činnosti, pokud není platným finančně právním předpisem stanoven jiný postup (Ing. Fürstová, 2014, s. 37).

V účetnictví příspěvkových organizací se setkáváme s tzv. druhovým tříděním nákladů. U druhového třídění nákladů se jedná o rozdělení do skupin, které jsou spojené s činností jednotlivých výrobních faktorů (materiál, práce, investiční majetek). Základními nákladovými druhy jsou:

- spotřeba surovin a materiálů, energie a paliv,
- odpisy budov, strojů, nehmotného investičního majetku,
- mzdové a ostatní osobní náklady (platy, sociální a zdravotní pojištění),
- finanční náklady (pojistné, placené úroky, poplatky aj.),

- náklady na služby (nájemné, opravy a udržování, cestovné a dopravné), (Synek, 2010, s. 80).

Důležitými náklady (výdaji) v oblasti školství jsou:

- učebnice a učební pomůcky,
- mzdové náklady a
- odpisy dlouhodobého majetku.

3.3.1 Učebnice a učební pomůcky

Učebními pomůckami jsou předměty, soubory předmětů nebo jejich části a případně i programové vybavení, které slouží jako zdroj informací pro prohlubování a rozšiřování představ žáků. Učební pomůcky také slouží k vytváření technických dovedností žáků (studentů) nebo k osvojování znalostí o společenských a přírodních jevech.

Učebními pomůckami jsou tedy věci, které se používají při vyučování, ale nejsou učebnicemi či učebními texty ani školními potřebami. Školní potřeby lze charakterizovat jako věci, které jsou ve vlastnictví žáka či studenta. Za základní podmínku pro vymezení učebních pomůcek lze považovat jejich vlastnictví právnickou osobou, která vykonává činnost školy. Učební pomůcky jsou hrazeny z neinvestičních nebo investičních prostředků, a to v závislosti na jejich konečné ceně (Metodika Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, 2013).¹¹

3.3.2 Mzdové náklady

Mzdové náklady jsou veškeré požitky zaměstnanců ze závislé činnosti včetně položek nákladů na civilní službu patřící do mzdových nákladů, vyplacené podle zvláštních právních předpisů. Součástí mzdových nákladů je zákonné sociální pojištění, tzn. závazky z titulu zákonné povinnosti zaměstnavatele platit na sociální pojištění a veřejné zdravotní pojištění. Zákonné sociální pojištění obsahuje příděl do fondu kulturních a sociálních potřeb, pokud příslušná účetní jednotka tvoří tento fond.

¹¹ http://www.kvkskoly.cz/manazer/financovani/Documents/Vyklad_MSMT-vymezeni_pojmu.pdf

Platový tarif tvoří základní nárokovou složku platu pedagogických a nepedagogických pracovníků škol. Výše platového tarifu je závislá na zařazení pracovníků do jednotlivých platových stupňů a tříd. Pravidelné nadtarifní nárokové složky platu jsou součástí platového výměru a patří mezi ně příplatek za vedení, příplatek za výkon práce třídního učitele nebo specializační příplatek. Nepravidelnými jsou například příplatek za dělenou směnu nebo příplatek za výkon přímé pedagogické činnosti nad stanovený rozsah, tzv. nadúvazkové hodiny. Nenárokovou složkou platu ve školství je osobní příplatek, ale pouze do doby, než se stane součástí platového výměru. Původní nenárokovost tohoto příplatku spočívá v tom, že jeho přiznání je v kompetenci zaměstnavatele. Nepravidelnou nenárokovou složkou platu je odměna (Valenta, 2007, s. 17).

Označení nadúvazková (přespočetná) hodina se používá pro hodiny přímé pedagogické činnosti, které jsou konány nad stanovený týdenní rozsah. Může se jednat o tzv. označenou hodinu v rozvrhu, ale také o neplánované suplování nebo zástup za nemocného kolegu. Za skutečně odpracovanou přespočetnou hodinu přísluší pedagogickému pracovníkovi příplatek ve výši dvojnásobku průměrného hodinového výdělku (Řízení školy 3/13, Puškinová, 2013, s. 9).

3.3.3 Odpisy dlouhodobého majetku

Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku u příspěvkových organizací zahrnují odpisy majetku podle odpisového plánu a dále zůstatkovou cenu dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku při jeho fyzické likvidaci v důsledku úplného opotřebení (Svobodová, 2008, s. 339).

3.4 Účetnictví příspěvkové organizace

Účetnictví tvoří metodicky ucelený systém informací o činnosti účetní jednotky ve finančním vyjádření. Účetnictví tedy obsahuje údaje o činnosti účetní jednotky uvedené v peněžních jednotkách. Účetnictví by mělo věrně a poctivě zobrazovat ekonomickou stránku účetní jednotky, tzn. její skutečnou majetkovou a finanční situaci. Vývoj účetnictví lze charakterizovat jako proces, při kterém dochází k určitým změnám a úpravám, avšak

podstata, základní principy a základní poslání účetnictví zůstávají zachovány (Svobodová, 2008, s. 12).

Důležitými pojmy v účetnictví jsou náklady a výnosy, a oproti nim výdaje a příjmy.

Náklad je velmi obecně vyjádřením účelného a účelového vynaložení prostředků či práce v přímém vztahu k výkonům. Náklad tedy chápeme jako účelový úbytek prostředků, jehož cílem je získání ekonomického prospěchu.

Výdaj představuje úbytek prostředků, a to bez ohledu na to, zda je vynaložen účelově. Výdaje se uskutečňují například v souvislosti se vznikem nákladu, poskytnutím daru, splátkou leasingu či úvěru.

Výnosy je možné celkem jasně definovat. Výnosy představují zvýšení ekonomického prospěchu v průběhu účetního období, a to jednak formou zvýšení peněžních prostředků, přírůstku nepeněžních aktiv a pak spíše ojediněle ve formě snížení či zániku závazku. „Výnos je peněžní vyjádření výsledku hospodaření podniku - nezáleží na tom, zda byla provedena skutečná peněžní transakce (tj. zda za odvedenou službu bylo skutečně zapláceno)“.

Příjmy organizace jsou charakterizovány jako přírůstky peněžních prostředků, v širším pojetí jako přírůstky aktiv organizace za určité období. Jinými slovy můžeme říci, že v řadě případů jsou příjmy zároveň výnosy (Business encyklopedie, 2015).¹²

3.4.1 Účetnictví vybraných účetních jednotek

V rámci centrálního systému účetních informací státu jsou shromažďovány účetní záznamy od vybraných účetních jednotek a na jejich základě dochází k sestavení účetních výkazů za celou Českou republiku. Tyto vybrané účetní jednotky jsou v zákoně vyjmenovány a jsou jimi:

- organizační složky státu,
- státní fondy podle rozpočtových pravidel,
- Pozemkový fond České republiky,
- územní samosprávné celky,

¹² <https://managementmania.com/cs/prijem>

- dobrovolné svazky obcí,
- Regionální rady regionů soudržnosti,
- příspěvkové organizace a
- zdravotní pojišťovny (Nováková, 2010, s. 7).

Výše uvedeným vybraným jednotkám zákon ukládá určité speciální povinnosti. V § 13 odst. 2 je uvedeno ustanovení o účetních knihách; v hlavní knize musí tyto účetní jednotky uvádět souhrnné obraty denně oproti ostatním účetním jednotkám, které tak mohou činit jednou za kalendářní měsíc. Novelou bylo umožněno, že tuto povinnost může například plnit deník. Vybrané účetní jednotky sestavují účetní závěrku dle ustanovení § 18 zákona. (Ing. Müllerová, 2011).

3.4.2 Vedení účetnictví v plném a zjednodušeném rozsahu

V souladu s ustanovením §4, §9 odst. 1 až 6 a §13 a) zákona o účetnictví (dále jen ZU), lze vést účetnictví v plném nebo zjednodušeném rozsahu. Účetnictví ve zjednodušeném rozsahu mohou vést příspěvkové organizace, u nichž o tom rozhodne jejich zřizovatel (Nováková, 2010, s. 9).

Účetní jednotky, které vedou účetnictví v plném rozsahu, se řídí těmito body:

- používají účetní metody v rozsahu stanoveném ZU, směřující k věrnému a poctivému obrazu podle §7 ZU,
- sestavují účetní závěrku v plném rozsahu,
- sestavují „Účtový rozvrh“ v plném rozsahu a
- oceňují reálnou hodnotou (Motyčková, 2009, s. 95).

Účetní jednotky, které vedou účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, se řídí těmito body:

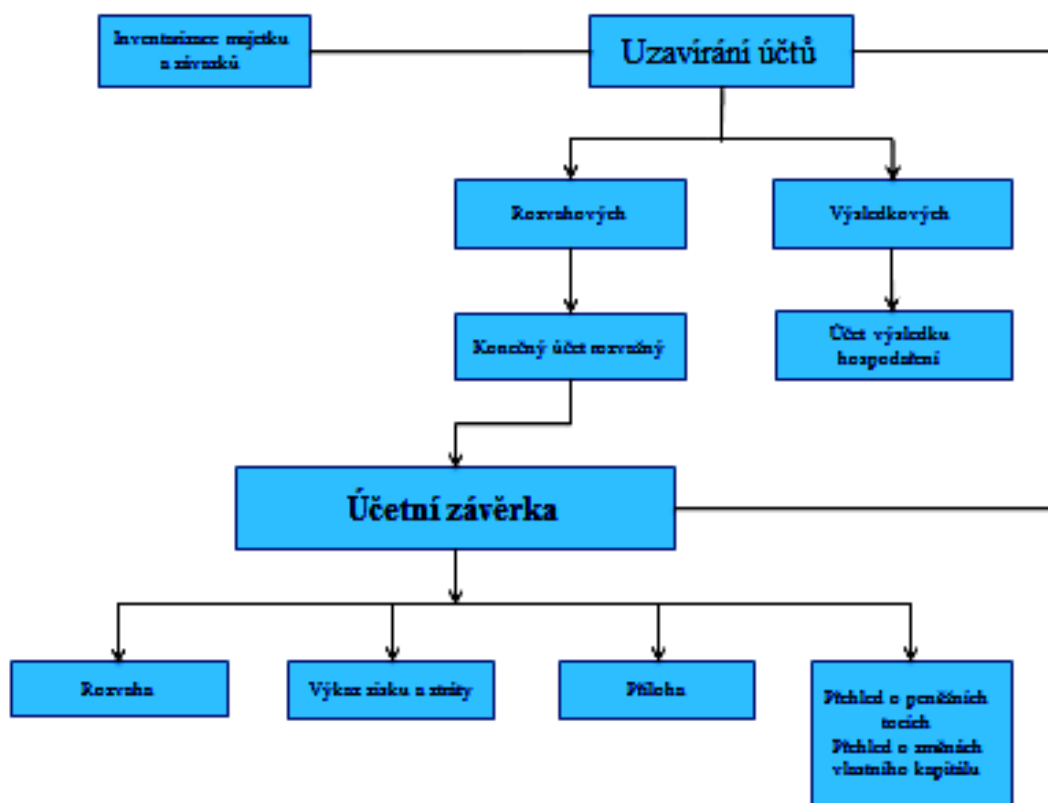
- používají účetní metody v zúženém rozsahu stanoveném ZU, v závislosti na obsahu věcně příslušných předpisů,
- mohou spojit účtování v deníku s účtováním v hlavní knize,
- nepoužijí ustanovení §25 odst. 2 ZU, s výjimkou odpisů,
- nepoužijí ustanovení §26 odst. 3 týkající se rezerv a opravných položek, s výjimkou rezerv a opravných položek podle zvláštních předpisů a ve vztahu ke zdaňované činnosti (Motyčková, 2009, s. 95).

3.4.3 Účetní výkazy

Uzávěrka účetních knih dovršuje proces zpracování účetních informací v účetních knihách, obsahuje shrnutí dosavadních běžných informací do informací souhrnných, tj. do podoby obrátů a zůstatků na jednotlivých účtech. Tyto souhrnné informace, jimiž se běžné účetnictví uzavírá, také jež dosti podrobně charakterizují finanční a hospodářskou situaci účetní jednotky.

Informačním potřebám uživatelů vně účetní jednotky slouží účetní závěrka, tj. účetní výkazy a příloha (Ing. Fürstová, 2013, s. 31).

Obrázek 1 – Účetní závěrka

Zdroj: Ing. Fürstová, 2013

Při sestavování účetní závěrky platí povinnosti stanovené zákonem o účetnictví bez ohledu na to, zda jde o účetní závěrku řádnou, mimořádnou či mezitímní. Všechny informace, které jsou uvedeny v účetní závěrce, musí být spolehlivé, srovnatelné a srozumitelné.

Informace je považována za spolehlivou, když splňuje požadavky stanovené § 7 odst. 1 zákona o účetnictví, tzn. věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a také finanční situace účetní jednotky a dále je-li úplná a včasná. Informace je včasná, jestliže byla získána ve správném čase a z hlediska významnosti nákladů na její získání, pouze pokud tyto náklady nepřevyšují přínosy z této informací plynoucí. Informace je srovnatelná, když splňuje podmínky zákona o účetnictví a považuje se za závažnou, pouze kdyby její neuvedení nebo špatné uvedení mohlo mít vliv na rozhodování osoby, která tuto informaci využívá.

Podstatou účetní závěrky a potažmo výkazů je:

- zjistit k určitému datu stav majetku a závazků,
- zjistit stav majetkových a finančních fondů a
- na základě nákladů a výnosů zjistit výsledek hospodaření.

Náležitosti účetní závěrky:

- a) jméno a příjmení, obchodní firmu nebo název a sídlo účetní jednotky,
- b) identifikační číslo, pokud je má účetní jednotka přiděleno,
- c) právní formu účetní jednotky,
- d) předmět podnikání nebo jiné činnosti, popřípadě účel, pro který byla zřízena,
- e) rozvahový den,
- f) okamžik sestavení účetní závěrky a
- g) podpisový záznam statutárního orgánu. (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví)

Účetní závěrka se realizuje pomocí uzávěrkových účtů a představuje systémové uzavření účetních knih. Účetní uzávěrka je zaměřena na uživatele na úrovni a uvnitř účetní jednotky (Ing. Fürstová, 2013, s. 32).

3.4.4 Finanční analýza

Účetnictví bylo představeno jako jedinečná finanční disciplína a základna dat pro rozhodování a finanční řízení. Ze současné praxe je patrné, že zejména příspěvkové organizace málokdy využívají účetnictví k finančnímu řízení, sami neprovádí finanční analýzu výsledků hospodaření a ani nevyužívají služeb externích specialistů (Motyčková, 2009, s. 167).

Vedení účetnictví je tedy nezbytné, ale jeho výsledky je třeba ještě podrobit analýze, která je podkladem pro ekonomické hodnocení. Ekonomická data, která jsou obsažena v běžném účetnictví a výkazech jsou obvykle jen surovina, z níž je nutné informaci teprve vytěžit. Data sice ještě informací nejsou, ale ke zpracování dat existují metody, které umožňují informaci z dat vytěžit. Pro tyto úvahy se vžil název finanční analýza (Motyčková, 2009, s. 168).

Naprosto převažující podíl informačních zdrojů, z nichž vychází finanční analýza, představují účetní výkazy finančního účetnictví. V nich je uložen ohromný informační potenciál, jehož úspěšné využití je předpokladem plnění cílů a záměrů stanovených prostřednictvím věcně příslušných obecně závazných předpisů, které tvoří rámec finančního hospodaření veřejných financí (Motyčková, 2009, s. 168).

Obrázek 2 – Vztah mezi základními výkazy

PENĚŽNÍ TOKY		BILANCE-ROZVAHA		VÝSLEDOVKA	
PS Peněžní prostředky	Výdaje	Dlouhodobý majetek	Vlastní kapitál	Náklady	Výnosy
_____		_____	_____		
Příjmy	KS Peněžní prostředky	Oběžný majetek	ZISK		
		Peněžní prostředky	Cizí kapitál	ZISK	

Zdroj: Morávek, 2009

Mezi nevýznamnější zdroje finanční analýzy patří účetní data čerpaná ze základních účetních výkazů finančního účetnictví (Rozvaha, Výkaz zisků a ztrát, Příloha k účetním

výkazům, případně Výkaz o peněžních tocích) a finančních výkazů (Výkaz o plnění rozpočtu).

Mezi další významné zdroje pro finanční analýzu patří:

- vnitropodnikové (manažerské) účetnictví,
- závěrečné účty a výroční zprávy,
- ostatní data čerpaná z:
 - vlastní i další statistiky,
 - podkladů úseku práce a mezd,
 - vnitřních směrnic, pokynů,
 - řídicích aktů, instrukcí,
 - zápisů z pracovních porad,
 - předpovědí a zpráv ostatních (vedoucích) pracovníků,
- externí data, tj. data z vnějšího ekonomického prostředí, např.:
 - údaje státní statistiky,
 - údaje z odborného tisku,
 - údaje z dalších šetření ústředních orgánů a
 - internet (Morávek, 2009, s. 170).

Metody finanční analýzy se dělí na elementární a matematicko-statistické, kam patří např. regresní nebo korelační analýza. Pro lepší srozumitelnost jsou ale častěji využívány základní (elementární metody), mezi které patří:

- horizontální a vertikální analýzu,
- analýzu cash flow,
- analýzu čistého pracovního kapitálu a
- analýzy poměrových ukazatelů (rentability, likvidity, aktivity, zadluženosti a kapitálového trhu (Strouhal, 2011).

Elementární metody pracují s datovou základnou (data z účetních výkazů nebo ostatních zdrojů) a pro vyjádření využívají jednoduché matematické operace jako je např. součet, rozdíl, podíl nebo procenta (Morávek, 2009, s. 173).

Horizontální analýza poměřuje, jak se v absolutní i relativní výši změnila vybraná položka účetního výkazu. Údaje jsou porovnávány v jednotlivých řádcích, proto jde o analýzu

horizontální. Naopak techniku rozboru, která zpracovává data v jednotlivých letech od shora dolů a nikoliv napříč jednotlivými roky, nazýváme vertikální analýzou. Tato analýza sleduje podíl jednotlivých položek na bilanční sumě (Strouhal, 2011).

Analýza cash flow vychází z výkazu stejného názvu, který je povinně součástí účetní závěrky u organizací vedoucí účetnictví v plném rozsahu. Cílem finanční analýzy cash flow je zhodnotit příjmy a výdaje organizace za sledované období a určit jaká je její současná a také budoucí finanční pozice. Přehled o peněžních tocích se dělí na provozní oblast, investiční a finanční oblast. Všechny tyto sféry je nutné posuzovat v souvislostech (Ryneš, 2009, s. 124).

Posouzením změn absolutních ukazatelů v čase se zabývá trendová analýza, jinak také analýza vývojových trendů. Díky této analýze můžeme porovnávat vývoj jednotlivých položek výkazů po několik let a odhadnout tak jejich vývoj do budoucnosti. Základem je vyčíslení absolutní změny, která je vyjádřením procentní změny na úrovni jednotlivých položek (Morávek, 2009, s. 177).

3.4.5 Možnosti optimalizace příjmů a výdajů

Optimalizace je proces výběru nejlepší varianty z možných jevů.

Příspěvková organizace hospodaří s vlastními příjmy, které dosahuje ze své vlastní činnosti – především z vybraných uživatelských poplatků od svých klientů, které si ponechávají pro financování nákladů na tyto činnosti. Poněvadž však zabezpečují a poskytují občanům veřejné statky na neziskovém principu a často uživatelské poplatky nepokrývají ekonomicky nutnou výši nákladů, nejsou zpravidla finančně soběstačné a jejich vlastní příjmy jim nestačí na krytí výdajů. Proto dostávají z rozpočtu zřizovatele finanční prostředky, buď dlouhodobě, nebo alespoň v některých letech, a to formou příspěvku na provoz. Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů zároveň umožňuje dosáhnout vyšší alokační efektivity¹³, neboť zakotvuje poskytování příspěvků na provoz v návaznosti na výkony – předpokladem je možnost stanovení jednotky výkonu v činnosti

¹³ Alokační efektivity - změna v organizaci nezpůsobí zvýšení užítka u jednoho subjektu, aniž by se snížil užitek u jiného

PO, případně v návaznosti na jiná zřizovatelem zvolená kritéria. V této oblasti je pak nejvíce problémů s dosažením alokační efektivnosti.

Príspevkové organizace zřizované ÚSC dále hospodaří s finančními prostředky svých fondů, mohou získávat i peněžní dary od různých subjektů i finanční prostředky ze zahraničí.

Príspevková organizace se souhlasem zřizovatele zajišťuje i jiné doplňkové činnosti, měla by je zabezpečovat se ziskem (ztrátové činnosti nemají smysl, snižují efektivnost hospodaření PO) a pak tento zisk použije k financování hlavní činnosti, nicméně zřizovatel ji může povolit i jiné využití. V takovém případě zisk z této činnosti je předmětem daně z příjmů právnických osob. Na příspěvkovou organizaci se však vztahují určitá daňová zvýhodnění specifikovaná v zákonu o daních z příjmů č. 586/1992 Sb. (Dobrozemský, 2015, s. 78).

Organizace dnes věnují velké úsilí snižování výdajů. Obvyklé metody snižování výdajů ovšem často nevedou k očekávaným výsledkům, mohou naopak poškozovat dobré jméno organizace, odrazovat zaměstnance a celkově oslabovat. Mezi hlavní příčiny patří:

- chybějící strategie – úsporná opatření jsou krátkodobá a reaktivní, problémy nejsou vnímány v souvislostech,
- žádné či nedostatečné zapojení vedení a všech dalších zaměstnanců – k tomu, aby byli všichni na stejné lodi a pracovali na dosažení stejného cíle, je nezbytná komunikace,
- chybějící měření výsledků – je těžké zjistit, zda organizace opravdu uspořila náklady,
- nedůsledná realizace a monitorování – je nezbytné, aby probíhala neustálá kontrola dosažených výsledků a aby byly zajištěny následné úpravy postupu, kdykoliv to bude potřeba.

Aby se organizace vyvarovaly těchto běžných chyb, je třeba vytvořit kvalitní metodiku s řadou kroků, které do snižování nákladů zapojí různé útvary společnosti a jejichž součástí bude:

- porozumění výdajům – je třeba sbírat data, aby bylo možné pochopit, co se kupuje, kdo nakupuje, od koho, zač a jak často,
- zjistit skutečné potřeby – odráží objem a struktura nákupů skutečné potřeby organizace,
- znalost trhů – důležitá je důkladná znalost dostupných dodavatelů a škály jimi nabízených služeb a budování pevných vztahů,
- monitorování a realizace – v průběhu času je nutno zavést určitá opatření, díky kterým bude možné zjistit, zda skutečně k úsporám nákladů dochází,
- neustálá kontrola a přizpůsobování – výše uvedená opatření umožňují provádět změny, kdykoliv se objeví nesrovnalosti, aniž by organizace ztrácela čas a peníze.

Tato časově náročná činnost je neocenitelná, neboť díky ní si organizace zajistí, aby neprošly bez povšimnutí žádné potenciální zdroje plýtvání nebo ztrát. Tento přístup se však často přehlídí kvůli přehnanému zaměření na „důležitější věci“, kvůli nedostatku času či potřebných lidských zdrojů.

Významným rizikem při snaze výrazně minimalizovat náklady je to, že tím může také docházet ke snižování hodnoty a kvality výkonu organizace. Především kvůli spokojenosti zákazníků musí ke snižování nákladů organizace přistupovat s rozmyslem. Prakticky všechny náklady jsou nějak svázány s výkonem, a pokud tomu tak není, dochází k plýtvání. Velmi často je vhodnější pokusit o dosažení vyššího užitku či vyšší hodnoty výstupů se stejnými náklady, aby jejich vynaložení bylo maximálně hospodárné. Lepší organizací u prováděných aktivit a činností lze dosáhnout optimalizace nákladů a zvýšit efekt z jejich vynaložení. (Popesko, 2009, s. 20).

4 Praktická část

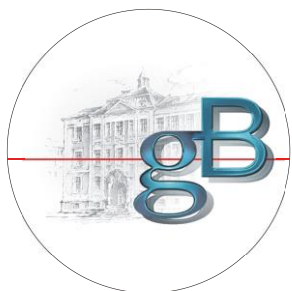
4.1 Gymnázium Broumov, příspěvková organizace

Gymnázium Broumov, se sídlem Broumov, Hradební 218 je příspěvkovou organizací zřízenou Krajským úřadem Královéhradeckého kraje. Gymnázium je třetím nejstarším gymnáziem v Čechách a ve městě Broumov je tradice gymnaziálního vzdělávání již od roku 1624.

V současné době je gymnázium jedinou školou, která nabízí střední vzdělání v broumovském výběžku. Spádová oblast je cca 30 km. Ve školním roce 2015/2016 gymnázium navštěvuje celkem 323 studentů, z toho 231 jich studuje v osmiletém studijním oboru a 92 v oboru čtyřletém. Škola zaměstnává fyzicky celkem 35 zaměstnanců, přepočtený počet kvalifikovaných pedagogických pracovníků je 24,398 a úvazek nepedagogických pracovníků 4,75.

Financování školy je zabezpečeno jejím zřizovatelem, tedy Královéhradeckým krajem. Škola v posledních třech letech hospodaří celkem vyrovnaně, tzn., že její výsledek hospodaření není záporný, ale ani nedosahuje více než 100 tis. Kč zisku. Vyrovnané hospodaření požaduje ekonomický odbor krajského úřadu (dále jen KÚ) po všech krajských příspěvkových organizacích. Provozní prostředky přidělené zřizovatelem používá organizace dle své potřeby, bez větších zásahů kraje. I mzdové prostředky z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) přerozděluje organizacím KÚ. U Gymnázia Broumov ale tyto finanční prostředky pokrývají pouze tarifní platy a nárokové složky platů. Optimalizování příjmů a výdajů na Gymnázium Broumov je v současné době zaměřeno spíše na vhodné přerozdělování získaných finančních prostředků, než na cílené zvyšování příjmů či snižování výdajů.

Obrázek 3 – Logo Gymnázia Broumov

Zdroj: Gymnázium Broumov, 2014

4.1.1 Zřizovací listina gymnázia

Zřizovací listinu příspěvkové organizace Gymnázium, Broumov, Hradební 218 vydalo Zastupitelstvo Královéhradeckého kraje s účinností od 1. ledna 2009. Dle této zřizovací listiny Gymnázium Broumov vykonává činnost střední školy a základní školy a jejím hlavním účelem je výchova a vzdělávání žáků. Statutárním orgánem je ředitel školy, který je jmenován a odvoláván podle § 166 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon). Ředitel rozhoduje o vytvoření vnitřní struktury organizace, vydává organizační řád a další vnitřní předpisy. Při řízení odpovídá za to, že budou dodržovány veškeré právní předpisy a respektovány zásady a směrnice vydané zřizovatelem (Zřizovací listina Gymnázia Broumov, 2009).

Zřizovatel prostřednictvím zřizovací listiny předává gymnáziu do správy k zajištění hlavního účelu, k němuž bylo zřízeno, majetek ve vlastnictví Královéhradeckého kraje, jenž je uveden v příloze zřizovací listiny. Organizace vůči majetku ve vlastnictví zřizovatele vykonává úlohu správce. Svěřený majetek je povinna využívat hospodárně, v souladu s platnými právními předpisy. Nakládání se svěřeným majetkem musí být prováděno dle předpisů zřizovatele a dle zákona o účetnictví.

Gymnázium Broumov hospodaří s peněžními prostředky získanými vlastní činností a s peněžními prostředky přijatými z rozpočtu zřizovatele a ze státního rozpočtu. Dále hospodaří s prostředky svých fondů, s věcnými peněžními dary od fyzických a právnických osob, včetně prostředků získaných ze zahraničí. Zřizovatel schvaluje po skončení kalendářního roku výsledek hospodaření organizace a schvaluje přiděly do peněžních fondů.

Doplňková činnost není dle platné zřizovací listiny Gymnázia Broumov povolena. Příspěvková organizace by byla oprávněna provádět doplňkovou činnost pouze za předpokladu, že realizace této činnosti nenaruší plnění hlavního účelu organizace vymezeného ve zřizovací listině, a že doplňková činnost bude sledována odděleně od finančního hospodaření PO.

4.1.2 Rozpočet školy na rok 2015

Soustava ukazatelů k rozpočtu Gymnázia Broumov na rok 2015 obsahuje rozpočet s posledními úpravami platnými pro daný rok. Upravený rozpočet byl schválen Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje dne 7. 12. 2015 (tabulka č. 1). Tato soustava ukazatelů obsahuje již všechny prostředky, které škola obdržela prostřednictvím svého zřizovatele v daném účetním období.

Platný rozpočet obsahuje v rámci závazných ukazatelů z vlastních prostředků z rozpočtu kraje dva specifické ukazatele, které umožňují zřizovateli účelově vázat část příspěvku na provoz (většinou na úhradu mimořádných akcí – velké opravy, mimořádné náklady na energie, atd.). V rozpočtu na rok 2015 se jedná o limit výdajů na pohoštění ve výši 2 tis. Kč a limit mzdových prostředků ve výši 14,9 tis. Kč na odměny za JEKIS.¹⁴

V procesu schvalování rozpočtu pro PO jsou také stanoveny ukazatele vztahující se k odpisům v rámci hlavní činnosti. Z celkového příspěvku na provoz školy je určena částka na pokrytí těchto odpisů (konkrétně 96 tis. Kč). Odvod z investičního fondu do rozpočtu zřizovatele je v Královéhradeckém kraji orientačně stanoven na 90% celkových odpisů¹⁵, činí tedy u Gymnázia Broumov 86,7 tis. Kč.

Zřizovatel je povinen provádět průběžnou kontrolu hospodaření příspěvkových organizací, a to jednou za čtvrtletí, když PO předkládá účetní výkazy ke dni mezitímní uzávěrky. Odbor školství Královéhradeckého kraje požaduje pro lepší kontrolu ještě uvádět podrobnější rozbor hospodaření účetní jednotky v části E. 2. přílohy k účetní závěrce.

¹⁴ JEKIS – Jednotný ekonomický informační systém Královéhradeckého kraje (implementace systému ve vybraných příspěvkových organizacích kraje)

¹⁵ Zdrojem je rozhodnutí zřizovatele Záznam o kontrolním zjištění č. 41/2015

Tabulka 1 – Rozpočet organizace 2015

Finanční prostředky	Přijaté prostředky/v tis. Kč
Provozní prostředky	2 293,600
Mzdové prostředky	12 064,500
Zvýšení platů pedagogů	389,026
Odměňování pracovníků regionálního školství	60,501
Excelence	18,154
CTY Online	2,883
Celkem	14 828,664
Investiční dotace a neinvestiční příspěvek (NIV)	
Projektová dokumentace	149,470
Výtah	2 141,946
Energetický audit (NIV)	35,000
Celkem	2 326,416

Zdroj: Vlastní zpracování dle Soustavy ukazatelů k rozpočtu organizace na rok 2015¹⁶

4.2 Výnosy Gymnázia Broumov

Výnosy Gymnázia Broumov činily v roce 2015 více jak 15,5 mil. Kč, což je v porovnání s předchozím rokem navýšení cca o 1 mil. Kč.

Tabulka 2 – Výnosy Gymnázia Broumov

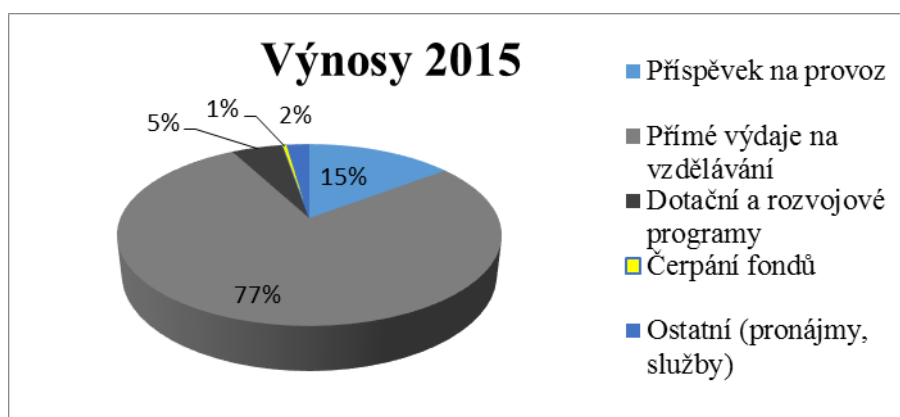
Účetní období	2015	2014	2013
Příspěvek na provoz	2 293 600 Kč	2 254 400 Kč	2 458 200 Kč
Přímé výdaje na vzdělávání	12 064 500 Kč	11 648 000 Kč	11 848 300 Kč
Dotační a rozvojové programy	799 551 Kč	222 540 Kč	640 357 Kč
Čerpání fondů	70 568 Kč	167 380 Kč	415 518 Kč
Ostatní (pronájmy, služby)	354 038 Kč	319 747 Kč	331 692 Kč
Výnosy celkem	15 582 257 Kč	14 612 067 Kč	15 694 067 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

Ze sledovaných období bylo dosaženo nejvyšších výnosů v roce 2013. Velký vliv na jejich výši měly v účetním období 2013 a 2015 především přijaté prostředky na platy zaměstnanců, dotační a rozvojové programy a vyšší čerpání z fondů školy.

¹⁶ Soustava ukazatelů k rozpočtu organizace na rok 2015, příloha č. 1

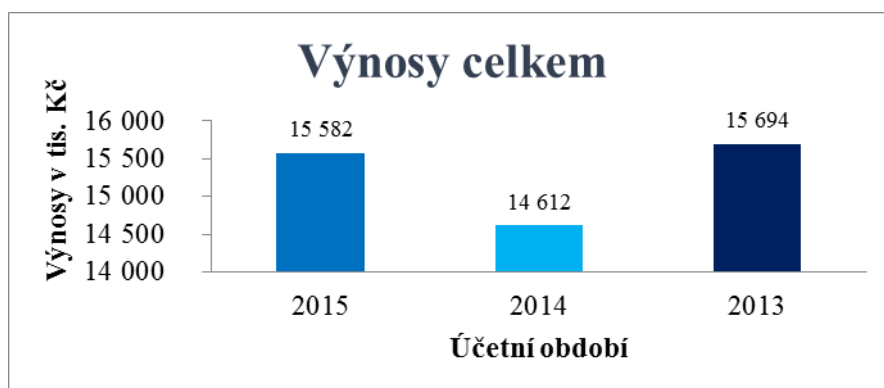
Graf 1 – Výnosy 2015

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

Procentuelně nejvyšší podíl na výnosech roku 2015 měl příspěvek na přímé výdaje, a to 77 %, naopak nejmenší podíl, necelé 1 %, položka „Čerpání fondů“. V daném roce byl provozní příspěvek téměř 15 % z celkových výnosů a 5% podíl měly výnosy z dotačních programů (OP VK¹⁷ a MŠMT).

Graf 2 – Výnosy celkem

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

Pro zpracování horizontální analýzy výnosů Gymnázia Broumov byla použita data z Výkazu zisku a ztráty dané organizace. Tabulka č. 3 porovnává absolutní a relativní hodnoty v obdobích 2015/2014 a 2014/2013.

¹⁷ OP VK – Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Tabulka 3 – Horizontální analýza výnosů

	Výkaz zisku a ztráty v tis. Kč	Změna 2015/2014		Změna 2014/2013	
		absolutně	v %	absolutně	v %
B.	Výnosy celkem	970	6,64	-1082	-6,89
I.	Výnosy z činnosti	-62	-12,73	-260	-34,81
2.	Výnosy z prodeje služeb	9	64,29	6	75,00
3.	Výnosy z pronájmu	23	7,52	-17	-5,26
16.	Čerpání fondů	-91	-56,17	106	189,29
17.	Ostatní výnosy z činnosti	-3	-60,00	-355	-98,61
II.	Finanční výnosy				
IV.	Výnosy z transferů	1032	7,31	-822	-5,50

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

U výnosů z transférů, mezi které patří provozní příspěvek od zřizovatele, dotace na přímé náklady a také výnosy z různých dotačních programů, došlo v období 2015/2014 k nárstu o pouhých 7,3 %. V absolutních hodnotách to však znamená zvýšení o více než 1 mil. Kč. Téměř 65% zvýšení u položky „Výnosy z prodeje služeb“ ovlivnily vyšší příjmy za kopírování studentů gymnázia, v korunách však tento rozdíl činí pouhých 9 tis. Kč. Z tabulky č. 3 je je zřejmý největší pokles u ostatních výnosů, a to o 60 %. Podobně jako u výnosů z prodeje je částka v korunách zanedbatelná.

Změna hodnoty u „Výnosů celkem“ byla v období 2015/2014 kladných 7 % a naopak v období 2014/2013 záporných 7 %. Největší výkyv v procentuálním vyjádření nastal u čerpání fondů školy. V období 2015/2014 to bylo snížení o 56 % a naopak v období 2014/2013 zvýšení o 190 %

4.2.1 Příspěvek na provoz od zřizovatele

Výše provozního příspěvku pro rok 2015 byla organizaci stanovena již koncem roku předchozího tzv. „Záznamem o kontrolním zjištění“. V rámci tohoto záznamu provedl odbor školství rozbor struktury příspěvku na provoz pro rok 2014 a jeho úprav v průběhu roku. Dopočetl výši financovaných základních mandatorních výdajů¹⁸, očištěných o jednorázové mimořádné úpravy, prostředky z grantů nebo z rozpočtu jiných odvětví krajského úřadu a neinvestiční příspěvky z Fondu rozvoje a reprodukce. Dále promítl úpravy vyplývající z finančních možností a záměrů odvětví školství, z vyhodnocení úrovně finančního zabezpečení dané organizace.

¹⁸ Mandatorní výdaje – zákonem stanovené výdaje

V zahajovacím rozpočtu pro rok 2015 byl příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele stanoven na 2 236,6 tis. Kč, a to dle níže uvedeného propočtu.

Tabulka 4 – Stanovení zahajovacího rozpočtu

Výše příspěvku na provoz pro rok 2014 k 18. 3. 2014	2 089,3 tis. Kč	Z toho odpisy (po úpravě)	85,7 tis. Kč
Mandatorní výdaje bez odpisů	2 003,6 tis. Kč	Úprava v souvislosti s projekty EPC ¹⁹ (plyn)	184,019 tis. Kč
Požadavek organizace na pokrytí odpisů v 2015	93,2 tis. Kč		
Navržená výše příspěvku pro rok 2015	2 236,6 tis. Kč	Z toho -prostředky na odpisy -předpokládaná úspora (EPC)	93,2 tis. Kč -44,2 tis. Kč

Zdroj: Záznam o kontrolním zjištění, 2014

V průběhu roku 2015 došlo k navýšení provozního rozpočtu o položku určenou stejně jako v předchozích letech na úhradu licencí programového vybavení Microsoft, a to ve výši 34,2 tis. Kč. Zvláštní položkou byla částka 20,0 tis. Kč určená na odměny spojené s pilotním zaváděním JEKIS.²⁰

4.2.2 Přímé výdaje na vzdělávání

Krajský úřad Královéhradeckého kraje na základě ustanovení § 161 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (školský zákon) v přenesené působnosti přiděluje finanční prostředky právnickým osobám vykonávajícím činnosti škol a školských zařízení.

Pro rozpis a čerpání neinvestičních přímých výdajů na vzdělávání jsou stanoveny následující závazné ukazatele:

- Neinvestiční výdaje celkem (dále jen NIV celkem),
- Limit objemu prostředků na platy,

¹⁹ EPC – projekt energetickým úspor ve veřejném sektoru

²⁰ JEKIS – jednotný ekonomický systém Královéhradeckého kraje

- Limit objemu prostředků na ostatní osobní náklady (dále jen OON),
- Limit počtu zaměstnanců.

Limit počtu zaměstnanců, přidělovaný v rámci rozpisu státní dotace krajům, představuje maximální průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců, jejichž platy jsou zabezpečeny ze státního rozpočtu při zachování rozpočtovaného mzdového vývoje.

Orientačními ukazateli jsou objem zákonných odvodů ze mzdových prostředků a přiděl do FKSP a také objem ostatních neinvestičních výdajů (dále jen ONIV). Součástí ONIV je příspěvek na výplatu náhrad zaměstnancům po dobu prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti.

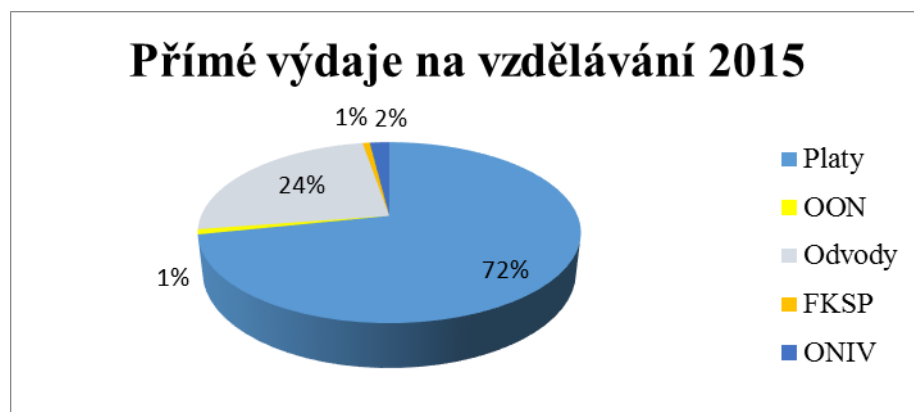
Tabulka 5 – Přímé výdaje na vzdělávání

Účetní období	2015	2014	2013
Platy	8 651 500 Kč	8 329 900 Kč	8 450 700 Kč
OON	110 000 Kč	120 000 Kč	140 000 Kč
Odvody	2 978 900 Kč	2 873 000 Kč	2 913 374 Kč
FKSP	86 500 Kč	83 300 Kč	84 508 Kč
ONIV	237 600 Kč	241 800 Kč	259 718 Kč
NIV celkem	12 064 500 Kč	11 648 000 Kč	11 848 300 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

Dle tabulky č. 5 je zřejmé, že prostředky na platy byly v roce 2015 nejvyšší ze sledovaných období. Rozdíly mezi jednotlivými lety jsou způsobeny změnami v počtu studentů školy. Počet studentů je totiž hlavním kritériem při přidělování mzdových prostředků. Od výše prostředků na platy jsou poté odvozeny i odvody a ONIV.

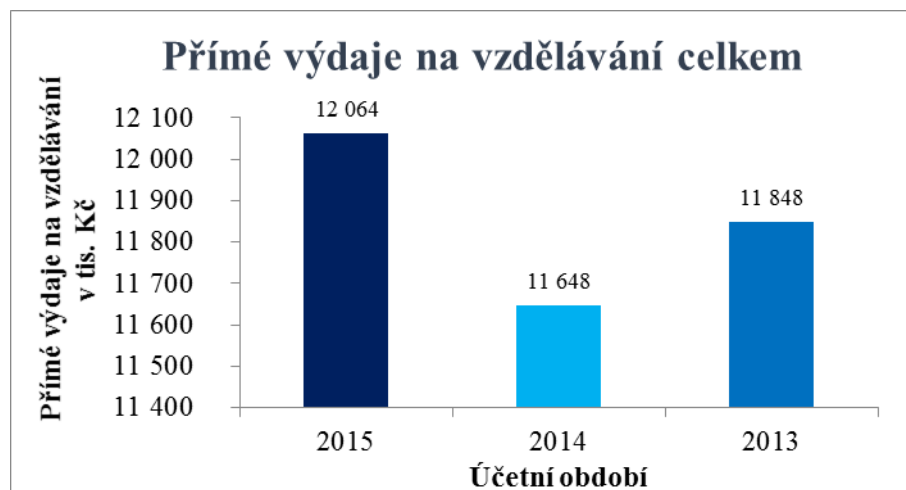
Graf 3 – Přímé výdaje na vzdělávání 2015

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

Graf č. 3 znázorňuje jednotlivé druhy přímých výdajů na vzdělávání v roce 2015. Na první pohled je zřejmé, že největší část výdajů na vzdělávání představují výdaje na platy. Další velkou položkou jsou odvody na zdravotní a sociální pojištění.

Graf 4 – Přímé výdaje na vzdělávání celkem

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

4.2.3 Rozvojový program – Zvýšení platů pedagogických pracovníků

Prostředky rozvojového programu s ÚZ 33 052 „Zvýšení platů pracovníků regionálního školství“ jsou obecně určeny na pokrytí tarifů zvýšených v roce 2014. Odbor školství použil pro výpočet nároků jednotlivých PO podklady z výkazů P1-04 za 3. čtvrtletí roku 2014, oddíl IV.²¹Základní objem dotace na platy odpovídá dvanáctinásobku součtu násobků přepočteného evidenčního počtu nepedagogických a pedagogických pracovníků v jednotlivých platových třídách a stupních a částek rozdílů příslušných platových tarifů. Výše dotace pro Gymnázium Broumov činila v roce 2015 389,026 tis. Kč.

V souvislosti s novou změnou tarifů od 1. 11. 2015 MŠMT vyhlásilo další rozvojový program s názvem „Zvýšení odměňování pracovníků regionálního školství v roce 2015“ (přidělený účelový znak 33 061). Gymnázium Broumov obdrželo částku 60,501 tis. Kč.

²¹ P1-04 - čtvrtletního výkazu o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství

4.2.4 Rozvojový program Excellence SŠ

Dotace poskytnuté z rozvojového programu Excellence SŠ jsou účelově určeny na platy pedagogických pracovníků středních škol (včetně odvodů a přidělu do FKSP), kteří se podíleli na vzdělávání úspěšných studentů. Úspěch studentů je hodnocen dle jejich umístění v soutěžích a olympiádách, okresních, krajských či celostátních.

4.2.5 Čerpání dotace z Evropských fondů

Výzva č. 56 byla vyhlášena v prioritní ose 1 – Počáteční vzdělávání, v oblasti podpory 1.1 Zvyšování kvality ve vzdělávání OP VK. Mezi cíle oblasti 1.1 patří mj. podpora realizace kurikulární reformy škol a školských zařízení a podpora výuky cizích jazyků a v cizích jazycích.

Tabulka 6 – Dotace organizace

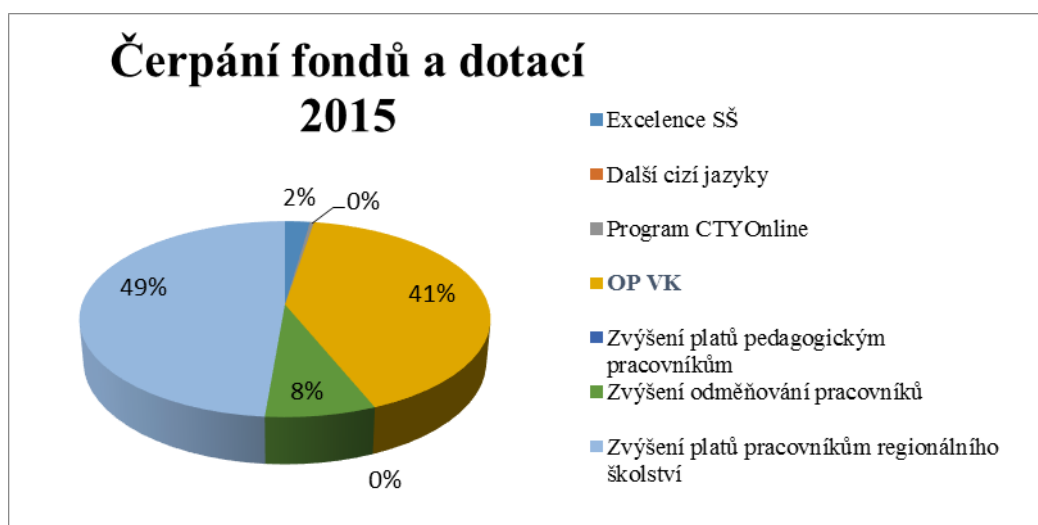
Účetní období	2015	2014	2013
Excellence SŠ	18 154 Kč	50 636 Kč	49 818 Kč
Další cizí jazyky	0 Kč	7 300 Kč	0 Kč
Program CTY Online	2 883 Kč	0 Kč	0 Kč
OP VK	328 987 Kč	0 Kč	464 304 Kč
Zvýšení platů pedagogickým pracovníkům	0 Kč	23 110 Kč	0 Kč
Zvýšení odměňování pracovníků	60 501 Kč	0 Kč	0 Kč
Zvýšení platů pracovníkům regionálního školství	389 026 Kč	81 942 Kč	0 Kč
Čerpání fondů a dotací celkem	799 551 Kč	162 988 Kč	514 122 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle Soustavy ukazatelů k rozpočtu organizace na rok 2015²²

Gymnázium Broumov realizovalo v roce 2015 dva druhy šablon, a to šablonu č. 2 – Zahraniční jazykový kurz pro učitele a šablonu č. 4 – Zahraniční jazykově-vzdělávací pobyt pro žáky. Celkový rozpočet projektu byl 328,987 tis. Kč.

²² Soustava ukazatelů k rozpočtu organizace na rok 2015, příloha č. 1

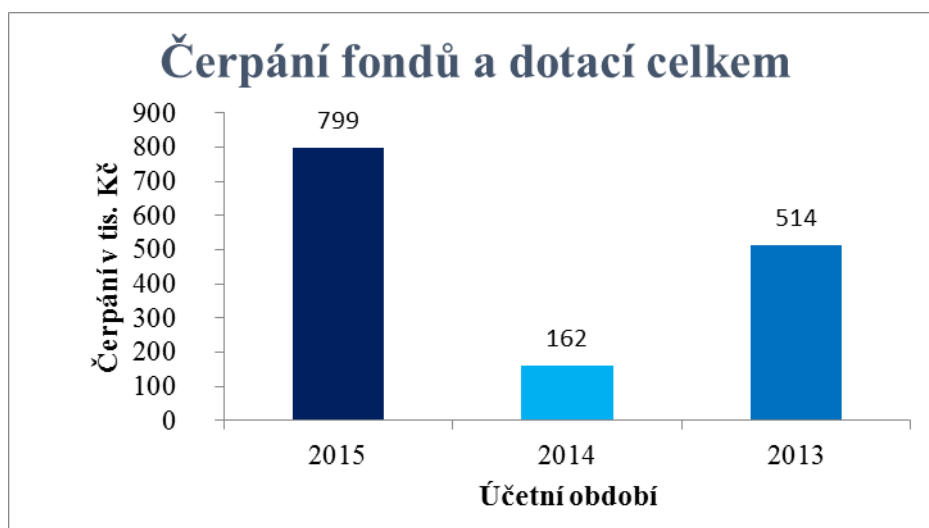
Graf 5 – Čerpání fondů a dotací 2015

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

Čerpání z ostatních zdrojů je v roce 2015 u gymnázia nejvyšší u dotačního programu z OP VK a rozvojového programu. Využití těchto programů výrazně posiluje rozpočet školy a tím zlepšuje kvalitu a možnosti výuky.

Graf 6 – Čerpání fondů a dotací celkem

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

4.2.6 Investiční a neinvestiční příspěvky z rozpočtu zřizovatele FRR

V roce 2015 byla gymnáziu schválena žádost o investiční příspěvek kraje na akci „Výtah“ ve výši 3 500 tis. Kč hrazený prostřednictvím Fondu rozvoje a reprodukce. Realizace výstavby výtahu na gymnáziu byla plánována již celý minulý školní rok, a to po přijetí

tělesně postiženého studenta. Účelové finanční prostředky na akci byly převedeny na účet školy až po předložení platných smluv o dílo, uzavřených na základě výběrových řízení. Konečná výše příspěvku na uvedenou akci činila 2 401,067 tis. Kč a účtována byla jako technické zhodnocení budovy školy.

Neinvestiční příspěvek 35 tis. Kč byl určen na vypracování energetického auditu budovy školy. Energetický audit měl vyhodnotit energetický stav budovy a navrhnout konkrétní opatření ke snížení energetické náročnosti budovy a tím i k úsporám na energiích.

4.2.7 Příjmy z pronájmu

Gymnázium má od svého zřizovatele ve správě budovu školy a také dva byty v Broumově.

Byty o velikosti 1+1 a 2+1 jsou dlouhodobě pronajímány a výnosy z pronájmu za oba byty činí měsíčně celkem 5 000 Kč.

Budova školy je ze dvou třetin využívána gymnáziem a zbylou jednu třetinu má pronajatou základní škola, konkrétně její 2. stupeň. Výnosy z pronájmu části školy jsou ročně necelých 250 000 Kč.

Škola příležitostně pronajímá i tělocvičnu školy nebo jednotlivé učebny.

Výnosy z pronájmu majetku svěřeného gymnáziu do správy jsou příjmem organizace v rámci hlavní činnosti. Dle platné zřizovací listiny Gymnázia Broumov může ředitel školy sjednat k výchovně vzdělávacím nebo sportovním účelům dlouhodobý pronájem nemovitého majetku na dobu delší než 30 dní a nepřesahující dobu jednoho roku.

4.2.8 Dary

Příspěvkové organizace zřizované Královéhradeckým krajem mohou nabývat peněžité dary do majetku zřizovatele bez předchozího souhlasu kraje. Tyto dary lze přijímat bez omezení, a to i v případě účelově určených. Tím účelem může být např. investice do nemovitosti, rekonstrukce apod., se kterou však zřizovatel musí předem souhlasit.

Organizace v roce 2015 obdržela tři účelově určené finanční dary v celkové výši 125 000 Kč. Prostředky poskytly broumovské firmy za účelem rekonstrukce učebny hudební výchovy, konkrétně na zlepšení akustiky v této učebně.

4.2.9 Ostatní příjmy

Mezi ostatní příjmy patří ty z prodeje služeb, především za kopírování a dále za vystavení opisu vysvědčení. V roce 2015 tyto příjmy činily celkem 22 500 Kč.

4.3 Vybrané náklady školy

Celkové náklady gymnázia v roce 2015 činily 15,5 mil. Kč a oproti předchozímu účetnímu období se zvýšily o 900 tis. Kč. Nejnižší náklady byly v období 2014, a to především díky nízkým nákladům skupiny 51 a 52.

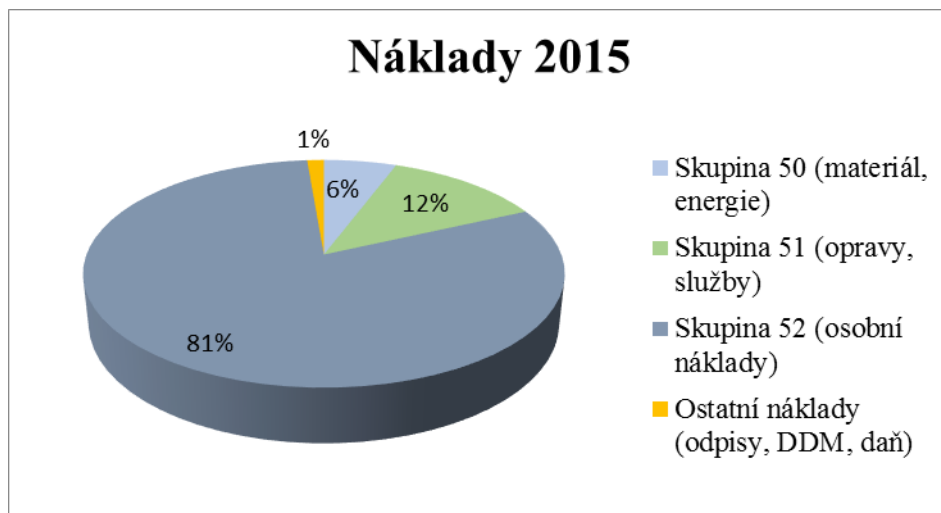
Tabulka 7 – Náklady Gymnázia Broumov

Účetní období	2015	2014	2013
Skupina 50 (materiál, energie)	892 034 Kč	888 733 Kč	1 140 869 Kč
Skupina 51 (opravy, služby)	1 932 121 Kč	1 475 450 Kč	1 870 248 Kč
Skupina 52 (osobní náklady)	12 508 891 Kč	11 655 075 Kč	11 920 817 Kč
Ostatní náklady (odpisy, DDM, daň)	204 434 Kč	554 928 Kč	673 133 Kč
Výnosy celkem	15 537 480 Kč	14 574 186 Kč	15 605 094 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

V roce 2015 tvořily náklady na mzdy, odvody a OON téměř 81 % z celkových nákladů tohoto období. Náklady hrazené z provozních prostředků, účtované v účtové skupině 50, činily cca 6 % a skupině 51 to bylo 12 %. Zbylé 1 % tvořily odpisy, náklady na nákup drobného hmotného a nehmotného majetku a daň z příjmů právnických osob.

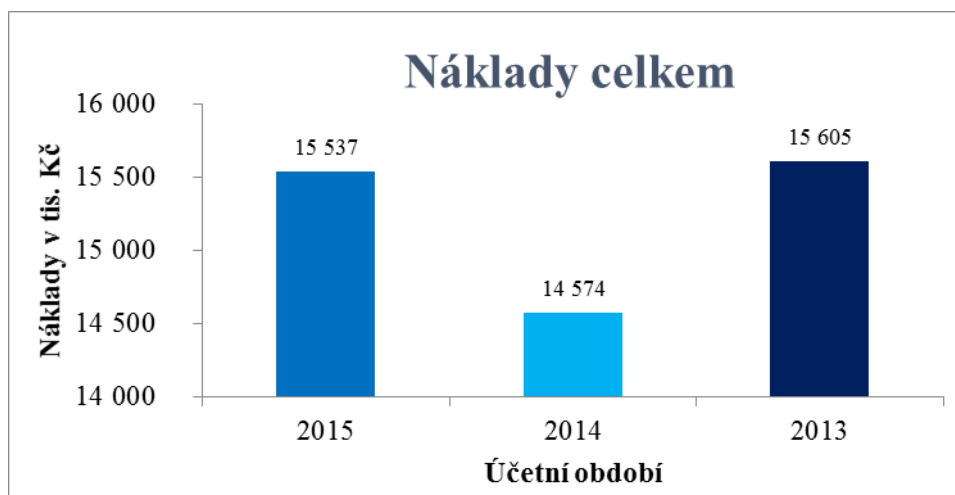
Graf 7 – Náklady 2015

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

Z grafu č. 8 vyplývá, že náklady v letech 2015 a 2013 dosahovaly přibližně stejných hodnot. Naproti tomu v účetním období 2014 došlo k výraznému poklesu, a to řádově o 1 mil. Kč.

Graf 8 – Náklady celkem

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

K významnému snížení nákladů v roce 2014 došlo u účtových skupin 51 – 52, náklady na opravy, služby a osobní náklady. Ovlivněno to bylo především výrazně nižším celkovým počtem studentů školy (nižší náklady na mzdy v rámci účtové skupiny 52) a dále nízkým čerpáním dotačních programů (nižší cestovní náhrady a také nižší náklady na školení zaměstnanců).

Tabulka 8 – Horizontální analýza nákladů

	Výkaz zisku a ztráty v tis. Kč	Změna 2015/2014		Změna 2014/2013	
		absolutně	v %	absolutně	v %
A.	Náklady celkem	963	6,61	-1031	-6,61
I.	Náklady z činnosti	957	6,57	-1028	-6,59
1.	Spotřeba materiálu	11	2,71	-32	-7,31
2.	Spotřeba energie	-8	-1,66	-203	-29,59
8.	Opravy a udržování	187	41,46	-329	-42,18
9.	Cestovné	90	97,83	0	0,00
10.	Náklady na reprezentaci	0	0,00	1	100,00
12.	Ostatní služby	179	19,23	-67	-6,71
13.	Mzdové náklady	562	6,53	-269	-3,03
14.	Zákonné sociální pojištění	196	6,82	-35	-1,20
15.	Jiné sociální pojištění	2	5,56	0	0,00
16.	Zákonné sociální náklady	94	68,61	38	38,38
23.	Jiné pokuty a penále	10	0,00	0	0,00
28.	Odpisy dlouhodobého majetku	9	10,34	-1	-1,14
34.	Náklady z odepsaných pohledávek	-6	-100,00	6	0,00
35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	-365	-80,75	-114	-20,14
36.	Ostatní náklady z činnosti	-4	-50,00	-23	-74,19

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

Z horizontální analýzy nákladů vyplývá, že v období 2015/2014 došlo k navýšení celkových nákladů o necelých 7 %. K výraznému nárůstu došlo u položky „Cestovné“, a to téměř o 98 %. Toto navýšení bylo způsobeno především výplatou cestovních náhrad v souvislosti s výzvou č. 56 (jazykové kurzy pedagogů a jazykově-vzdělávací kurzy pro studenty školy). Zvýšené náklady na další vzdělávání zaměstnanců způsobily v roce 2015 (ve srovnání s účetním obdobím 2014) zvýšení položky „Zákonné sociální náklady“ o 68%.

Ke snižování nákladů došlo v minulých obdobích u položky „Spotřeba energie“. V období 2015/2014 se jednalo o pokles o pouhá 2 %, ale v předešlém období 2014/2013 to bylo téměř 30 %. Tento pokles byl způsobem především úsporou nákladů na vytápění budovy školy v důsledku příznivých klimatických podmínek v zimním období.

4.3.1 Náklady hrazené z příspěvku na provoz

Z příspěvku na provoz škola hradí níže uvedené položky:

- nákup materiálu, jako jsou čisticí prostředky, kancelářský materiál, materiál na opravy a údržbu nebo náhradní díly a také drobný majetek evidovaný na podrozvaze,
- spotřeba energií kam patří plyn, elektrická energie a vodné,
- opravy a udržování,
- náklady na reprezentaci,
- služby jako jsou nájemné, poštovné, telekomunikační služby a internet, stravování studentů a zaměstnanců, služby zpracování dat, bankovní poplatky, odpisy dlouhodobého majetku, náklady z nákupu drobného dlouhodobého majetku a daň z příjmů, revize a odborné prohlídky, ostraha objektu, svoz komunálního odpadu,
- daně a poplatky,
- odpisy dlouhodobého majetku,
- náklady z drobného dlouhodobého majetku,
- kurzové ztráty,
- a daň z příjmů.

Náklady, které významně ovlivňují hospodaření gymnázia, jsou podrobněji uvedeny níže.

Spotřeba materiálu

Gymnázium Broumov účetně člení spotřebu materiálu, hrazenou z příspěvku na provoz, pouze na drobný hmotný majetek evidovaný na podrozvahových účtech, další skupinou jsou knihy, pomůcky, tisk (ty které nesplňují podmínky pro zařazení mezi učební pomůcky) a ostatní materiál.

Tabulka 9 – Spotřeba materiálu

Účetní období	2015	2014	2013
Drobný hmotný majetek	114 269 Kč	45 274 Kč	61 893 Kč
Knihy, pomůcky a tisk	23 170 Kč	19 966 Kč	14 417 Kč
Ostatní majetek	225 889 Kč	220 962 Kč	247 085 Kč
Náklady na materiál	363 328 Kč	286 202 Kč	323 395 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

Dosavadní členění spotřeby materiálu uvedené v tabulce je pro účetní jednotku nevyhovující, a proto chce vedení školy v následujících letech členit tyto náklady podrobněji. Položka ostatní materiál zahrnuje:

- čisticí prostředky,
- kancelářský materiál,
- knihy, tisk, předplatné,
- materiál pro opravu, údržbu, náhradní díly,
- a všeobecný materiál.

Podrobnější členění nákladů umožní lepší kontrolu nákladů a hledání možností, jak tyto náklady optimalizovat.

Náklady na energie

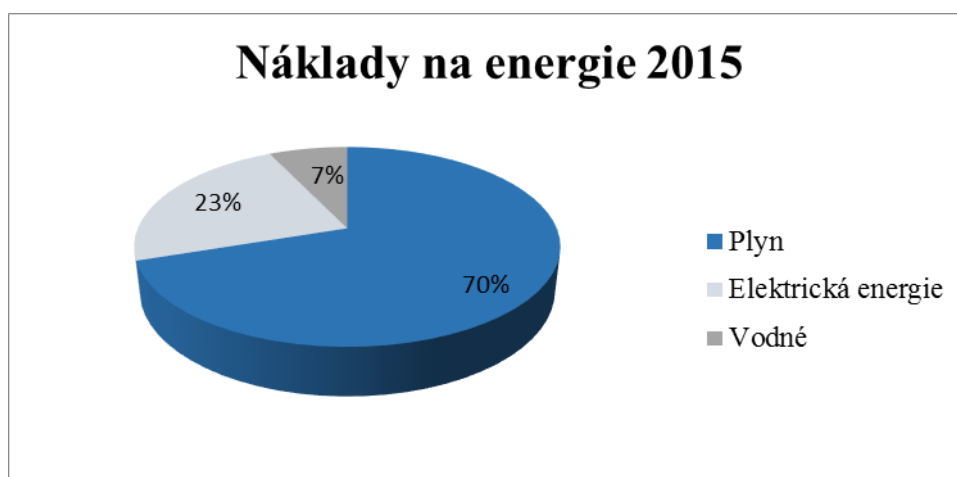
Tabulka 10 – Náklady na energie

Účetní období	2015	2014	2013
Plyn	332 117 Kč	304 908 Kč	534 940 Kč
Elektrická energie	109 322 Kč	162 018 Kč	139 661 Kč
Vodné	33 837 Kč	15 819 Kč	11 799 Kč
Náklady na energie celkem	475 276 Kč	482 745 Kč	686 400 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

Náklady na energie v tabulce č. 10 byly vyčísleny až po proúčtování příspěvku na služby od nájemce ZŠ Hradební Broumov. Celkově ZŠ přispívá na náklady spojené s užíváním nebytových prostor cca 450 tis. Kč ročně. Mimo energie (plyn, elektrická energie, vodně a stočné) do těchto nákladů patří také náklady na odvoz odpadů, ostrahu objektu nebo revize zařízení.

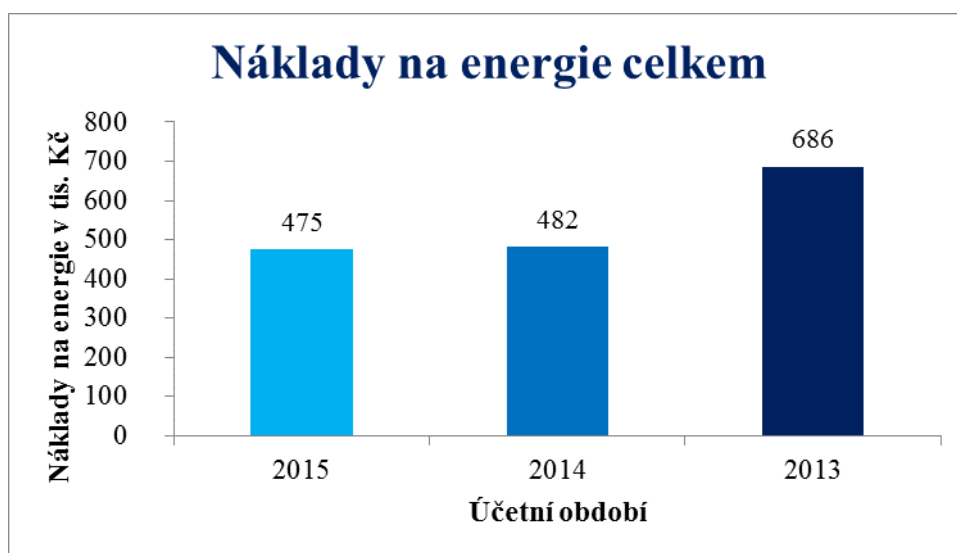
Graf 9 – Náklady na energie 2015

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

Největší položkou nákladů na energie byla v roce 2015 spotřeba plynu, jak je zřejmé z grafu č. 9. Budova školy je velmi stará, bez zateplení, s vysokými stropy a špatnými okny. Všechny výše uvedené faktory velmi ovlivňují konečnou spotřebu plynu. Významným faktorem je také vývoj počasí, a to především v zimních měsících roku.

Graf 10 – Náklady na energie celkem

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

Postupné snižování nákladů na energie celkem dokládá graf č. 10. V letech 2014 a 2015 to bylo ovlivněno především výrazně teplejším počasím v zimě, a také již částečně zavedenými opatřeními k úsporám energii (projekt EPC).

Opravy a údržba majetku

Gymnázium Broumov má ve správě velmi starou budovu školy, která vyžaduje pravidelné opravy a údržbu. Pravidelnou údržbu hradí z příspěvku na provoz, který dostává od svého zřizovatele. V roce 2015 to byly především výměny podlahových krytin ve třech třídách a položení nové dlažby při vstupu do budovy školy. Další akcí byla oprava stropů v prostorách šaten a přílehlé chodby. Do oprav a údržby patří i malování prostor školy. Celkové náklady na tyto opravy a údržbu činily v roce 2015 bezmála 600 tis. Kč. V obdobné výši byly náklady na opravy hrazené z provozního příspěvku i v předešlých dvou letech, a to s rozdíly maximálně cca 100 tis. Kč.

Škola může a také v případě havarijních oprav žádá o zvláštní příspěvek na tyto opravy zřizovatele, tedy Královéhradecký krajský úřad.

V minulých obdobích se jednalo především o tyto naléhavé opravy:

- oprava střechy,
- oprava opěrné zdi,
- oprava podlahy v tělocvičně a
- oprava odpadů ve sklepě školy.

Pokud tento zvláštní příspěvek zřizovatel poskytuje z Fondu rozvoje a reprodukce (dále jen FRR), je příspěvková organizace povinna po dokončení opravy předložit KÚ přehledné vyúčtování.

V některých skutečně naléhavých situacích může KÚ, respektive Odbor školství navýšit provozní příspěvek školy právě ve výši odhadovaných nákladů na takovou havárii.

Služby

Služby tvoří významnou část celkových nákladů organizace. V tabulce č. 11 jsou uvedeny důležité položky syntetického účtu 518 - Služby. V posledních třech letech se celkové náklady na služby pohybovaly kolem 950 tis. Kč ročně.

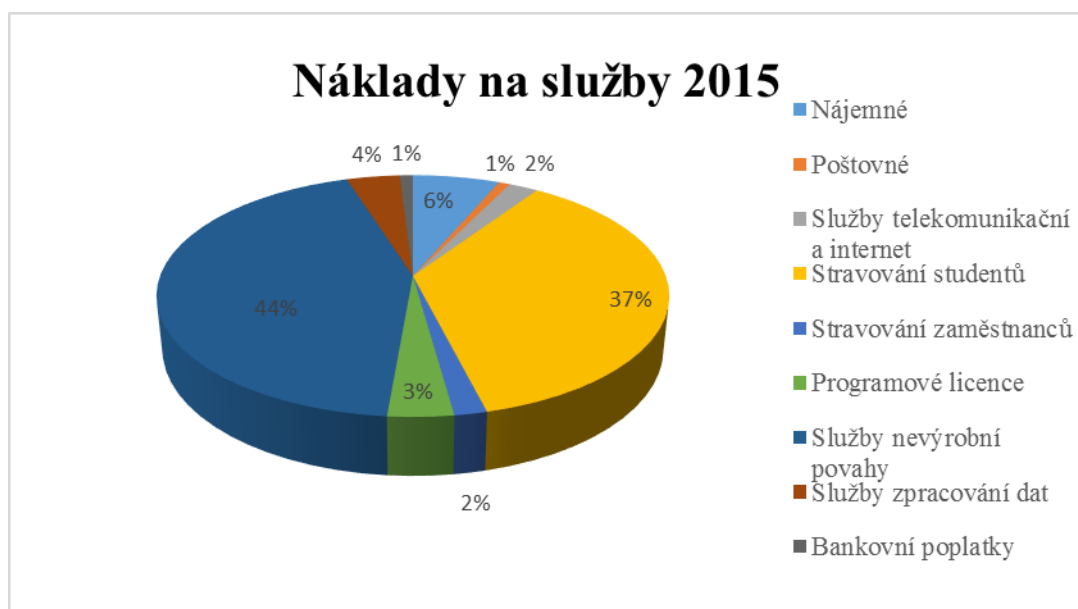
Tabulka 11 – Služby

Účetní období	2015	2014	2013
Nájemné	61 925 Kč	66 895 Kč	58 570 Kč
Poštovné	7 906 Kč	7 738 Kč	4 566 Kč
Služby telekomunikační	20 827 Kč	15 103 Kč	16 304 Kč
Stravování studentů	352 109 Kč	342 101 Kč	328 162 Kč
Stravování zaměstnanců	16 989 Kč	11 031 Kč	4 985 Kč
Programové licence	34 233 Kč	84 845 Kč	31 707 Kč
Služby nevýrobní povahy	420 567 Kč	379 997 Kč	496 202 Kč
Služby zpracování dat	37 833 Kč	15 114 Kč	48 167 Kč
Bankovní poplatky	9 311 Kč	8 417 Kč	8 615 Kč
Náklady na služby celkem	961 700 Kč	931 241 Kč	997 278 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

Položka „Služby nevýrobní povahy“ je ve všech sledovaných obdobích jednoznačně nejvyšší. Konkrétně se jedná o náklady, jako jsou například revize zařízení, inzerce, internet, ostraha objektu, náklady na kopírovací služby, testování studentů a další. Druhou významnou částku představují náklady na stravování studentů, kde je zřejmý jejich nárůst v závislosti na zvyšování celkového počtu studentů školy. Gymnázium nemá vlastní stravovací zařízení, obědy jsou poskytovány externí firmou.

Graf 11 – Náklady na služby 2015

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

Většina položek se v posledních letech drží na přibližně stejné úrovni. Větší výkyvy lze sledovat např. u poštovného, programových licencí a služeb zpracování dat. Navýšení

nákladů na poštovné byl způsoben nutností odesílat některé dokumenty, týkající se přijímacího řízení dopisem s doručenkou. Nákladů na programové licence v roce 2014 významně navýšil nákup výukového softwaru SMART, který umožňuje zapojení studentů do výuky pomocí interaktivních tabulí. Naopak výrazně nízké byly v tomto roce náklady na služby zpracování dat.

Graf 12 – Náklady na služby celkem

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

Odpisy organizace a odvod do rozpočtu zřizovatele

Povinností příspěvkové organizace je sestavení odpisového plánu, na jehož podkladě účetní provádí odpisování majetku v průběhu jeho používání. Odpisový plán schvaluje zřizovatel a ten také PO poskytuje finanční příspěvek na pokrytí těchto odpisů.

Odpisový plán Gymnázia Broumov platný na konci roku 2015:

Tabulka 12 – Odpisový plán 2015

Výše ročních odpisů dle odpisového plánu na rok 2015 (v Kč)			
Odpisová skupina /movitý majetek/			Celkem
I.	II.	III.	
0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Odpisová skupina /nemovitý majetek/			Celkem
IV.	V.	VI.	
0 Kč	2 418 Kč	93 727 Kč	96 145 Kč
Odpisová skupina 0. /nehmotný majetek/			0 Kč
Celková výše ročních odpisů v roce 2015 činí:			96 145 Kč
Datum: 1. 12. 2015 Zpracovala: Novotná Martina			Razítko a podpis:

Zdroj: Vlastní zpracování dle odpisového plánu organizace, 2015

Odvod do rozpočtu zřizovatele byl v roce 2015 stanoven na cca 90% celkových odpisů organizace, tedy 86 700,- Kč. Prakticky byl odvod realizován ve dvou splátkách, a to v červnu a v prosinci 2015.

Drobný dlouhodobý majetek

Účetní jednotka na základě své směrnice člení drobný dlouhodobý hmotný majetek do dvou skupin:

- drobný dlouhodobý majetek v ocenění 3 000 Kč až 40 000 Kč (evidence na rozvahovém účtu) a
- jiný drobný dlouhodobý majetek v ocenění 1 000 Kč až 3 000 Kč (evidence na podrozvahovém účtu).

Podobné členění používá organizace i pro nehmotný majetek, s tím rozdílem, že hraniční částka je 7 000 Kč místo výše uvedených 3 000 Kč.

V roce 2015 Gymnázium Broumov nakoupilo dvě interaktivní tabule či několik nových psacích stolů a židlí do kabinetů, které byly během letních prázdnin upravovány. Co se týče nákupu hmotného majetku hrazeného z ONIV, byly pořízeny učební pomůcky pro výuku hudební a tělesné výchovy, nové sady učebnic pro studenty nižšího gymnázia a také zeměpisné mapy.

4.3.2 Náklady hrazené z ONIV

Ostatní neinvestiční náklady jsou financovány z dotací na přímé náklady na vzdělávání, kde je položka ONIV přímo vyčíslena. Zbývající prostředky jsou úsporami z odvodů, které vznikají zaměstnáváním na dohody o provedení práce (max. do 10 000 Kč měsíčně).

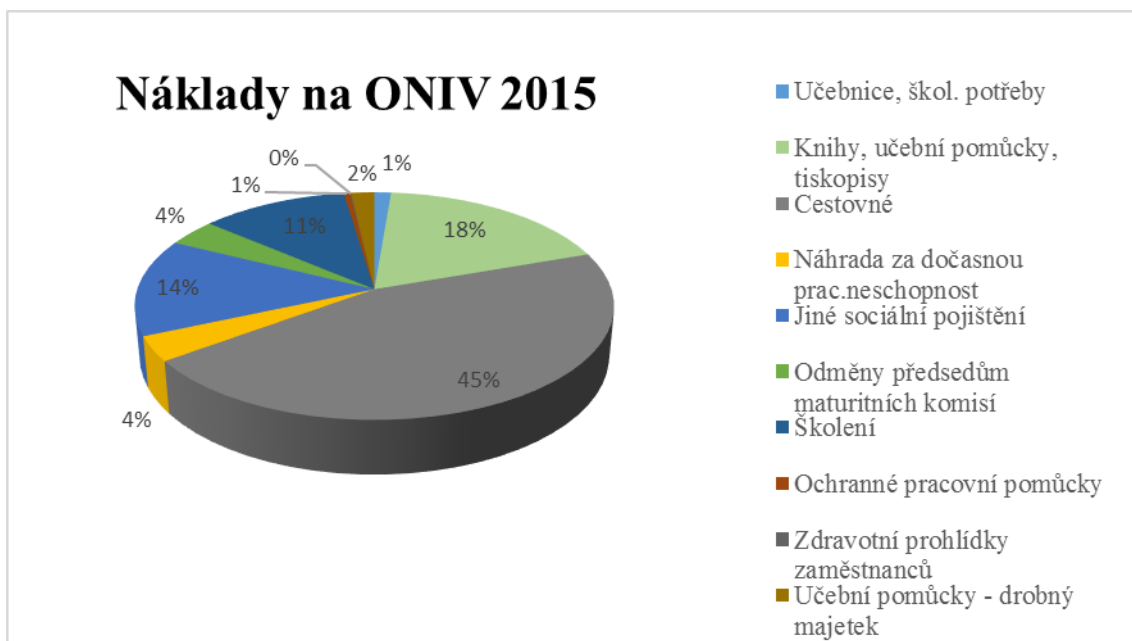
Tabulka 13 – Náklady hrazené z ONIV

Účetní období	2015	2014	2013
Učebnice, škol. potřeby	3 516 Kč	11 145 Kč	71 709 Kč
Knihy, učební pomůcky, tiskopisy	49 914 Kč	83 111 Kč	42 528 Kč
Cestovné	122 960 Kč	87 176 Kč	91 620 Kč
Náhrada za dočasnou prac. neschopnost	9 578 Kč	924 Kč	0 Kč
Jiné sociální pojištění	37 592 Kč	35 493 Kč	35 595 Kč
Odměny předsedům maturitních komisí	10 512 Kč	21 978 Kč	16 666 Kč
Školení	31 078 Kč	26 238 Kč	10 390 Kč
Ochranné pracovní pomůcky	1 337 Kč	600 Kč	0 Kč
Zdravotní prohlídky zaměstnanců	200 Kč	2 524 Kč	1 751 Kč
Učební pomůcky - drobný majetek	4 896 Kč	10 850 Kč	25 054 Kč
Náklady na ONIV celkem	271 583 Kč	280 039 Kč	295 313 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

Největší položkou ONIV byly v roce 2015 jednoznačně náklady na cestovné, a to 45%. V porovnání k celkovým nákladům hrazeným z ONIV patří k významným také náklady na nákup učebnic a učebních pomůcek (více než 18%) a náklady na jiné sociální pojištění (14%).

Graf 13 – Náklady na ONIV 2015

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

V průběhu posledních třech let došlo k výraznému zvýšení nákladů na školení, což bylo způsobeno především další specializací několika pedagogů školy v oborech environment a ICT.

Graf 14 – Náklady na ONIV celkem

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

4.3.3 Mzdové náklady

Odměňování zaměstnanců škol a školských zařízení se řídí nařízením vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě. Přijaté prostředky na mzdy zaměstnanců školy jsou stanoveny závazným ukazatelem v rámci UZ 33 353 (Přímé výdaje na vzdělávání). Tyto prostředky proto není možné přečerpat a v případě jejich nedočerpání je musí PO vrátit zpět svému zřizovateli. Výše mzdových nákladů Gymnázia Broumov proto odpovídá přijatým prostředkům na platy, jejichž analýza je uvedena v kapitole 4.2.2.

4.4 Hospodaření fondů školy

Gymnázium Broumov používá níže uvedené fondy:

- Fond odměn, účet 411
- Fond kulturní a sociálních potřeb (dále jen FKSP), účet 412
- Rezervní fond, účty 413, 414
- Fond investic, účet 416

Škola předkládá počátkem každého účetní období svému zřizovateli tabulkový přehled návrhu čerpání jednotlivých fondů, které podléhají jeho schválení.

Tabulka 14 – Fondy školy

Účetní období	2015	2014	2013	Celkem
RF - Rezervní fond				
<i>Stav k 1. 1.</i>	<i>28 813 Kč</i>	<i>110 262 Kč</i>	<i>209 644 Kč</i>	
Zdroje fondu	343 242 Kč	110 102 Kč	142 442 Kč	595 786 Kč
Použití fondu	186 667 Kč	191 552 Kč	241 824 Kč	620 043 Kč
<i>Stav k 31. 12.</i>	<i>185 388 Kč</i>	<i>28 813 Kč</i>	<i>110 262 Kč</i>	
FO - Fond odměn				
<i>Stav k 1. 1.</i>	<i>48 600 Kč</i>	<i>39 700 Kč</i>	<i>30 600 Kč</i>	
Zdroje fondu	3 700 Kč	8 900 Kč	9 100 Kč	21 700 Kč
Použití fondu	13 333 Kč	0 Kč	0 Kč	13 333 Kč
<i>Stav k 31. 12.</i>	<i>38 967 Kč</i>	<i>48 600 Kč</i>	<i>39 700 Kč</i>	
FKSP - Fond kulturních a sociálních potřeb				
<i>Stav k 1. 1.</i>	<i>80 542 Kč</i>	<i>65 196 Kč</i>	<i>37 214 Kč</i>	
Zdroje fondu	90 262 Kč	85 320 Kč	84 877 Kč	260 459 Kč
Použití fondu	119 473 Kč	69 974 Kč	56 896 Kč	246 343 Kč

Stav k 31. 12.	51 331 Kč	80 542 Kč	65 196 Kč
FI - Fond investic			
Stav k 1. 1.	173 111 Kč	112 736 Kč	36 286 Kč
Zdroje fondu	2 574 742 Kč	1 286 435 Kč	156 250 Kč 4 017 427 Kč
Použití fondu	2 720 943 Kč	1 226 060 Kč	79 800 Kč 4 026 803 Kč
Stav k 31. 12.	26 910 Kč	173 111 Kč	112 736 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle výroční zprávy o hospodaření školy 2013-2015

4.4.1 Fond odměn

Fond odměn (dále jen FO) je na gymnáziu tvořen přidělem ze zlepšeného výsledku hospodaření ve výši 10 %²³ a čerpán je na výplatu odměn pro zaměstnance školy nebo na dorovnání v případě překročení limitu prostředků na platy.

Tabulka 15 – Fond odměn 2015

FOND ODMĚN	Skutečnost
Stav k 1. 1. 2015	48 600,00
Ze zlepšeného výsledku hospodaření	3 700,00
Zdroje fondu	3 700,00
Překročení prostředků na platy	
Odměny zaměstnancům	13 333,00
Použití fondu	13 333,00
Stav k 31. 12. 2015	38 967,00

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

4.4.2 FKSP

Fond je určen k zabezpečování kulturních a sociálních potřeb zaměstnanců Gymnázia Broumov, kteří mají uzavřenou pracovní smlouvu, jejich rodinných příslušníků a důchodců, kteří odešli poprvé do starobního nebo plného invalidního důchodu. Čerpání fondu se řídí vyhláškou č. 114/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Rozpočet FKSP gymnázia v Broumově je uveden v příloze č. 2. Skutečné čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb bylo v souladu se zásadami čerpání a stanovený rozpočet čerpání byl dodržen.

²³ Výše přidělu do FO je dána Usnesením Rady Královéhradeckého kraje

4.4.3 Rezervní fond

Rezervní fond (dále jen RF) tvoří organizace ze zlepšeného výsledku hospodaření a je rozdělen na dva účty, a to podle zdrojů, ze kterých je tvořen.

413 – tvorba ze zlepšeného výsledku hospodaření ve výši 90 %²⁴

414 – tvorba z přijatých peněžních darů a nevyčerpaných dotací

Finanční prostředky RF jsou čerpány na další rozvoj školy, k převodu do fondu investic (pouze se souhlasem zřizovatele), k úhradě ztráty a případných sankcí.

Tvorba a čerpání rezervního fondu školy za rok 2015 jsou uvedeny v tabulce č. 16.

Tabulka 16 – Rezervní fond 2015

REZERVNÍ FOND	Skutečnost
Stav k 1. 1. 2015	28 812,50
Příděl ze zlepšeného výsledku hospodaření	34 180,50
Dary	125 000,00
Nevyčerpané dotace dle § 28 odst. 3 (rozpočty EU, mechanismy Norska, Švýcarsko-české spolupráce)	184 061,45
Zdroje fondu	372 054,45
Úhrada ztráty za přechozí léta	
Posílení zdrojů investičního fondu se souhlasem zřizovatele k převodu do investičního fondu	182 000,00
Časové překlenutí rozdílů mezi výnosy a náklady	
Úhrada případných sankcí uložených PO za porušení rozpočtové kázně	
Dary (účelové, neúčelové- použití v souladu s podmínkami použití RF)	
Úhrada provozních výdajů dle § 28 odst. 3 (rozpočty EU, mechanismy Norska, Švýcarsko-české spolupráce)	
Další rozvoj činnosti PO	4 667,00
Použití fondu	186 667,00
Stav k 31. 12. 2015	185 387,45

Zdroj: Vlastní zpracování dle výroční zprávy o hospodaření školy, 2015

Dary, které gymnázium obdrželo v roce 2015 byly z RF převedeny do fondu investičního a dále použity na zlepšení akustiky učebny hudební výchovy. Na účtu rezervního fondu (414) bylo v roce 2015 zaúčtována nevyčerpaná první záloha na dotaci Erasmus +. Její čerpání je plánováno až na rok 2016.

²⁴ Výše tvorby ze zlepšeného výsledku hospodaření je dána Usnesením Rady Královéhradeckého kraje

4.4.4 Fond investic

Fond investic (dále jen FI) je tvořen přidělem z rezervního fondu, příspěvkem zřizovatele na investiční akce a odpisy, případně účelovými dary. FI je čerpán na financování investičních akcí, oprav a údržby školy a dále na nákupy investičního majetku, které podléhá schválení zřizovatelem.

Tabulka 17 – Fond investic 2015

ř.	KAPITÁLOVÝ ROZPOČET	investiční fond (416) sl. 1	finanční krytí sl. 2
1	stav fondu investic k 1. 1. 2015 PZ	173 111,00	173 111,00
2	příděl z rezervního fondu organizace	182 000,00	182 000,00
3	příděl z odpisů dlouhodobého majetku	96 145,00	96 145,00
4	invest. dotace z rozpočtu zřizovatele (kraje)	2 296 596,60	2 296 596,60
5	jiné investiční dotace ze SR, SF		
6	ostatní zdroje (dary)		
7	ZDROJE FONDU CELKEM	2 574 741,60	2 574 741,60
8	opravy a údržba nemovitého majetku NIV	52 568,00	52 568,00
9	rekonstrukce a modernizace IV	2 581 675,06	2 581 675,06
10	pořízení dlouhodobého majetku SZNN		
11	ostatní použití (např. splátky inv. úvěrů)		
12	odvod do rozpočtu zřizovatele	86 700,00	86 700,00
13	POUŽITÍ FONDU CELKEM	2 720 943,06	2 720 943,06
14	Stav fondu investic k 31. 12. 2015 KZ	26 909,54	26 909,54
14/a	z toho: skutečný IF (bez dotací)	0,00	0,00
14/b	FRR - dotace kraje	0,00	0,00
14/c	ostatní dotace	0,00	0,00

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

Prostřednictvím fondu investic byla v roce 2015 financována investiční akce „Výtah“ v celkové hodnotě 2 401 tis. Kč. Prostředky poskytl škole Krajský úřad z důvodu nástupu tělesně postižených studentů. Další akcí byla rekonstrukce učebny hudební výchovy, jejímž účelem bylo zlepšení akustiky uvedené místnosti. Investice ve výši 180,6 tis. Kč byla financována z darů místních firem a převodem prostředků z rezervního fondu školy. Skutečné čerpání fondu investic v roce 2015 je uvedeno v příloze č. 3.

4.5 Účetnictví gymnázia

Organizace účtuje v souladu se zákonem 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, podle vyhlášky č. 410/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů a podle Českých účetních standardů pro některé vybrané účetní jednotky č. 701-710. Na základě rozhodnutí zřizovatele vede Gymnázium Broumov účetnictví ve zjednodušeném rozsahu a pro vedení

účetnictví využívá programy společnosti VEMA a. s. Brno. Gymnázium používá účtový rozvrh (seznam syntetických a analytických účtů) sestavený dle par. 14 zákona o účetnictví. Aktuální účtový rozvrh, který škola používá v průběhu běžného účetního období, je k dispozici u účetní organizace a je zakládán společně s účetní závěrkou daného roku.

Závěrkové práce se v organizaci provádějí 4x ročně, což znamená, že jednotlivé agendy (banky, pokladny, fakturace a majetku) jsou uzavírány čtvrtletně. V rámci závěrky jsou zúčtovány veškeré operace, které hospodářsky patří do příslušného období. Vedení Gymnázia Broumov tak má k dispozici 4x ročně poměrně přesný obraz o svém hospodaření. V rámci účetní závěrky jsou sestaveny účetní výkazy – Rozvaha, Výkaz zisku a ztráty a Příloha k účetní závěrce. Vždy k poslednímu dni účetního období je provedena řádná inventarizace veškerého majetku a závazků. Za sestavení účetní závěrky gymnázia odpovídá účetní školy.

Oběh účetních dokladů a finanční kontrola se na Gymnáziu Broumov řídí platnou směrnicí č. 5/15, vydanou dne 22. 12. 2014 a účinnou od 1. 1. 2015. Tato směrnice upravuje postup předávání dokladů od jejich vyhotovení až po archivaci, vymezuje oprávnění a odpovědnost jednotlivých osob za ověření věcné i formální správnosti a za provádění řídicí finanční kontroly. Součástí této směrnice je určení odpovědných zaměstnanců školy; příkazce operace (ředitel školy případně zástupce ředitele), správce rozpočtu a současně hlavní účetní (účetní školy nebo hospodárka) a obsahuje také podpisové vzory těchto osob. Kontrolu dodržování vnitřních směrnic provádí ředitel školy (Směrnice Gymnázia Broumov, 2015).

4.5.1 Plnění povinného podílu osob se zdravotním postižením

Podle zákona o zaměstnanosti je každý zaměstnavatel povinen zaměstnávat občany se změněnou pracovní schopností (dále jen ZPS) z celkového průměrného ročního přepočteného počtu svých zaměstnanců²⁵ (dále jen povinný podíl). Povinný podíl u zaměstnavatele s více než 25 zaměstnanci činí 4 %. Pokud tedy škola nezaměstnala v roce 2015 pracovníka ZPS, je povinna odvést plnění ve výši 2,5 násobku průměrné

²⁵ Průměrný přepočtený počet zaměstnanců – výpočet dle § 15 vyhl. č. 518/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

měsíční mzdy za 1. – 3. čtvrtletí sledovaného období. Za rok 2015 činí odvod do státního rozpočtu za jednoho přepočteného zaměstnance 64 757,50 Kč, pro Gymnázium Broumov při povinném podílu 1,17 osob je tato částka 75 766,28 Kč.

Plnění povinnosti dle výše uvedeného odstavce je možné snížit zaměstnáním osob se zdravotním postižením nebo odběrem výrobků a služeb v rámci náhradního plnění.²⁶ Gymnázium v roce 2015 dosáhlo snížení povinnosti formou náhradního plnění o 1,02 osob a konečná výše odvodu tak činila 9 714 Kč (Příloha č. 4).

4.5.2 Daňová úspora

Daňová úspora je položkou odečitatelnou od základu daně dle par. 20 odst. 7 zákona č. 586/1992 SB., o daních z příjmů. Příspěvkové organizace, jejichž příjmy nejsou předmětem daně, si mohou základ daně snížit až o 30 %. Podmínkou snížení je, že prostředky získané touto úsporou použije ke krytí nákladů souvisejících s hlavní činností organizace, a to nejpozději ve 3 bezprostředně následujících obdobích.

Gymnázium Broumov využívá daňové úspory v případě příjmů z pronájmů, které jsou ve zřizovací listině školy uvedeny v hlavní činnosti. Daňová úspora byla v roce 2015 vyčíslena na 57 000 Kč (300 000*19%) a proúčtována na podrozvahových účtech. Výnosy z pronájmu překračující tuto hranici jsou základem daně pro výpočet daně z příjmů právnických osob.

4.6 Analýzy hospodaření

Analýza hospodaření Gymnázia Broumov je zaměřena na tři níže uvedené oblasti:

- zpracování rekapitulace výnosů a nákladů organizace,
- zhodnocení peněžních toků organizace prostřednictvím Cash flow a
- analýza čerpání mzdových prostředků.

²⁶ Náhradní plnění – nakoupené výrobky nebo služby od zaměstnavatelů zaměstnávající více než 50% zaměstnanců se zdravotním postižením.

4.6.1 Rekapitulace celkových výnosů a nákladů organizace

Rekapitulace celkových výnosů a nákladů organizace zobrazuje údaje zjištěné z ročních výkazů zisků a ztrát 2013-2015. Data v tabulce č. 18 jsou členěna podle syntetických účtů zařazených do platného účtového rozvrhu Gymnázia Broumov. Podrobný rozbor celkových výnosů a nákladů je uveden v kapitolách 4.2 a 4.3 této práce, a proto není nutné je znovu uvádět.

Tabulka 18 – Rekapitulace výnosů a nákladů

Syntetický účet	2015	2014	2013
602	22 597	14 287	8 098
603	329 413	305 457	323 075
648	70 568	162 000	56 037
649	2 028	5 380	359 481
662	0	3	181
669	0	0	338
672	15 157 651	14 124 940	14 946 857
Výnosy celkem	15 582 257	14 612 067	15 694 067
501	416 758	405 988	437 632
502	475 276	482 745	686 400
511	638 491	450 544	779 677
512	182 007	91 629	91 620
513	2 000	2 000	1 000
518	1 109 623	931 277	997 951
521	9 168 116	8 606 437	8 874 752
524	3 072 288	2 876 216	2 910 516
525	37 952	35 530	36 040
527	230 535	136 892	99 509
538	9 714	0	0
549	4 599	8 308	30 996
551	96 145	86 965	88 490
557	0	6 625	0
558	86 782	452 080	566 112
563	1 684	0	0
591	5 510	950	4 370
Náklady celkem	15 537 479	14 574 186	15 605 065
Hospodářský výsledek	44 778	37 881	89 002

Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů zisků a ztrát 2013-2015

V tabulce č. 18 jsou také vyčísleny výsledky hospodaření v jednotlivých účetních obdobích, jejichž hodnoty většinou nepřesahují částku 50 tis. Kč. Výjimkou je rok 2013, kdy byl hospodářských výsledek 89 002 Kč. V daném roce vrátil zřizovatel Gymnázium Broumov pokutu za porušení rozpočtové kázně při realizaci projektu z OP VK ve výši 351 tis. Kč.

4.6.2 Cash flow

Zdrojem dat pro zpracování Cash flow v tabulce č. 19 byly údaje z účetního výkazu Rozvaha (2013 – 2015). Cílem provedeného zhodnocení peněžních toků je zjištění rozdílů mezi náklady a výnosy organizace na straně jedné a jejími příjmy a výdaji na straně druhé.

Tabulka 19 – Cash flow

	Název	2015	2014	2013
P.	Stav peněžních prostředků k 1.1.	1 555 326,23	1 818 659,91	1 670 522,54
A.	Peněžní toky z provozní činnosti	410 959,14	-89 587,68	318 837,63
A.	Výsledek hospodaření před zdaněním	50 287,93	38 830,50	93 372,46
A.I.	<i>Úpravy o nepeněžní operace(+/-)</i>	96 145,00	86 965,00	88 490,00
A.I.1.	<i>Odpisy dlouhodobého majetku</i>	96 145,00	86 965,00	88 490,00
A.II.	Peněžní toky ze změny oběžných aktiv a krátkodobých závazků (+/-)	259 966,21	-211 963,18	132 605,17
A.II.1.	<i>Změna stavu krátkodobých pohledávek</i>	-78 445,59	-96 983,43	289 300,26
A.II.2.	<i>Změna stavu krátkodobých závazků</i>	338 411,80	-114 979,75	-156 695,09
A.III.	Zaplacená daň včetně doměrků (-)	4 560,00	-3 420,00	4 370,00
B.	Peněžní toky z dlouhodobých aktiv	-2 581 675,06	-1 117 760,00	0,00
B.I.	Výdaje na pořízení dlouhodobých aktiv	-2 581 675,06	-1 117 760,00	0,00
F.	Celková změna stavu peněžních prostředků	-2 170 715,92	-1 207 347,68	318 837,63
R.	Stav peněžních prostředků k okamžiku sestavení účetní závěrky	-615 389,69	611 312,23	1 989 360,17

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

Velký vliv na stav peněžních toků v rámci provozní činnosti měly ve sledovaném období především položky změny stavu krátkodobých pohledávek a závazků. Zlepšení stavu peněžního toku způsobilo zvýšení závazků (pasiv) nebo naopak snížení pohledávek (aktiv) ve sledovaných obdobích.

Stav peněžních prostředků k 31. 12. 2015 byl cca – 615 tis. Kč. Důvodem byly investiční akce realizované v roce 2015. Investice školy jsou ve většině případů plně hrazeny přímo

z dotací Královéhradeckého kraje. Finanční prostředky hrazené KÚ by se správně měly objevit jako příjmy B výkazu a vyrovnat tak investované výdaje.

Pro peněžní toky v příspěvkových organizacích je nejdůležitější, aby jejich stav k 1. 1. byl minimálně v takové výši, aby pokryl úhradu mezd a odvodů za prosinec předešlého roku. Správně by také měly být finančně kryté všechny fondy organizace.

4.6.3 Analýza čerpání mzdových prostředků

Zdroje financování platů na Gymnáziu Broumov v letech 2013 – 2015 jsou uvedeny v tabulce č. 18. Základem jsou prostředky označené účelovým znakem UZ 33 353, které jsou určeny především na pokrytí tarifních platů. Na gymnáziu jsou z těchto prostředků dále hrazeny příplatky, odměny, náhrady a nadúvazkové hodiny. Plošné navýšení platů ve školství bylo financováno prostřednictvím UZ 33 051 a UZ 33 052 a činilo v roce 2014 cca 3,5 % a v roce 2015 další 3%. Finance z programu Excellence byly určeny pouze pro pedagogy, kteří se podíleli na přípravě studentů, úspěšných v krajských a celostátních soutěžích.

Tabulka 20 – Zdroje financování mzdových prostředků

Zdroj financování	2015	2014	2013
UZ 33 353	8 651 500	8 329 900	8 450 700
Excellence	13 447	37 508	36 902
FO, provoz, dar	28 233	8 888	0
UZ 33 051	0	17 119	0
UZ 33 052	332 983	60 698	0
Celkem	9 026 163	8 454 113	8 487 602
OON	110 000	120 000	140 000
Mzdové celkem	9 136 163	8 574 113	8 627 602

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

Z níže uvedené tabulky vyplývá, že v průběhu posledních let dochází k postupnému snižování osobních příplatků, tak aby byly prioritně pokryty nárokové složky platu. V roce 2013 byly vyplaceny osobní příplatky v celkové výši 327 907 Kč. Naproti tomu v roce 2015 to bylo pouhých 136 611 Kč.

Obdobný vývoj je zřetelný i u mimořádných odměn, kde rozdíl mezi rokem 2013 a 2015 činil necelých 227 tis. Kč.

Tabulka 21 – Mzdové náklady

Období	2015	2014	2013	Průměr za 2015-2013
Tarifní platy	6 466 783	5 959 714	5 354 238	5 926 912
Příplatek za vedení	161 119	153 297	147 678	154 031
Třídnictví	93 114	92 422	90 022	91 853
Osobní příplatek	136 611	161 830	327 907	208 783
Mimořádné odměny	260 526	354 508	487 446	367 493
Dovolená	1 250 785	1 210 924	1 223 104	1 228 271
Samostudium	335 213	268 618	430 242	344 691
Nadúvazky	239 073	183 952	330 250	251 092
Náhrady	82 939	68 848	96 715	82 834
Celkem	9 026 163	8 454 113	8 487 602	8 655 959
OON	110 000	120 000	140 000	123 333
Celkem platy	9 136 163	8 574 113	8 627 602	8 779 293

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

Proplácení nadúvazkových (přespočetných) hodin bylo nejvyšší v roce 2013 a naopak nejnižší v roce 2014. Tuto skutečnost významně ovlivnilo stanovení hodin nad základní úvazek při zahájení školního roku. V roce 2013 to bylo 30 hodin a v roce 2014 pouze 14 hodin.

Náhrady mzdy (za dovolenou, samostudium, návštěvu lékaře, atd.) se v roce 2015 ve srovnání s rokem 2014 výrazně zvýšily. Bylo to způsobeno zvýšením průměru určeného pro výpočet náhrad (v důsledku plošného navýšení tarifů), ale především zvýšeným počtem návštěv lékaře či doprovodů člena rodiny.

Tabulka 22 – Přepočet mzdových nákladů

Období	Počet (zaměstnanců, studentů)	Roční mzdové náklady	Úprava o plošné navýšení
		Přepočet	
2015		9 136 163	8 542 313
Přepočet na 1 zaměstnance	28	326 292	305 083
Přepočet na 1 studenta	301	30 353	28 380
2014		8 574 113	8 274 019
Přepočet na 1 zaměstnance	28	306 218	295 501
Přepočet na 1 studenta	293	29 263	28 239
2013		8 627 602	8 627 602
Přepočet na 1 zaměstnance	28	308 129	308 129
Přepočet na 1 studenta	305	28 287	28 287

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

V tabulce č. 22 jsou uvedeny roční mzdové náklady pro roky 2013-2015 a dále jejich přepočet na 1 zaměstnance školy a na 1 studenta školy. Aby bylo možné vypočtené hodnoty vzájemně porovnávat, je v posledním sloupci tabulky provedena úprava mzdových nákladů o plošné navýšení platů v roce 2015 (zvýšení o 3 %) a 2014 (zvýšení o 3,5 %). Výsledné údaje pak umožňují zjistit, jaký vliv má celkový počet studentů na výši přijatých (potažmo vyplacených) prostředků na platy zaměstnanců Gymnázia Broumov.

Nejnižší počet studentů, ve sledovaných třech letech, byl v roce 2014 a naopak nejvyšší v roce 2015. Na stejné úrovni jsou také údaje o průměrném platu na 1 zaměstnance školy ve výše uvedených letech. Z tabulky č. 22 je tedy zřejmá závislost mezi nárůstem mzdových prostředků na jednoho zaměstnance školy a celkovým počtem studentů v daném období.

4.7 Optimalizace příjmů

Optimalizace příjmů v rámci činností Gymnázia Broumov je možná několika způsoby:

- využitím nových dotačních programů,
- pronájemem nebytových prostor školy a nebo

- zavedením doplňkové činnosti.

4.7.1 Nové dotační programy

Dotační programy Královéhradeckého kraje

Střední škola zřízená krajským úřadem může žádat o dotace přímo svého zřizovatele, tedy KÚ Královéhradeckého kraje, dále Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy nebo čerpat finanční prostředky z Evropských fondů.

Krajský úřad vyhlašuje každoročně několik programů, které jsou určené pro střední školy. Pro rok 2016 se jedná o níže uvedené programy:

- Polytechnická výchova a vzdělávání,
- Rozvoj tvůrčích schopností a dovedností dětí, žáků a studentů – rozvoj talentů,
- Zájmová práce se žáky mimo vyučování (Dotační portál Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, 2016)²⁷.

Dotační program Královéhradeckého kraje s názvem „Polytechnická výchova a vzdělávání“ je zaměřen na zvýšení úrovně zázemí škol v oblasti polytechnického vzdělávání. Cílem dotačního programu je podnítit zájem studentů o polytechnické vzdělání, zajistit odpovídající úroveň tohoto vzdělání a zvýšit manuální zručnost studentů. Dále je program určen na zajištění metodických materiálů a na vzdělávání pedagogických pracovníků v přímé souvislosti s používáním pořízeného vybavení. Vedení gymnázia podalo žádost o finanční příspěvek na podporu polytechnického vzdělávání z rozpočtu Královéhradeckého kraje v částce 100 tis. Kč. Příspěvek škola využije k nákupu stavebnic Fischertechnik (Mechanic, Optic a Solar Power), které bude možné využívat v běžných hodinách fyziky, v hodinách laboratorních prací a při práci přírodovědného kroužku.

Dotační program „Rozvoj tvůrčích schopností a dovedností dětí, žáků a studentů – rozvoj talentů“ je dotací neinvestiční, určenou na podporu práce s talentovanými studenty školy. Dotace může být využita na systematické vyhledávání intelektově nadaných studentů, jejich motivování a podporu práce s těmito talentovanými studenty v Královéhradeckém

²⁷ <http://dotace.kr-kralovehradecky.cz/Modules/DOTIS/Pages/Public/ProjectList.aspx?Id=2>

kraji. Škola může požádat o finanční prostředky z tohoto programu, cca ve výši 20 tis. Kč ročně, např. na zlepšení podmínek výuky hudební výchovy a semináře hudební výchovy. Ve škole působí školní skupina Wajnot a dále spolek, který každoročně připravuje divadelní představení pro ostatní studenty a také pro veřejnost. Náklady na takové akce jsou velké a doposud je škola hradila z darů nebo jednorázových příspěvků kraje.

Program Královéhradeckého kraje „Zájmová práce se žáky mimo vyučování“ má zabezpečit kvalitní a smysluplné trávení volného času dětí a mládeže. Cílem tohoto dotačního programu je všestranný rozvoj studentů díky rozšířené nabídce zájmové činnosti. Možnost využít výše uvedeného programu pro financování zájmových kroužků pro studenty školy je řešením, které vedení školy hledá již několik let. Kroužky chemie a fyziky byly na gymnáziu do té doby, než bylo zakázáno financování odměny pedagogů za tyto hodiny z OON na základě dohod o provedení práce. Žádostí o tento dotační program by mohla organizace získat celkem až 30 tis. Kč ročně a část finančních prostředků použít i na nákup pomůcek či různých materiálů na pokusy v rámci těchto kroužků.

Dotační programy MŠMT

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy pravidelně vyhláší několik programů určených pro školy jako je Gymnázium Broumov. Jedná se např. o program „Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol a konzervatoří“ a program s názvem „Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením a děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním“ (Dotační a rozvojové programy MŠMT, 2016)²⁸.

Gymnázium Broumov má již z minulých let zkušenosti se žádostmi o dotace pro podporu sociálně znevýhodněných žáků. Program je vyhlášován dvakrát ročně a důležitou podmínkou pro podání žádosti je skutečnost, že rodina romského studenta má příjmy na hranici životního minima. Cílem programu je zajištění finanční a materiální podpory znevýhodněným studentům především na stravné, cestovné a školní potřeby. Nově je tento program zaměřen i na zajišťování podpory vzdělávání, formou individuální konzultací

²⁸ <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/dotacni-rozvojove-a-operacni-programy>

nebo skupinových aktivit studentů pod vedením pedagogických pracovníků školy. Žádost o dotaci v rámci výše uvedeného programu byla na gymnáziu zpracována na období leden až červen 2016 pouze pro jednu studentku školy. Celková výše požadované dotace činila 3 900 Kč (stravné 900 Kč, cestovné 3 000 Kč). V budoucím období by mohly být realizovány žádosti pro všechny studenty školy, kteří splňují podmínky programu, a zvýšit tak přijaté dotace na cca 15 tis. Kč.

Program „Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením a děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním“ se člení na modul A, který je určený pouze pro církevní a soukromé školy a modul B pro všechny typy škol (soukromé, církevní, obecní i krajské). Gymnázium využívá služeb asistenta pedagoga tělesně postiženého studenta a finanční prostředky z tohoto programu by mohla použít na úhradu mzdových nákladů, které nejsou pokryty přímými NIV. Protože Gymnázium Broumov nesplňuje základní podmínku programu; není ani soukromou ani církevní školou, nemůže tuto dotaci získat. Od září 2016 však dojde k významné změně v oblasti financování asistentů pedagoga. Školám budou přidělovány finanční prostředky pro asistenty odděleně od ostatních NIV, a to na základě určení stupně podpůrných opatření (v pedagogicky-psychologické poradně), což by jejich odměňování mělo do budoucna zlepšit.

Dotační programy EU

Střední školy se mohou v novém operačním období zapojit do větších (individuálních) projektů, ale i do projektů menších (šablonových). „Individuální“ projekty jsou zpravidla určeny pro spojení žadatele a jeho partnerů, kdy společně realizují cíle dle jednotlivých výzev. Proti tomu „šablonové“ projekty se vyznačují zjednodušenou formou vykazování. V novém „Operačním programu Výzkum, vývoj a vzdělávání“ (dále jen OP VVV) jde především o zkvalitnění vzdělávacího systému ČR a větší zaměření na vysoké školy.

Šablonové projekty pro SŠ budou v roce 2016 zaměřeny např. na osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů SŠ, extrakurikulární rozvojové aktivity SŠ nebo personální podporu SŠ. „Šablonové“ projekty Gymnázium Broumov čerpalo v minulých účetních obdobích již několikrát a bez větších problémů. Právě na základě zkušeností z minulých let

lze předpokládat, že výše čerpání finančních prostředků ze šablon může činit minimálně 200 tis. Kč. Vše ale bude záležet na vyhlášených výzvách.

Individuální dotační programy EU prioritně určené pro střední školy v roce 2016 jsou například Integrovaný regionální operační program a Operační program životní prostředí.

Výzvy č. 36 a 37 spadají do Integrovaného regionálního operačního programu. Tyto dvě výzvy podporují především stavební úpravy a pořízení vybavení odborných učeben za účelem zvýšení kvality vzdělávání pro lepší uplatnění budoucích absolventů na trhu práce. Preferovány jsou tři oblasti vzdělávání: komunikace v cizích jazycích, práce s digitálními technologiemi, přírodní vědy, technické a řemeslné obory (Řízení školy 8/19, Budzák, 2016, s. 38). Nabízí se hned několik možností využití těchto výzev na Gymnáziu Broumov. Například renovaci či úplnou přestavbu by si zasloužily obě laboratoře, které si ve škole nacházejí; chemická laboratoř i laboratoř fyziky.

Výzva č. 39 Snížení energetické náročnosti veřejných budov a zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie patří do „Operačního programu životního prostředí“. Oprávněnými žadateli jsou vlastníci veřejných budov a podporovanými aktivitami například zateplení budovy nebo výměna zdroje tepla (Řízení školy 8/19, Budzák, 2016, s. 38). Tato výzva je pro školu velmi zajímavá, protože zateplení budovy by velmi pomohlo při snížení tepelné náročnosti a uspořilo by náklady na vytápění školy. Protože žadatelem o dotaci může být pouze vlastník nemovitosti, Královéhradecký kraj, nemůže žádost podat vedení školy přímo, ale pouze prostřednictvím zřizovatele.

Za odlišnou podporu vzdělávání z prostředků EU lze považovat projekt mobility osob pro profesní rozvoj pracovníků škol s názvem Erasmus +. Tento projekt umožňuje učitelům účastnit se aktivit dalšího profesního rozvoje v zahraničí, a to v podobě účasti na kurzech či stínování. O granty na mobilitu osob mohou žádat školy aktuálně zařazené v Rejstříku škol a školských zařízení MŠMT. Grantové prostředky jsou přidělovány na bázi jednotkových nákladů (unit costs), tedy paušálních částek uznatelných na základě realizace jednotlivých mobilit: cestovní náklady, náklady na organizaci mobilit, pobytové náklady a kurzovné (Příručka k programu Erasmus +, 2015)²⁹. O mobility v rámci programu Erasmus

²⁹ <http://www.naerasmusplus.cz/>

+ projevila zájem většina pedagogů vyučujících anglický jazyk. Předpokládaná výše čerpání tohoto programu by mohla být cca 300 tis. Kč, což znamená 60 tis. Kč na jednoho účastníka. Pobyty jsou plánovány na území Velké Británie a trvat by měly dva týdny.

4.7.2 Pronájem nebytových prostor

Jak již bylo uvedeno v kapitole 4.2.7, gymnázium dlouhodobě pronajímá část budovy Základní školy Hradební a dále dva byty. Celkový příjem z těchto pronájmů převyšuje 300 tis. Kč (tabulka č. 18, účet 603). Škola by mohla získávat další pravidelné příjmy např. z pronájmu tělocvičny a posilovny odborných učeben, včetně ICT. O pronájem tělocvičny a posilovny mají zájem především sportovní kluby jako Lyžařský klub Broumov nebo florbalisté. Zde by vedení školy mohlo uzavřít nájemní smlouvy, a tím zajistit škole pravidelný příjem v průběhu celého roku. Zájemci jsou také z řad obyvatel města, ale jedná se o příjmy spíše jednorázové nebo nahodilé.

Co se týče pronájmu odborných učeben, jde především o možné nájemní smlouvy s jazykovými školami, autoškolami, úřadem práce na rekvalifikace nezaměstnaných nebo místním klubem seniorů na pravidelné přednášky. Uzavření nových smluvních vztahů s výše uvedenými organizacemi by mohlo výrazně navýšit výnosy školy v následujících letech. Změna nahodilých pronájmů na dlouhodobé je důležitým úkolem pro vedení Gymnázia Broumov.

Celková výše příjmů z nově uzavřených nájemních smluv by v budoucích účetních obdobích mohla dosáhnout částky až 85 tis. Kč ročně. Jedná se o „čisté nájemné“, tzn. ponížené o úhradu služeb spojených s pronájmem nebytových prostor (náklady na vytápění, elektrickou energii, spotřebu vody, atd.) K výpočtu celkové výše těchto příjmů byly použity ceny stanovené v Příloze č. 2, Směrnice o majetku č. 1/15.

4.7.3 Doplnková činnost

Doplnkovou činnost nemá Gymnázium Broumov v platné zřizovací listině schválenou. O schválení doplnkové činnosti však může požádat svého zřizovatele, Královéhradecký kraj.

Pro školu v Broumově by bylo vhodné nabízet případným zájemcům např. výuku cizích jazyků, počítačové kurzy, a to obojí i v různých úrovních. Další možností jsou přípravné kurzy pro žáky a studenty jako přípravu na přijímací či maturitní zkoušky. V neposlední řadě může škola nabídnout různé sportovní či umělecké kroužky. Konkrétní nabídka závisí na zájmu studentů, zjišťovaném například formou dotazníků.

Doplňková činnost by měla v praxi být pouze jakýmsi „doplňkem“ činnosti hlavní a neměla by probíhat na úkor hlavní činnosti školy. Výše navrhované činnosti by proto měly probíhat v odpoledních hodinách (případně před zahájením vyučování) a dále je žádoucí, aby kroužky (kurzy) vedly především zaměstnanci školy. Výhodou pro učitele školy je, že znají studenty, znají prostředí školy a především mají kvalifikaci a praktické zkušenosti. Pro pedagogy je to možnost, jak se realizovat mimo běžnou výuku a určitě příležitost, jak zvýšit své příjmy.

Tabulka 23 – Doplnková činnost

Činnost	Počet studentů	Cena za 1 pololetí/v Kč	Výnosy za 1 pololetí/ v Kč
Jazykové kroužky	20	450	9 000
Umělecké kroužky	15	500	7 500
Sportovní kroužky	20	300	6 000
Počítačové kurzy	15	350	5 250
Přípravné kurzy	10	350	3 500
CELKEM			31 250

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016

Budoucí výnosy ze zavedené doplňkové činnosti uvedené v tabulce č. 21 byly stanoveny jako násobek předpokládaného počtu přihlášených studentů (10-20) a cenou za kurz nebo kroužek v rozmezí 300 až 500 Kč na jedno pololetí. Lze odhadovat, že počet přihlášených studentů bude nižší na přípravných kurzech a naopak vyšší bude počet u počítačových kurzů a jazykových kroužků. Při stanovení platby za jednoho studenta musí být přihlédnuto k výši nákladů spojených s činností jednotlivých kroužků. U jazykových kroužků se jedná např. o náklady na kopírování a tisk materiálů pro výuku a u uměleckých, respektive výtvarných, o náklady na různé pomůcky a materiály potřebné pro tvoření.

V případě zavedení doplňkové činnosti formou zájmových kroužků nebo kurzů musí být s pedagogy uzavřen nový pracovně-právní vztah (pracovní poměr nebo dohoda o pracích

konaných mimo pracovní poměr). Prostředky určené na jejich odměňování se musí vykazovat odděleně od mzdových prostředků v hlavní činnosti (v účetnictví školy i ve výkazu P 1-04). Celkově musí být doplňková činnost v účetnictví gymnázia sledována odděleně od běžného hospodaření a zjištěný výsledek hospodaření z této činnosti nesmí být záporný. Případným ziskem z doplňkové činnosti po zdanění, musí vedení školy přednostně pokrýt ztrátu v hlavní činnosti a zbytek rozdělit do svých fondů (fondu odměn a rezervního fondu).

4.8 Optimalizace výdajů

Optimalizovat výdaje může škola především níže uvedenými způsoby:

- snížením spotřeby energií,
- využitím centrálních nákupů služeb v rámci kraje,
- využitím náhradního plnění při nákupu materiálu nebo
- optimálním čerpáním mzdových prostředků.

4.8.1 Snížení spotřeby energií

Snížení spotřeby energií je možné uskutečnit prostřednictvím tzv. projektu EPC. Smlouva o poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem byla uzavřena mezi Královéhradeckým krajem a sdružením firem D-energy s. r. o. a ENESA a. s.. V rámci projektu EPC byla navržena konkrétní opatření pro dosažení energetických úspor v budově Gymnázia Broumov:

- realizace systému individuální regulace teploty jednotlivých místností (nahrazení termostatických hlavic sběrnými termostatickými hlavicemi),
- napojení řídicího počítače na dispečink (zajistí trvalou kontrolu nad efektivním hospodařením s tepelnou energií),
- úsporná opatření na elektřině (výměna zářivek za úsporné zdroje s nižší spotřebou elektrické energie) a
- úsporná opatření na vodě (osazení výtokových baterii úspornými perlátory).

Některá z výše uvedených opatření již byla uskutečněna koncem roku 2013, a jednalo se o výměnu zářivek v učebnách a instalaci perlátorů u všech umyvadel ve škole. Financování

všech opatření bylo provedeno prostřednictvím projektu „Poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem v objektech Královéhradeckého kraje“. V rámci tohoto projektu došlo k navýšení hodnoty budovy školy cca o 1 650 tis. Kč. Provedené technické zhodnocení zvýšilo odpisy gymnázia v Broumově o necelých 11 tis. Kč ročně.

Hlavním úkolem projektu EPC byly ale úspory při vytápění objektu školy. Náklady na plyn jsou ze všech spotřebovávaných energií ve škole jednoznačně nejvyšší (graf č. 9). Systém DIRC, zaměřený na úspory při vytápění budov, je soustavou zařízení primárně určených k zabezpečení zvolené tepelné pohody v budovách. V jednotlivých místnostech se snímá okamžitá teplota, porovnává se s aktuálním požadavkem a na základě tohoto porovnání se provede zásah na radiátoru ovlivňujícím tuto teplotu. Postupně byly na všechna topná tělesa v budově školy instalovány sběrné termostatické hlavice a do každé z místností tepelná čidla. V první topné sezóně, po zavedení systému DIRC (2014/2015), nebyly výsledky nijak příznivé a očekávaná úspora nebyla v souladu s plánem společnosti, která systém zaváděla.

V současné době se proto hledají další možné postupy vedoucí k dosažení plánovaných cílů. Prvním krokem je změna nastavení plynových kotlů, tak aby systém DIRC pracoval správně. Krokem druhým je provedení energetického auditu a navržení níže uvedených stavebních úprav:

- výměna netěsnících oken,
- zateplení půdních prostor školy,
- snížení stropů v kabinetech a
- venkovní zateplení budovy.

Předpokládané úspory v rámci EPC stanovuje krajský úřad v kontrolním zjištění pro konstrukci výše příspěvku na provoz pro danou organizaci (tabulka č. 3). Její skutečná výše je zatím na minimální úrovni, především proto, že ještě nebyly provedeny navržené stavební úpravy ve škole. Po realizaci těchto úprav je reálné předpokládat jednou takovou úsporu nákladů na vytápění budovy gymnázia.

4.8.2 Využití centrálních nákupů služeb v rámci kraje

Sjednocení nákupů užitných komodit je jednou z dalších možností, jak snížit náklady na pořízení materiálů, energií a služeb. V rámci Královéhradeckého kraje bylo zřízeno Centrum sdílených služeb (dále jen CSS), které zajišťuje evidenci, správu a řízení procesů při zadávání veřejných zakázek. Hlavním úkolem CSS je poskytovat podpůrné služby Krajskému úřadu a jím zřizovaným příspěvkovým organizacím v oblasti veřejných zakázek a centrálních nákupů u vybraných komodit. Hlavním cílem je vytvoření efektivního nástroje pro dosažení úspor při centrálním nákupu a zvýšení odbornosti zadavatele při realizaci veřejných zakázek dle příslušného zákona.

Každá příspěvková organizace Královéhradeckého kraje má možnost uzavřít s KÚ tzv. „Dohodu o centrálním zadávání“, na základě které centrální zadavatel (Královéhradecký kraj) provede zadávací řízení na vybranou komoditu (elektrickou energii, plyn, kopírovací služby, hlasové služby, nákup kancelářských potřeb, atd.) prostřednictvím komoditní burzy nebo elektronické aukce.

Konkrétně pro rok 2016 má organizace uzavřeny smlouvy na dodávky elektrické energie (EP Energy Trading, a.s.) a plynu (Pražská plynárenská, a.s.), rámcovou smlouvu na hlasové služby (pevná linka a mobilní služby) a internet u O2 Czech Republic a. s. Z výše uvedených smluv s dodavateli energií lze předpokládat roční úsporu celkem výši cca 45 tis. Kč (tabulka č. 28). Vypočtená úspora za jednotku (u elektrické energie a plynu), je rozdílem mezi cenami minulého účetního období a cenami uvedenými ve smlouvách na období budoucí. Při výpočtu se předpokládá, že spotřeba energie a plynu v roce 2016 bude přibližně ve stejném množství jako předešlý rok. Cena za jednotku je důležitá, ale konečnou cenu energií mohou významně ovlivnit také ceny za služby spojené s jejich dodávkou, se kterými je nutné také počítat. Ve vyúčtování elektrické energie to jsou například platby za příkon a za distribuované množství a u dodávek plynu ceny za zajišťování distribuce a ty mohou činit i 13 tis. Kč měsíčně. Úspora nákladů za telekomunikační služby a internet je v tabulce č. 28 vyčíslena na 45 tis. Kč ročně. Měsíční úspora 3 750 Kč byla zjištěna porovnáním měsíčních nákladů před a po uzavření rámcové smlouvy s O2 Czech Republic a. s.

Škola zatím nemůže využít centrální nákupy u kopírovacích služeb, protože má uzavřenu dlouhodobou smlouvu s firmou Konica Minolta Business Solutions Czech, spol. s r. o., a to až do února roku 2019. Součástí této smlouvy je i servis všech kopírovacích strojů, dodávka tonerů a kancelářského papíru, což je pro školu výhodné. Kopírování a tisk mohou přímo ve škole využívat i její studenti. Příjmy za kopírování se stále zvyšují, viz. částky uvedené v tabulce č. 18 na syntetickém účtu 602.

Co se týče centrálního nákupu kancelářských potřeb, je situace obdobná. Gymnázium Broumov již několik let využívá služeb společnosti Obzor, výrobní družstvo Zlín, která poskytuje kancelářský materiál a úklidové prostředky s náhradním plněním, což je důležité pro nákladovou politiku školy. Centrálními nákupy materiálu by sice došlo ke snížení nákladů na jeho pořízení, ale na druhé straně by škola musela hradit odvod za nesplnění povinného podílu osob se zdravotním postižením v celé výši (kapitola 4.8.3).

4.8.3 Náhradní plnění při nákupu materiálu

Odvod za nesplnění povinného podílu osob se zdravotním postižením na celkovém počtu zaměstnanců gymnázia by činil v letech 2013 - 2015 v průměru 70 tis. Kč (tabulka č. 24). Navýšení nákupů výrobků a služeb s náhradním plněním bylo průměrně necelých 20 tis. Kč (tabulka č. 24). I přes navýšení cen (cca o 7 %) je plnění nákupem výrobků a služeb výhodnější a celková úspora pro školu je cca 50 tis. Kč.

Tabulka 24 – Náhradní plnění

Rok	Náklady na nákup výrobků a služeb celkem včetně DPH	Navýšení u náhradního plnění 7 %
2015	222 721	15 590
2014	309 094	21 637
2013	282 207	19 755
Průměr	271 341	18 994

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetnictví gymnázia

Vedení školy však musí tyto nákupy provádět v souladu s platnými právními předpisy a také ve výši, která zajišťuje maximální možnou úsporu. Velmi důležité je předem správně odhadnout celkovou částku nákupů bez DPH, která pokryje případný odvod za nesplnění

povinného podílu. Její velké překročení by bylo nevýhodou pro gymnázium a zbytečně by navyšovalo náklady školy.

Tabulka 25 – Povinný odvod

Rok	Povinný odvod gymnázia	Přepočet na odebrané výrobky a služby bez DPH	Skutečné náklady na odebrané výrobky a služby bez DPH	Rozdíl
2015	75 766	210 332	185 227	-25 105
2014	69 872	195 641	256 235	60 594
2013	68 942	234 401	234 980	579

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016

Tabulka č. 25 dokládá ideální využití náhradního plnění pouze v roce 2013, a to minimálním překročením celkové částky za nákup výrobků s náhradním plněním. Aby organizace pokryla povinný odvod (druhý sloupec) v plné výši, bylo potřeba nakoupit výrobky minimálně za částky uvedené ve sloupci třetím. Nepokrytí povinného podílu o 25 105 Kč v roce 2015 způsobilo gymnáziu povinnost uhradit místně příslušnému Úřadu práce částku 9 714 Kč (kapitola 4.5.2).

Plnění povinnosti podle § 81 odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti je také možné zaměstnáním osob se zdravotním postižením v dané organizaci. V případě, že by na gymnáziu v Broumově byl zaměstnán jeden takový zaměstnanec na plný úvazek po celý kalendářní rok, byla by potřeba plnění odvodu nákupem výrobků a služeb mnohem nižší.

4.8.4 Optimální čerpání mzdových prostředků

Základem pro optimalizaci mzdových prostředků na Gymnáziu Broumov by měla být snaha vedení o maximální naplněnost tříd. Ze mzdových analýz (kapitola 4.6.3) vyplývá závislost mezi poskytnutými mzdovými prostředky a počtem studentů ve škole. Pokud nelze dosáhnout maximální naplněnosti tříd, mělo by vedení školy uvažovat o úpravách v nastavení úvazků pedagogických pracovníků. Počet odučených hodin lze snížit například tím, že se nebudou méně početné třídy členit na poloviny nebo dokonce třetiny. U víceletého gymnázia lze také využít možnosti spojování tříd na stejné úrovni (např.

kvinta a 1. ročník). Taková rozhodnutí jsou v plné kompetenci ředitele školy. Důležitá je také schopnost zástupce sestavit odpovídající rozvrh.

Proplácení nadúvazkových hodin je velmi drahé (200 % průměrné mzdy za odučenou hodinu), a proto je důležité jejich vyplácení omezit (tabulka č. 21). Základní počet hodin nad úvazek pedagoga je stanoven ředitelem při zahájení školního roku. Tyto hodiny jsou vypláceny pouze v případě, když byly skutečně odučeny (viz. teoretická část práce). Suplování za nepřítomné učitele také významně navyšuje mzdové náklady.

Nepřítomnost pedagogů může být způsobena například čerpáním dovolené v průběhu školního roku, častými návštěvami lékaře v době vyučování, nebo pokud učitelé doprovázejí studenty na různé soutěže. Dovolenu by pedagogové měly prioritně čerpat o prázdninách a v průběhu školního roku pouze v nutných případech. Jeden týden dovolené učitele, který je zaměstnán na celý úvazek, může zvýšit mzdové náklady školy až o 8 tis. Kč (výše průměrné mzdy pedagoga * 200 % za přespočetné hodiny * úvazek 21 hod./týdně). Návštěvu lékaře je v současnosti možné plánovat již předem, a to na odpolední hodiny nebo přímo na určitý čas (v případě učitelů na volné hodiny). Vedení školy by mělo také zavést určitá omezení v počtu hodin nepřítomnosti zaměstnanců školy v závislosti na druhu lékaře. Návštěvu obvodního nebo dětského lékaře (většinou v místě bydliště) na max. 3 hod., návštěvu specialisty v rámci okresu Náchod na ½ dne a celý den povolit pouze u lékařů vzdálenějších. Dle nařízení vlády č. 590/2006 Sb. se pracovní volno s náhradou platu poskytuje v těchto případech pouze na nezbytně nutnou dobu. Omezení nepřítomnosti učitelů z důvodu doprovodu studentů na různé soutěže lze zajistit například zaměstnáním důchodce, který je jako dozor zastoupí. Mzdové náklady na tento dozor jsou v porovnání s vyplácením nadúvazkových hodin minimální.

I přes výše uvedené existuje situace, kdy je vhodné přespočetné hodiny použít. V tabulce č. 24 je uvedeno porovnání průměrné mzdy na odučenou hodinu u externisty, zaměstnance na zkrácený pracovní poměr (hrubá mzda za školní rok/počet odučených hodin) a úhrady za přespočetnou hodinu u zaměstnance na celý úvazek (průměrná hrubá hodinová mzda * 200 %). U smluvních vztahů s externisty je nutné počítat s navýšením průměru na odučenou hodinu o náhradu za dovolenou v průběhu prázdnin a nevýhodou je také vyplácení i hodin neodučených (odpadlých). U nadúvazkových hodin jsou vypláceny

pouze ty skutečně odučené. Využití přespočetných hodin u základních zaměstnanců je výhodnější i přesto, že v tabulce je počítáno s předpokládaným zvýšením jejich průměrné hrubé hodinové mzdy, právě v důsledku proplacení nadúvazků. Pro lepší porovnání obou možností byl v této tabulce proveden přepočet celkové roční hrubé mzdy na 200 odučených nebo nadúvazkových hodin, což je přibližně 5 hodin týdně.

Tabulka 26 – Porovnání způsobu odměňování

Externista/ Zaměstnanec	Výpočet hrubé mzdy pro porovnání nákladů	Počet odučených hodin/ nadúvazkových hodin	Průměr za odučenou hodinu/ úhrada za nadúvazkovou hodinu
Externista (5. stupeň)	70 000	200	350
Zaměstnanec (5. st.)	67 000		335
Externista (2. stupeň)	57 000		285
Zaměstnanec (2. st.)	54 000		270

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016

Výsledné hodnoty tabulky č. 26 lze také použít pro zhodnocení hrubé mzdy zaměstnance zařazené ve 12. platové třídě, ale v různých stupních (konkrétně 2 a 5). Vyplývá z ní, že zaměstnávání učitelů v důchodovém věku významně zvyšuje mzdové náklady, a to nejen kvůli nejvyšším tarifům. Jejich vyšší průměrná mzda se následně projeví i ve vysokých náhradách v případě jejich nepřítomnosti nebo při proplácení nadúvazkových hodin. Úplné omezení zaměstnávání externistů však není možné. V případech jako je zástup za pedagoga, který čerpá mateřskou (rodičovskou) dovolenou nebo při dlouhodobé nemoci některého ze zaměstnanců, je toto vhodným řešením nastalé situace. Zákoník práce v těchto případech ještě umožňuje uzavření dohody o provedení práce. Tato dohoda je výhodná především proto, že pokud celková odměna nepřekročí 10 000 Kč, není z ní prováděn odvod na sociální a zdravotní pojištění.

Zjistit přesnou výši uspořené mzdových nákladů je dost obtížné. U prostředků použitých na úhradu přespočetných hodin byla úspora odhadnuta na 55 tis. Kč ročně. Zdrojem pro výpočet byla 1/3 vyplacených náhrad (návštěva lékaře, doprovod člena rodiny a další) v roce 2015 krát 200 %. Úspora 25 tis. Kč, ke které dojde omezením práce externistů a naopak zvýšením podílu nadúvazkových hodin, byla zjištěna jako násobek 15 Kč (rozdíl

mezi průměrem za odučenou hodinu a úhradou za nadúvazkovou hodinu) a počtu odučených hodin externisty v daném roce.

5 Zhodnocení výsledků

5.1 Zhodnocení optimalizace příjmů

Příjmy u příspěvkových organizací zřízených územním samosprávným celkem jsou z různých zdrojů. U některých je jejich výše stanovena rozhodnutím zřizovatele, jako v případě provozních nebo mzdových prostředků, které krajský úřad organizacím přerozděluje od MŠMT. U těchto příjmů nemá organizace moc možností, jak výši těchto příjmů ovlivnit (kapitoly 4.2.1 a 4.2.2). Do stejné kategorie patří také rozvojové programy určené na pokrytí plošného navýšení platů ve školství, které jsou přidělovány organizacím na základě mzdových inventur a výkazu P1-04 (kapitola 4.2.3). Na investiční akce jsou dotace z rozpočtu kraje poskytnuty organizaci dle předloženého „Plánu oprav a investic“, který ředitel školy zpracovává vždy na čtyřleté období (kapitola 4.2.6).

V kapitole 4.7 byly navrženy možnosti, jak dosáhnout navýšení příjmů organizace v následujících letech. Pokud vedení školy v následujícím účetním období roku 2016 zrealizuje navrženou optimalizaci svých příjmů, je reálné předpokládat jejich zvýšení dle tabulky č. 27.

Tabulka 27 – Optimalizace příjmů

Optimalizace příjmů/ v Kč	
Dotace KÚ	
Polytechnika	100 000
Tvůrčí schopnosti	20 000
Zájmová činnost	30 000
Dotace MŠMT	
Podpora romských žáků	15 000
Dotace EU	
Šablony	200 000
Erasmus +	300 000
Pronájmy	
Tělocvična + posilovna	35 000
Učebny	50 000
Celkem	750 000

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016

Využití dotačních prostředků k navýšení příjmů organizace může významně ovlivnit rozpočet školy (tabulka č. 6). Pro Gymnázium Broumov je vhodné se zaměřit na níže uvedené programy.

Z krajských dotačních programů je možné doporučit všechny tři navrhované programy, jejichž celkový příjem může být až 150 tis. Kč. Program „Polytechnická výchova a vzdělávání“ umožní nákup stavebnic určených pro výuku fyziky. Program „Rozvoj tvůrčích schopností a dovedností žáků a studentů – rozvoj talentů“ a program „Zájmová práce se žáky mimo vyučování“ jsou vyhlašovány KÚ s minimálními úpravami již několik let. Pro Gymnázium Broumov jsou tak vhodnou alternativou způsobu financování nákladů na zájmové kroužky organizované ve škole.

Z dotací MŠMT je reálné využití pouze jednoho programu, a to „Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol a konzervatoří“. Cílem školy bude zvýšit počet podaných žádostí na období září až prosinec 2016, a tím získat minimálně 15 tis. Kč na zajištění finanční a materiální podpory pro znevýhodněné studenty.

Dotační programy EU jsou opravdu výhodné, ale ty „individuální“ také velmi administrativně náročné, a to především pokud jsou jejich součástí investiční výdaje. Z tohoto důvodu je vhodné se v následujícím období orientovat na tzv. „šablonové projekty“ zaměřené na profesní rozvoj pedagogů a dále na program „Erasmus +“. Čerpání mobilit (Erasmus +) je přínosem především do oblasti rozvoje lidských zdrojů, škole však přináší i jednu komplikaci. Dlouhodobá nepřítomnost pedagogů zapojených do programu, může ve školním roce při jejich zastupování, výrazně zvýšit náklady na přespočetné hodiny. Kvůli tomu je vhodné v rámci školy stanovit pro tyto pedagogy jednotná pravidla, např. omezení doby nepřítomnosti v době vyučování max. na 50 % doby pobytu v zahraničí nebo uvolnění vždy max. 1 zaměstnance.

Využít prostory školy, i v době mimo školní vyučování, je určitě vhodným způsobem, jak zvýšit příjmy školy. Zájem o pronájem prostor by určitě byl, jen je nutné informovat případné zájemce, například formou inzerce v místním tisku. Inzerce v novinách a zpravodajích je placenou službou, která zvýší náklady za služby max. o 10 tis. Kč. Výše těchto počátečních nákladů je ale v porovnání s očekávanými výnosy z nových pronájmů

minimální. Problémem u zvyšování příjmů z pronájmu je, že pokud jejich roční výše přesáhne částku 300 tis. Kč, jsou tyto příjmy základem daně z příjmů právnických osob (kapitola 4.5.3). Vyšší příjmy z pronájmu o 85 tis. Kč tedy způsobí zvýšení daňové povinnosti organizace cca o 16 tis. Kč ročně. Příjmy z pronájmu v rámci hlavní činnosti musí organizace, dle platné zřizovací listiny, použít ve stejném kalendářním roce na úhradu nákladů na údržbu a opravy.

První fázi optimalizace příjmů v roce 2016 v celkové výši 750 tis. Kč by v průběhu roku 2017 mohla doplnit fáze druhá, a to zavedení doplňkové činnosti na vzdělávací aktivity, případně převod příjmů z pronájmu z hlavní činnosti do doplňkové.

Zavedení doplňkové činnosti (dále jen DČ) bude totiž zcela jistě náročnější, než realizace opatření z kapitol 4.7.1 a 4.7.2. Prvním krokem zavedení doplňkové činnosti v rozsahu uvedeném v tabulce č. 23 by mělo být provedení průzkumu, o jaké konkrétní kroužky či kurzy mají studenti skutečně zájem. Na základě jeho výsledků zpracován přesný plán realizace DČ, včetně konkrétních cenových návrhů pro jednotlivé vzdělávací činnosti, a to s pomocí kalkulace nákladů. Základní kalkulační vzorec by v úrovni spotřebovaných nákladů obsahoval položky jako spotřeba materiálů, nakoupených služeb, energií a především osobních nákladů. Některé náklady na doplňkovou činnost ale nelze úplně jednoduše oddělit od nákladů hlavní činnosti (například u nákladů za topení), a proto je vhodné použít výpočet pomocí koeficientu (podíl příjmů z hlavní činnosti a příjmů z doplňkové činnosti za dané účetní období). Zjištěným koeficientem se vynásobí celkové roční náklady na topení, a takto zjištěná suma se zaúčtuje do nákladů doplňkové činnosti. Důležitým bodem zavedení DČ je podání žádosti na Krajský úřad Královéhradeckého kraje o zápis doplňkové činnosti do Zřizovací listiny gymnázia. V této listině musí být uvedeny povolené okruhy DČ, konkrétně například vzdělávací aktivity nebo pronájem nebytových prostor. Je reálné předpokládat zahájení doplňkové činnosti na Gymnáziu Broumov začátkem školního roku 2017/2018.

5.2 Zhodnocení optimalizace výdajů

Výdaje středních všeobecně vzdělávacích škol jsou různorodé. Základem jsou výdaje na provoz školy; energie, materiál, investice (kapitola 4.3.1) a mzdové výdaje, hrazené

především z UZ 33 353 (kapitola 4.3.3). U výdajů ve školství je však důležitější, aby byly hospodárně využity, než aby byly snižovány. Výsledek hospodaření u příspěvkových organizací by měl být v hlavní činnosti vyrovnaný a tvorba zisku zde není hlavním cílem.

Předpokládané snížení výdajů v roce 2016 je uvedeno v tabulce č. 28.

Tabulka 28 – Optimalizace výdajů

Optimalizace výdajů/ v Kč	
Náklady na energie	
EPC	40 000
Centrální nákupy energií	45 000
Náklady na služby	
Telefonní služby	45 000
Materiálové náklady	
Náhradní plnění	50 000
Mzdové prostředky	
Nadúvazkové hodiny	55 000
Externisté	25 000
Celkem	260 000

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016

Nejvyšší úspory jsou předpokládány u nákladů na energie, a to celkem 85 tis. Kč. Díky zavedenému systému EPC a správnému nastavení kotlů na jaře roku 2016, lze předpokládat snížení nákladů na vytápění uvedené v tabulce č. 28. K dalšímu snížení jistě dojde po realizaci plánovaných stavebních úprav. Na základě výsledků energetického auditu budovy již zřizovatel školy vyčlenil částku 1,7 mil. Kč na výměnu všech chodbových oken, kde je únik tepla největší.

Centrální nákupy využije organizace na dodávky energií a také u telekomunikačních služeb. Rámcová smlouva na hlasové služby výrazně sníží ceny hovorů u pevných linek a mobilních hovorů, ale i měsíční platby za připojení k internetu. Nepochybně velkou výhodou je mobilní volání zdarma mezi všemi připojenými účastníky rámcové smlouvy (zaměstnanci gymnázia, krajského úřadu, ostatních škol). Využití centrálních nákupů u materiálu (především kancelářských potřeb a čisticích prostředků) není v současné době pro školu výhodné. Gymnázium tento materiál nakupuje od firem s náhradním plněním a snižuje si tak odvod za nesplnění povinného podílu osob se zdravotním postižením. Pokud

bude škola v budoucích účetních obdobích plnit tento povinný podíl zaměstnáním osob zdravotně postižených přímo ve své organizaci, lze centrálně nakupovat i materiál.

Optimální využití náhradního plnění při nákupu materiálu je uvedeno v kapitole 4.8.3.

Finanční prostředky získané snížením nákladů na energie, služby a materiál může škola efektivně využít na nákup výpočetní techniky, interaktivních tabulí nebo dataprojektorů. Dalším možným využitím jsou výdaje na zlepšení prostředí ve škole, například postupnou výměnou podlahových krytin, nákupem nových školních lavic, šatních skříněk nebo malováním v prostorách celé školy.

U mzdových prostředků je důležité pokrýt nárokové složky platů (především tarify), co možná nejehospodárněji a ušetřené prostředky použít na odměňování zaměstnanců. Motivace pracovníků formou finančních odměn je stále nejúčinnější. Problematickou položkou mzdových nákladů je proplácení tzv. přespočetných hodin. Snížením počtu hodin nad stanovený úvazek pedagoga (dle možností uvedených v kapitole 4.8.4) lze předpokládat úsporu až 55 tis. Kč. I proto je možná překvapivé následující doporučení; omezit zaměstnávání externistů a jejich hodiny pokrýt nastavením nadúvazků. V tomto případě je totiž úspora zřejmá z údajů uvedených v tabulce č. 26.

6 Závěr

Diplomová práce na téma „Návrh optimalizace příjmů a výdajů u příspěvkové organizace“ měla za úkol zhodnotit a především optimalizovat příjmy a výdaje v příspěvkové organizaci Královéhradeckého kraje. Poznatky z teoretické části jsou v části praktické aplikovány na konkrétní školu – Gymnázium Broumov. V případě úspěšné realizace jednotlivých fází dojde v dalších letech k výraznému zvýšení výnosů a přijatelnému snížení nákladů.

Ne všechny takto získané finanční prostředky lze použít bez omezení. Například u příjmů z dotačních programů (KÚ, MŠMT, EU) jsou předem dány podmínky jejich použití. Jejich výhodou je ale bezesporu zlepšení studijních podmínek pro studenty, pro pedagogy nové možnosti dalšího vzdělávání, možnost nákupu nové výpočetní techniky či učebních pomůcek nebo investice do budovy školy. Gymnázium Broumov může využít velké množství dotačních programů, ale vedení školy musí zvážit, které z nich jsou pro školu opravdu přínosné a které nikoliv. Administrativní náročnost individuálních nebo investičních projektů může zapříčinit vznik závažných chyb v čerpání dotací a hrozbu vysokých sankcí.

Obtížnější je optimalizace u mzdových nákladů organizace. Objem přijatých prostředků na platy je každý rok přesně stanovený a k jeho navýšení může dojít plošným zvýšením platových tarifů zaměstnanců ve školství, zvýšením počtu studentů ve škole nebo jinak pouze změnou v systému přerozdělování těchto prostředků na úrovni krajů. Normativy na jednoho studenta setrvávají již určitě tři roky na stejné úrovni (cca 28 300 Kč) a počet studentů se zvyšuje pouze minimálně. Takže snad jen změna způsobu přerozdělování NIV může škole zvýšit množství přijatých prostředků. V posledních letech byly navrženy dvě reformy systému financování regionálního školství. V návrhu z roku 2012 bylo základní myšlenkou rozdělování prostředků podle tříd ve škole, při určení minimálního a optimálního počtu žáků ve třídě. Nově navrhované řešení je založeno na stanovení maximálního rozsahu přímé pedagogické činnosti, které bude hrazeno ze státního rozpočtu.

Hospodaření příspěvkové organizace by mělo být vyrovnané, což také preferuje zřizovatel školy. Jako nevhodné se považuje dosažení záporného výsledku hospodaření, ale stejně tak

příliš vysokého zisku. Pro zřizovatele může být vysoký výsledek hospodaření PO známkou špatného nastavení zahajovacího rozpočtu školy a v důsledku toho může být škole v dalším kalendářním roce provozní příspěvek z rozpočtu zřizovatele poměrně snížen. Konkrétně u Gymnázia Broumov je obtížné naplánovat rovnoměrné čerpání provozního příspěvku, především z důvodu velkých výkyvů nákladů na vytápění koncem účetního období. V důsledku toho dochází velmi často v prosinci k „nepromyšlenému“ a neefektivnímu utrácení provozních prostředků. Ideální by bylo, kdyby škola měla možnost tyto prostředky použít v následujícím roce čerpáním rezervního fondu (případně fondu investic nebo odměn).

Rozdělení výsledku hospodaření do rezervního fondu je také důležité pro splnění povinnosti organizace čerpat daňovou úsporu (kapitola 4.5.3). Daňová úspora u PO může v současné době činit až 57 tis. Kč a její čerpání musí proběhnout max. do tří let od jejího vzniku. Pokud však škola nemá výsledek hospodaření minimálně ve výši daňové úspory, nemá v dalších letech tuto úsporu z čeho pokrýt a hrozí odvod odpovídající daňové povinnosti na finanční úřad.

Tvorba fondu investic přidělem z odpisů je rozhodnutím zřizovatele gymnázia omezena na minimum. Krajský úřad poskytne škole, v rámci zahajovacího rozpočtu, částku na 100% pokrytí odpisů, ale ve stejném dokumentu vyčíslí odvod zpět do rozpočtu kraje ve výši 90 % (kapitola 4.3.1). Snížením tohoto odvodu by mohla škola získat zdroje na financování technického zhodnocení, jehož cílem je omezení energetických ztrát budovy (např. snížení stropů v kabinetech nebo zateplení půdních prostor).

Získat vhodnou optimalizací příjmů a výdajů volné disponibilní prostředky, je pro příspěvkovou organizaci nepochybně přínosné. Důležitější však je jejich správné a efektivní použití tak, aby škola plnila svou základní funkci; poskytovat vzdělání svým studentům.

7 Seznamy

7.1 Seznam použitých zdrojů

Knihy

- 1 BUDZÁK, Richard. *Přehled vybraných dotačních programů pro školy na rok 2016*. Řízení školy 8/16. Praha: Wolters Kluwer ČR. 2016. ISSN 1214-8679.
- 2 DOBROZEMSKÝ, Václav a STEJSKAL, Jan. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-799-7.
- 3 FÜSTEROVÁ, Alena. *Specializovaný kurz pro ekonomy příspěvkových organizací s důrazem na školy a školská zařízení*. Praha: Klub ekonomů škol, o. s., 2013.
- 4 HYÁNEK, Vladimír a kol. *Neziskové organizace ve veřejných službách*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2007. 293 s. ISBN 978-80-210-4423-4.
- 5 MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. 632 s. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-3637-2.
- 6 MORÁVEK, Zdeněk.; PROKŮPKOVÁ, Danuše. *Příspěvkové organizace 2015*. 2. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 292 s. ISBN 978-807478-833-8.
- 7 MOTYČKOVÁ, Zuzana a BORLOVÁ Ilona. *Příspěvkové organizace 2009*. Praha: ASPI, a. s., 2009. ISBN 978-80-7357-416-1.
- 8 NOVÁKOVÁ, Štěpánka. *Účetnictví příspěvkových organizací od 1. 1. 2010*. Praha: INTES, 2010. ISBN 978-80-904560-0-6
- 9 POPESKO, Boris. *Moderní metody řízení nákladů: jak dosáhnout efektivního vynakládání nákladů a jejich snížení*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 233 s. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-2974-9.
- 10 PUŠKINOVÁ, Monika. *Přespočetné hodiny a jejich proplácení*. Řízení školy 1/14. Praha: Wolters Kluwer ČR. 2013. ISSN 1214-8679.
- 11 RYNEŠ, Petr. *Cash flow v účetní závěrce: [komentář, příklady]*. 3., aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, ©2009. 191 s. Účetnictví. ISBN 978-80-7263-490-3.
- 12 SVOBODOVÁ, Jaroslava. *ABECEDA účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, státní fondy a organizační složky státu*. Praha: ANAG, 2008.

ISBN 978-80-7263-457-6.

- 13 SYNEK, Miloslav a kol. *Manažerská ekonomika*. 5. aktualizované vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2011. ISBN 978-80-247-3494-1.
- 14 SYNEK, Miloslav a kol. *Podniková ekonomika*. 5., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010. xxv, 498 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-336-3.
- 15 ŠEDIVÝ, Marek a MEDLÍKOVÁ, Olga. *Úspěšná nezisková organizace*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 154 s. Management. ISBN 978-80-247-2707-3.
- 16 VALENTA, Jiří. *Aplikace platových předpisů ve školství*. 3. aktualizované vyd. Praha: ANAG, 2007. ISBN 978-80-7263-401-9.
- 17 VOLTNEROVÁ, Karla a TĚGL, Petr. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací územního samosprávného celku*. Praha: ANAG, 2011. ISBN 978-80-7263-644-8.

Zákony, vyhlášky a nařízení

- 1 Nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě
- 2 Nařízení vlády č. 590/2006 Sb., kterým se stanoví okruh a rozsah jiných důležitých osobních překážek v práci
- 3 *Rozpočet a financování, majetek státu, podpora regionálního rozvoje*. Ostrava: Nakladatelství Sagit, 2015. ÚZ číslo 1076: úplné znění. ISBN 978-80-7488-104-6.
- 4 *Účetnictví nevýdělečných organizací: zákon, vyhláška, standardy*. Ostrava: Nakladatelství Sagit, 2015. ÚZ číslo 1070: úplné znění. ISBN 978-80-7488-098-8.
- 5 Vyhláška č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb
- 6 Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě
- 7 Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- 8 Vyhláška č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- 9 Vyhláška č. 518/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 435/2004, o zaměstnanosti
- 10 Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)
- 11 Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních

vztazích

- 12 Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- 13 Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti
- 14 Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- 15 Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- 16 Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů

Elektronické zdroje

- 1 *Business encyklopedie* [online]. ManagementMania.com, 2015 [cit. 30. 7. 2016]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/prijem>
- 2 *Dotační a rozvojové programy MŠMT* [online]. MŠMT, 2016 [cit. 4. 2. 2016]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/dotacni-rozvojove-a-operacni-programy>
- 3 *Dotační program Královéhradeckého kraje* [online]. Dotační portál Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, 2016 [cit. 5. 2. 2016]. Dostupné z: <http://dotace.kr-kralovehradecky.cz/Modules/DOTIS/Pages/Public/ProjectList.aspx?Id=2>
- 4 HANZLOVÁ, Olga. *Dotace, granty a příspěvky poskytované nevýdělečným organizacím* [online]. UNES (Účetnictví neziskového sektoru). 2004 [cit. 21. 7. 2015]. Dostupné z: [http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d8135v10788-dotace-granty-a-prispevky-poskytovane-nevydelecnym-organiz/?search_query=\\$index=1203](http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d8135v10788-dotace-granty-a-prispevky-poskytovane-nevydelecnym-organiz/?search_query=$index=1203)
- 5 HOUDEK, Tomáš. *Evropské fondy a dotace* [online]. Hospodářské noviny, speciální příloha, 5. 6. 2014. [cit. 22. 7. 2015]. Dostupné z: <http://www.strukturalnifondy.cz/getmedia/77ad8987>
- 6 *Charakteristika pojmu učební pomůcky* [online]. Čj. MSMT 20334/2013-232. Praha, 2013 [cit. 15. 10. 2015]. Dostupné z: http://www.kvkskoly.cz/manazer/financovani/Documents/Vyklad_MSMT-vymezeni_pojmu.pdf
- 7 *Krajské dotační programy*. [online]. Dotační portál Krajského úřadu

- Královéhradeckého kraje, 2015 [cit. 19. 11. 2015]. Dostupné z:
<http://dotace.kr-kralovehradecky.cz/Modules/DOTIS/Pages/Public/GrantPrograms.aspx>
- 8 MÜLLEROVÁ, Libuše. *Vybrané účetní jednotky* [online]. Daňový expert. 2011 [cit. 18. 7. 2015]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc>
- 9 POSPÍŠIL, Petr. *Príspevkové organizace územního samosprávného celku – proces zřízení a zřizovací listina*. [online]. UNES (Účetnictví neziskového sektoru). 2009 [cit. 15. 7. 2015]. Dostupné z:
http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d9239v12058-prispevkove-organizace-uzemniho-samospravneho-celku-proce/?search_query=%24index%3D939
- 10 *Projekt mobility osob* [online]. Erasmus +, 2015. [cit. 19. 12. 2015]. Dostupné z:
<http://www.naerasmusplus.cz/>
- 11 STROUHAL, Jiří. *Využití účetních dat ve finanční analýze* [online]. Účetnictví v praxi 2011/6, 1. 6. 2011. [cit. 19. 2. 2016].
Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d33975v43440-vyuziti-ucetnich-dat-ve-financi-analyze/>
- 12 *Účtová třída 5*. [online]. Účetní souvztažnosti v kostce, 2011. [cit. 13. 8. 2015].
Dostupné z:
www.dashofer.cz/download/pdf/usk/usk-ukazka-2011-02-4.pdf?wa=BIL406

Ostatní zdroje

- 1 Čerpání nákladů a výnosů 2015, 2014, 2013
- 2 Kolektivní smlouva 2015
- 3 Mzdová rekapitulace 2015, 2014, 2013
- 4 Odpisový plán Gymnázia Broumov 2015
- 5 Ohlášení povinného podílu osob se zdravotním postižením na celkovém počtu zaměstnanců 2015
- 6 Přílohy k účetní závěrce 2015, 2014, 2013
- 7 Rozpočet organizace 2015
- 8 Rozvaha 2015, 2014, 2013
- 9 Směrnice Gymnázia Broumov 2015
- 10 Soustava ukazatelů k rozpočtu organizace 2015
- 11 Výkaz P1-04, 2015
- 12 Výkaz zisku a ztráty 2015, 2014, 2013
- 13 Výroční zprávy o hospodaření školy 2015, 2014, 2013
- 14 Záznam o kontrolním zjištění zřizovatele 2015
- 15 Zřizovací listina Gymnázia Broumov 2009

7.2 Seznam použitých zkratek

CSS	Centrum sdílených služeb
DPH	Daň z přidané hodnoty
EPC	Projekt energetických úspor ve veřejném sektoru
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FI	Fond investic
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
FO	Fond odměn
JEKIS	Jednotný ekonomický systém Královéhradeckého kraje
KÚ	Krajský úřad
KÚ KHK	Krajský úřad Královéhradeckého kraje
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NIV	Neinvestiční výdaje
ONIV	Ostatní neinvestiční výdaje
OON	Ostatní osobní náklady
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
PO	Příspěvková organizace
RF	Rezervní fond
RP	Rozvojový program
SR	Státní rozpočet
ÚSC	Územní samosprávný celek
UZ	Účelový znak
ZU	Zákon o účetnictví

7.3 Seznam tabulek

Tabulka 1 – Rozpočet organizace 2015	40
Tabulka 2 – Výnosy Gymnázia Broumov	40
Tabulka 3 – Horizontální analýza výnosů	42
Tabulka 4 – Stanovení zahajovacího rozpočtu	43
Tabulka 5 – Přímé výdaje na vzdělávání	44
Tabulka 6 – Dotace organizace.....	46
Tabulka 7 – Náklady Gymnázia Broumov	49
Tabulka 8 – Horizontální analýza nákladů	51
Tabulka 9 – Spotřeba materiálu	52
Tabulka 10 – Náklady na energie	53
Tabulka 11 – Služby	56
Tabulka 12 – Odpisový plán 2015	58
Tabulka 13 – Náklady hrazené z ONIV.....	59
Tabulka 14 – Fondy školy	61
Tabulka 15 – Fond odměn 2015	62
Tabulka 16 – Rezervní fond 2015.....	63
Tabulka 17 – Fond investic 2015.....	64
Tabulka 18 – Rekapitulace výnosů a nákladů	67
Tabulka 19 – Cash flow	68
Tabulka 20 – Zdroje financování mzdových prostředků	69
Tabulka 21 – Mzdové náklady.....	70
Tabulka 22 – Přepočítání mzdových nákladů	71
Tabulka 23 – Doplnková činnost.....	77
Tabulka 24 – Náhradní plnění	81
Tabulka 25 – Povinný odvod	82
Tabulka 26 – Porovnání způsobu odměňování.....	84
Tabulka 27 – Optimalizace příjmů	86
Tabulka 28 – Optimalizace výdajů	89

7.4 Seznam grafů

Graf 1 – Výnosy 2015.....	41
Graf 2 – Výnosy celkem	41
Graf 3 – Přímé výdaje na vzdělávání 2015	44
Graf 4 – Přímé výdaje na vzdělávání celkem	45
Graf 5 – Čerpání fondů a dotací 2015.....	47
Graf 6 – Čerpání fondů a dotací celkem	47
Graf 7 – Náklady 2015.....	50
Graf 8 – Náklady celkem	50
Graf 9 – Náklady na energie 2015	54
Graf 10 – Náklady na energie celkem	54
Graf 11 – Náklady na služby 2015	56
Graf 12 – Náklady na služby celkem.....	57
Graf 13 – Náklady na ONIV 2015.....	60
Graf 14 – Náklady na ONIV celkem	60

7.5 Seznam obrázků

Obrázek 1 – Účetní závěrka.....	30
Obrázek 2 – Vztah mezi základními výkazy	32
Obrázek 3 – Logo Gymnázia Broumov	38

8 Seznam příloh

Příloha 1: Soustava ukazatelů k rozpočtu organizace na rok 2015.....	102
Příloha 2: Rozpočet FKSP pro rok 2015	103
Příloha 3: Skutečné použití fondu investic v roce 2015	104
Příloha 4: Ohlášení povinného podílu osob se zdravotním postižením 2015.....	105
Příloha 5: Rozvaha 2015.....	106
Příloha 6: Výkaz zisku a ztráty 2015	109
Příloha 7: Příloha č. 2 směrnice o majetku č. 1/15	112

Příloha 1: Soustava ukazatelů k rozpočtu organizace na rok 2015

Královéhradecký kraj
Odvětví: školství

SOUSTAVA UKAZATELŮ K ROZPOČTU ORGANIZACE na rok 2015

Upravený rozpočet po schválení Zastupitelstvem KHK dne 7.12.2015.

Název organizace Gymnázium Broumov, Hradební 218
Sídlo organizace Hradební 218, Broumov 550 01

Závazné ukazatele – z vlastních prostředků z rozpočtu kraje		
Příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele po schválené úpravě		2 293,600 tis. Kč
- v tom na pokrytí odpisů hlavní činnosti		96,000 tis. Kč
- v tom na autoškolu		0,000 tis. Kč
- v tom na pokrytí ztráty z minulých let		0,000 tis. Kč
- v tom na vyřazení majetku		0,000 tis. Kč
z příspěvku na provoz účelové		
- granty, darů z odvětví školství		0,000 tis. Kč
- granty z ostatních odvětví		0,000 tis. Kč
- darů zřizovatele		0,000 tis. Kč
Odvěd do rozpočtu zřizovatele		86,700 tis. Kč
- z fondu investice (v souladu s § 31 odst. 2 c) zák. č. 250/2000 Sb.)		
Investice z kapitoly 14		0,000 tis. Kč
Neinvestiční příspěvek z rozpočtu zřizovatele FRR		35,000 tis. Kč
Investiční příspěvek z rozpočtu zřizovatele FRR		3 500,000 tis. Kč
Investiční transfer z rozpočtu zřizovatele		0,000 tis. Kč
Kofinancování + přelífinancování - neinvestice		0,000 tis. Kč
- investice		0,000 tis. Kč
<i>Provedené úpravy příspěvku na provoz (promítnuty do výše příspěvku):</i>		
- úprava příspěvku - úprava dle změny odpisu PO		2,800 tis. Kč
- úprava příspěvku - podpora učení		0,000 tis. Kč
- úprava příspěvku - individuální úpravy		0,000 tis. Kč
- úprava příspěvku - úměrný JčKIS		0,000 tis. Kč
- úprava příspěvku - zdravotní prohlídka žáka		0,000 tis. Kč
- úprava příspěvku - licence SW		0,000 tis. Kč
- zapojení neinvestičních prostředků z Fondu reprodukce kraje		0,000 tis. Kč
Změna výše odvodu z FI do rozpočtu zřizovatele - změna odpisu		2,800 tis. Kč
Specifické ukazatele – z vlastních prostředků nebo z rozpočtu kraje		
limit výdajů na pohoštění a darů		2,000 tis. Kč
limit mzdových prostředků - provozní příspěvek		14,900 tis. Kč
Částka na mzdové prostředky a pohoštění je obsažena v příspěvku na provoz		
Specifické ukazatele – dotace ze státního rozpočtu		
Neinvestiční výdaje – přímé výdaje na vzdělávání ÚZ.33353	ÚZ.33353	12 064,5 tis. Kč
z toho MP na platy celkem		8 651,5 tis. Kč
MP na OON celkem		110,0 tis. Kč
limit počtu zaměstnanců		28,350
Další účelové prostředky ze státního rozpočtu:		
RP Financování asistent pedagoga	ÚZ.33457	0,000 tis. Kč
podpora romských žáků	ÚZ.33160	0,000 tis. Kč
RP - Excellence SŠ	ÚZ.33038	18,154 tis. Kč
Zvýšení odměňování pracovníků regionálního školství v roce 2015	ÚZ.33061	60,501 tis. Kč
Ostatní dotace ze státního rozpočtu - částečná kompenzace výdajů - maturit	ÚZ.33034	0,000 tis. Kč
Zvýšení platů pracovníků rez. školství	ÚZ.33052	389,026 tis. Kč
Ostatní dotace ze státního rozpočtu - kompenzační pomůcky	ÚZ.33025	0,000 tis. Kč
Ostatní dotace ze státního rozpočtu - diagnostické nástroje	ÚZ.33040	0,000 tis. Kč
Podpora odborného vzdělávání	ÚZ.33049	0,000 tis. Kč
Program CTYOnline	ÚZ.33056	2,883 tis. Kč
INFORMATIVNĚ:		
Dotace OP VK - Zvyšování kvality ve vzdělávání - výzva 56	ÚZ.33058	328,987 tis. Kč
Dotace OP VK - Zvyšování kvality ve vzdělávání - výzva 57	ÚZ.33058	0,000 tis. Kč
Ostatní dotace ze státního rozpočtu - víceleté projekty - ESF - NEINVESTICE	ÚZ.33019	0,000 tis. Kč
Ostatní dotace ze státního rozpočtu - víceleté projekty - ESF - INVESTICE	ÚZ.33910	0,000 tis. Kč
Ostatní dotace ze státního rozpočtu OPVK	ÚZ.33123	0,000 tis. Kč
Neinvestiční příspěvek a dotace celkem		14 863,664 tis. Kč

Dne 8.12.2015

JUDr. Šulcova Radmila
vedoucí odboru školství

Za for - ší:
č.ú.ú. správce:
účtoval:
schvál:

Gymnázium Broumov, Hradební 218

IČO 48623679

telefon, fax: 491 521 276, 491 423 253

e-mail: info@gybroumov.cz

Rozpočet FKSP pro rok 2015

Příjmy

Zůstatek účtu FKSP k 1. 1. 2015	80 541,54 Kč
Příjmy z vyplacených platů 1%	85 000,00 Kč
Příjmy celkem	165 541,54 Kč

Výdaje

1 Příspěvek na stravování	412037, 412041	91 000,00 Kč
2 Příspěvek na rekreace a zájezdy	412 039	10 000,00 Kč
3 Kultura, tělovýchova	412 040	20 000,00 Kč
Předplatné a knihy		4 000,00 Kč
Oslavy a slavností posezení		14 000,00 Kč
Sportovní akce		2 000,00 Kč
4 Peněžní dary	412 044	<u>10 000,00 Kč</u>
Výdaje celkem		131 000,00 Kč

Vypracovala: Bc. Novotná, Dr. Prchal

V Broumově dne 15. 1. 2015

RNDr. Aleš Prchal
předseda OS

PaedDr. Karel
Výravský
ředitel školy

Příloha 3: Skutečné použití fondu investic v roce 2015

	Věcný obsah	Skutečnost k 31. 12. 2015 celkem na akci	Zdroje	
			Fond investic	Jiné zdroje (dotace od zřizovatele, SR, SF)
8	Opravy a údržba nemovitého majetku - NIV celkem	17 568,00	17 568,00	0,00
	malování	17 568,00	17 568,00	0,00
9	Rekonstrukce a modernizace - IV celkem	2 581 675,06	180 608,47	2 401 066,59
	výtah	2 401 066,59	0,00	2 401 066,59
	akustika učebny hudební výchovy	180 608,47	180 608,47	0,00
10	Pořízení dlouhodobého majetku - SZNN celkem			
11	Ostatní použití	35 000,00	0,00	35 000,00
	energetický audit	35 000,00	0,00	35 000,00
12	Odvod do rozpočtu zřizovatele	86 700,00	0,00	86 700,00
13	Použití fondu celkem za rok 2015	2 720 943,06	198 176,47	2 522 766,59

Příloha 4: Ohlášení povinného podílu osob se zdravotním postižením 2015

Ohlášení plnění povinného podílu osob se zdravotním postižením na celkovém počtu zaměstnanců

zaměstnavatele podle § 83 zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, (zále jen „záčet“)

A. Ohlášení:

Za rok: **2015** Krajská pobočka Úřadu práce¹⁾: **Náchod-SZ**

B. Zaměstnavatel:

Název: **Gymnázium Broumov** IČ: **46623679**
Sídlo: **Broumov, Hradební 218**

C. Průměrný roční přepočtený počet zaměstnanců
§ 81 odst.5 zákona, § 15, 16 a 20 vyhl. č. 518/2004 Sb.

1. Zaměstnanců celkem²⁾: **29,17** osob
2. Z toho povinný podíl 4 %³⁾: **1,17** osob

D. Plnění povinností podle § 81 odst. 2 písm. e) a b) zákona

1. Zaměstnáním u zaměstnavatele⁴⁾: **0** osob
2. Odběrem výrobků a služeb nebo zadáním zakázek²⁾: **1,02** osob

Seznam zaměstnavatelů, od nichž byly odebrány výrobky a služby, nebo jímž byly zadány zakázky, avšak vyplněné v Příloze č. 1.

3. Součet výše uvedených osob v ankr. (položka 1 – položka 2 (tj. část 2.))⁵⁾: **1,02** osob

E. Odvod do státního rozpočtu podle § 81 odst. 2 písm. e) zákona:
Nevyplňuje se, pokud je povinný podíl splněn podle část. D bod 1. a 2.

1. Odvod do státního rozpočtu za²⁾: **0,15** osob
2. Vypočtená výše nároku (04 757,60 Kč x 1)⁵⁾: **9714** Kč

F. Prohlášení:

Zaměstnavatel prohlašuje, že uvedené údaje odpovídají skutečnosti a souhlasí s jeho personální a účetní evidencí vedenou v souladu s platnými předpisy.
Doklady prokazující plnění povinností podle § 81 zákona musí být u zaměstnavatele k dispozici pro účely kontroly ze strany úřadu práce.

Zpracoval⁶⁾:

Příjmení: **Novotná** Jméno: **Martina**
Telefon: **481 521 276** E-mail: **ucetni@gybroumov.cz**

dne **18. 1. 2016**

Podpis oprávněné osoby: **PaedDr. Karel Věravský**

GYMNAZIUM (Podpis zaměstnavatele)
Hradební 218
550 01 BROUMOV

¹⁾ Místně příslušná krajská pobočka Úřadu práce ČR u Čísle sídlení zaměstnavatele.

²⁾ Vypočteno se zaokrouhlením na dvě platná desetinná místa (základ xx,296 = xx,35).

³⁾ Peněžité plnění se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

⁴⁾ Jméno a kontaktní údaje osoby, která údaje zpracovala a odpovídá na případné dotazy.

Platnost formuláře od 1.1.2016

Příloha 5: Rozvaha 2015

Výčet položek podle vyhlášky č. 410/2009 Sb. ve znění pozdějších předpisů	Rozvaha příspěvkové organizace	Název, sídlo, právní forma a předmět činnosti účetní jednotky Gymnázium Broumov, Broumov, Hradební 218 Hradební 218 Broumov 550 01				
ke dni 31.12.2015 (v Kč s přesností na dvě desetinná místa)						
<table border="1"> <tr> <td>OKEČ</td> <td>IČ</td> </tr> <tr> <td>000000</td> <td>48623679</td> </tr> </table>		OKEČ	IČ	000000	48623679	
OKEČ	IČ					
000000	48623679					

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO	
AKTIVA CELKEM			34 818 334.89	16 788 273.94	18 030 060.95	15 223 132.17
A. Stálá aktiva			32 909 498.00	16 788 273.94	16 121 224.06	13 635 694.00
I. Dlouhodobý nehmotný majetek			327 380.00	327 380.00		
1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012				
2.	Software	013				
3.	Ocenitelná práva	014				
4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015				
5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	327 380.00	327 380.00		
6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019				
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041				
8.	Uspořádací účet technického zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku	044				
9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051				
10.	Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035				
II. Dlouhodobý hmotný majetek			32 582 118.00	16 460 893.94	16 121 224.06	13 635 694.00
1.	Pozemky	031		298 637.00	298 637.00	298 637.00
2.	Kulturní předměty	032				
3.	Stavby	021	27 006 998.00	11 184 410.94	15 822 587.06	13 337 057.00
4.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	022	202 543.00	202 543.00		
5.	Pěstítkelské celky trvalých porostů	025				
6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	5 073 940.00	5 073 940.00		
7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029				
8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042				
9.	Uspořádací účet technického zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku	045				
10.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052				
11.	Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036				
III. Dlouhodobý finanční majetek						
1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061				
2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062				
3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063				
5.	Terminované vklady dlouhodobé	068				
6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069				
IV. Dlouhodobé pohledávky						
1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462				
2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464				
3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465				
5.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469				
6.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471				
7.	Zprostředkování dlouhodobých transferů	475				
B. Oběžná aktiva			1 908 836.89		1 908 836.89	1 587 438.17
I. Zásoby						
1.	Pořízení materiálu	111				

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
			OBDOBÍ			
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO	MINULÉ
2.	Materiál na skladě	112				
3.	Materiál na cestě	119				
4.	Nedokončená výroba	121				
5.	Polotovary vlastní výroby	122				
6.	Výrobky	123				
7.	Pořízení zboží	131				
8.	Zboží na skladě	132				
9.	Zboží na cestě	138				
10.	Ostatní zásoby	139				
II.	Krátkodobé pohledávky		110 557.53		110 557.53	32 111.94
1.	Odběratelé	311	75 000.00		75 000.00	
4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	900.00		900.00	1 600.00
5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315	8 554.00		8 554.00	10 225.00
6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316				
9.	Pohledávky za zaměstnanci	335				
10.	Sociální zabezpečení	336				
11.	Zdravotní pojištění	337				
12.	Důchodové spoření	338				
13.	Daň z příjmů	341				
14.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342				
15.	Daň z přidané hodnoty	343				
16.	Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	344				
17.	Pohledávky za vybrannými ústředními vládními institucemi	346				
18.	Pohledávky za vybrannými místními vládními institucemi	348				
27.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373				
28.	Zprostředkování krátkodobých transferů	375				
29.	Náklady příštích období	381	26 103.53		26 103.53	20 286.94
30.	Příjmy příštích období	385				
31.	Dohadné účty aktivní	388				
32.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377				
III.	Krátkodobý finanční majetek		1 798 279.36		1 798 279.36	1 555 326.23
1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251				
2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253				
3.	Jiné cenné papíry	256				
4.	Terminované vklady krátkodobé	244				
5.	Jiné běžné účty	245				
9.	Běžný účet	241	1 694 813.07		1 694 813.07	1 436 100.69
10.	Běžný účet FKSP	243	56 779.54		56 779.54	90 173.54
15.	Ceniny	263	33 547.00		33 547.00	26 986.00
16.	Peníze na cestě	262				
17.	Pokladna	261	13 139.75		13 139.75	2 066.00

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2
			OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
PASIVA			18 030 060.95	15 223 132.17
CELKEM				
C.	Vlastní kapitál		16 498 485.52	14 034 528.54
I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky		16 151 113.06	13 665 583.00
1.	Jmění účetní jednotky	401	16 151 113.06	13 665 583.00
3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403		
4.	Kurzové rozdíly	405		
5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406		
6.	Jiné oceňovací rozdíly	407		
7.	Opravy předcházejících účetních období	408		
II.	Fondy účetní jednotky		302 594.53	331 065.04
1.	Fond odměn	411	38 967.00	48 600.00
2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	51 330.54	80 541.54
3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413	1 326.00	10 812.50
4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414	184 061.45	18 000.00
5.	Fond reprodukce majetku, investiční fond	416	26 909.54	173 111.00
III.	Výsledek hospodaření		44 777.93	37 880.50
1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		44 777.93	37 880.50
2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431		
3.	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	432		
D.	Cizí zdroje		1 531 575.43	1 188 603.63
I.	Rezervy			
1.	Rezervy	441		
II.	Dlouhodobé závazky			
1.	Dlouhodobé úvěry	451		
2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452		
4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455		
7.	Ostatní dlouhodobé závazky	459		
8.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472		
9.	Zprostředkování dlouhodobých transferů	475		
III.	Krátkodobé závazky		1 531 575.43	1 188 603.63
1.	Krátkodobé úvěry	281		
4.	Jiné krátkodobé půjčky	289		
5.	Dodavatelé	321	385 315.60	185 153.63
7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324		
9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326		
10.	Zaměstnanci	331	632 189.00	574 360.00
11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333		
12.	Sociální zabezpečení	336	260 176.00	230 916.00
13.	Zdravotní pojištění	337	112 480.00	99 681.00
14.	Důchodové spoření	338		
15.	Daň z příjmů	341	5 510.00	950.00
16.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342	85 708.00	69 154.00
17.	Daň z přidané hodnoty	343		
18.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345		
19.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347		
20.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349		
32.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374		
33.	Zprostředkování krátkodobých transferů	375		
34.	Výdaje příštích období	383		
35.	Výnosy příštích období	384		
36.	Dohadné účty pasivní	389	29 573.83	18 250.00
37.	Ostatní krátkodobé závazky	378	20 623.00	10 139.00

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
			BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564				
5.	Ostatní finanční náklady	569			0.10	
III.	Náklady na transfery					
1.	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571				
2.	Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	572				
V.	Daň z příjmů		5 510.00		950.00	
1.	Daň z příjmů	591	5 510.00		950.00	
2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595				

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1		2		3		4	
			BĚŽNÉ OBDOBÍ				MINULÉ OBDOBÍ			
			Hlavní činnost		Hospodářská činnost		Hlavní činnost		Hospodářská činnost	
B.	VÝNOSY CELKEM		15 582 257.00				14 612 066.76			
I.	Výnosy z činnosti		424 606.00				487 124.00			
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601								
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	22 597.00				14 287.00			
3.	Výnosy z pronájmu	603	329 413.00				305 457.00			
4.	Výnosy z prodaného zboží	604								
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609								
9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641								
10.	Jiné pokuty a penále	642								
11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643								
12.	Výnosy z prodeje materiálu	644								
13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645								
14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646								
15.	Výnosy z prodeje pozemků	647								
16.	Čerpání fondů	648	70 568.00				162 000.00			
17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	2 028.00				5 380.00			
II.	Finanční výnosy						2.76			
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661								
2.	Úroky	662					2.76			
3.	Kurzové zisky	663								
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664								
6.	Ostatní finanční výnosy	669								
IV.	Výnosy z transferů		15 157 651.00				14 124 940.00			
1.	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671								
2.	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	672	15 157 651.00				14 124 940.00			
C.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ									
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním		50 287.93				38 830.50			
2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		44 777.93				37 880.50			

Sestaveno dne: 25.11.2016 12:53:37	Podpisový záznam
Právní forma účetní jednotky Příspěvková organizace	Pozn:

Příloha č. 2

Kalkulace nákladů pro pronájem

Tělocvična

A. Pronájem za 1 m² - pro výchovně-vzděl. a zájmové akce s mládeží: 0,5 Kč
- ostatní: 1,- Kč

Plocha tělocvičny: 175 m²

B. Náklady (1 hodina)

1. Elektřina: 5 světel po 60 W 300 W
2 zářivky po 80 W 160 W
4 lampy po 1000 W 4 000 W

4 460 W = 4,5 kW

1 kW/h = 5,- Kč

4,5 x 5 = 22,5 = 23,- Kč/h

2. Topení: roční spotřeba plynu v Kč: 724 386

počet radiátorů: 270

roční spotřeba 1 radiátoru v Kč: 2 683

denní spotřeba 1 radiátoru v Kč: 10,7

hodinová spotřeba 1 radiátoru v Kč: 0,45

V tělocvičně je 16 radiátorů (včetně šatny) → 7,2 Kč/hod.

3. Voda: 1 spláchnutí WC + omytí rukou = cca 12 litrů vody

1 m³ vody (vodné + stočné) = 68,- Kč

(12 x 68) : 1000 = 0,816 = 0,82 Kč/osoba

4. Úklidové prostředky: náklady na ú.p. za 1 rok cca 50 000,- Kč

náklady na ú.p. za den 50 000 : 250 = 200,- Kč

náklady na ú. p. na jednu učebnu za 1 den 200 : 12 = 17,- Kč

tělocvična = 3 učebny 51,- Kč

Náklady na provoz tělocvičny v topné sezóně:

elektřina teplo voda úklid
23,- Kč/hod. + 7,2 Kč/hod. + 0,82 Kč (x počet osob) + 51,- Kč

Náklady na provoz tělocvičny mimo topnou sezónu:

elektřina voda úklid
23,- Kč/hod. + 0,82 Kč (x počet osob) + 51,- Kč

Učebna IVT

A. Pronájem za 1 m² - pro výchovně-vzděl. a zájmové akce s mládeží: 5,- Kč
- ostatní: 10,- Kč

B. Náklady (1 hodina u 1 PC):

1. Elektřina: 1 počítač 0,3 kW

1 monitor 0,1 kW

1 tiskárna 0,04 kW

1 scanner 0,08 kW

osvětlení .. 13 x 80 W = 1 kW

celkem 1,52 kW x 5 = 7,6 Kč

2. Topení: hodinová spotřeba 1 radiátoru v Kč: 0,45
2 radiátory v učebně IVT 0,9 Kč/hod.

3. Voda: 1 spláchnutí WC + omytí rukou = cca 12 litrů vody
1 m³ vody (vodné + stočné) = 68,- Kč
(12 x 68) : 1000 = 0,816 = 0,82 Kč/osoba

4. Úklidové prostředky: náklady na ú. p. na jednu učebnu za 1 den 17,- Kč

Náklady na provoz učebny IVT v topné sezóně:

elektrina	teplo	voda	úklid
7,6 Kč/hod.	+ 0,90 Kč/hod.	+ 0,82 Kč (x počet osob)	+ 17,- Kč

Náklady na provoz učebny IVT mimo topnou sezónu:

elektrina	voda	úklid
7,6 Kč/hod.	+ 0,82 Kč (x počet osob)	+ 17,- Kč

Učebna (hodinový pronájem)

A. Pronájem za 1 m² - pro výchovně-vzděl. a zájmové akce s mládeží: 0,5 Kč
- ostatní: 1,- Kč

B. Náklady:

Elektrina: 1 svítidlo 160 W

10 svítidel 1,6 kW x 5,- = 8,- Kč

2. Topení: hodinová spotřeba 1 radiátoru v Kč: 0,45
5 radiátorů 2,25 Kč/hod.

3. Voda: 1 spláchnutí WC + omytí rukou = cca 12 litrů vody
1 m³ vody (vodné + stočné) = 68,- Kč
(12 x 68) : 1000 = 0,816 = 0,82 Kč/osoba

4. Úklidové prostředky: náklady na ú. p. na jednu učebnu za 1 den 17,- Kč

Náklady na provoz učebny v topné sezóně:

elektrina	teplo	voda	úklid
8,- Kč/hod.	+ 2,25 Kč/hod.	+ 0,82 Kč (x počet osob)	+ 17,- Kč

Náklady na provoz učebny mimo topnou sezónu:

elektrina	voda	úklid
8,- Kč/hod.	+ 0,82 Kč (x počet osob)	+ 17,- Kč

Věci movité

Movité věci se pronajímají výjimečně, a to v případě, že nejsou nezbytné pro chod školy nebo pro zajištění výuky. Cena pronájmu u movitých věcí bude stanovena pro každý pronájem zvlášť, a to s ohledem na charakter pronajímané věci a ekonomický přínos pro školu.